(६२१)

मा चिद् अन्यद् वि शंसत सखायो मा रिषण्यत ।
इन्द्रम् इत् स्तोता वृषणं सचा सुते मुहुर् उक्था च शंसत ॥ ८ ००१ ०१
अवक्रक्षिणं वृषभं यथाजुरं गां न चर्षणीसहम् ।
विद्वेषणं संवननोभयंकरम् मंहिष्ठम् उभयाविनम् ॥ ८ ००१ ०२
यच् चिद् धि त्वा जना इमे नाना हवन्त ऊतये ।
अस्माकम् ब्रह्म इदम् इन्द्र भूतु ते ऽहा विश्वा च वर्धनम् ॥ ८ ००१ ०३
वि तर्तूर्यन्ते मघवन् विपश्चितो अर्यो विपो जनानाम् ।
उप क्रमस्व पुरुरूपम् आ भर वाजं नेदिष्ठम् ऊतये ॥ ८ ००१ ०४
महे चन त्वाम् अद्रिवः परा शुल्काय देयाम् ।
न सहस्राय नायुताय वज्रिवो न शताय शतामघ ॥ ८ ००१ ०५
वस्या इन्द्रासि मे पितुर् उत भ्रातुर् अभुञ्जतः ।
माता च मे छदयथः समा वसो वसुत्वनाय राधसे ॥ ८ ००१ ०६
क्रेयथ क्रेद् असि पुरुत्रा चिद् धि ते मनः ।
अलर्षि युध्म खजकृत् पुरंदर प्र गायत्रा अगासिषुः ॥ ८ ००१ ०७
प्रास्मै गायत्रम् अर्चत वावातुर् यः पुरंदरः ।
याभिः काण्वस्योप बर्हिर् आसदं यासद् वज्री भिनत् पुरः ॥ ८ ००१ ०८
ये ते सन्ति दशग्विनः शतिनो ये सहस्रिणः ।
अश्वासो ये ते वृषणो रघुद्रुवस् तेभिर् नस् तूयम् आ गहि ॥ ८ ००१ ०९
आ त्व् अ १ द्य सबर्दुघां हुवे गायत्रवेपसम् ।
इन्द्रं धेनुं सुदुघाम् अन्याम् इषम् उरुधाराम् अरंकृतम् ॥ ८ ००१ १०
यत् तुदत् सूर एतशं वङ्कू वातस्य पर्णिना ।
वहत् कुत्सम् आर्जुनेयं शतक्रतुः त्सरद् गन्धर्वम् अस्तृतम् ॥ ८ ००१ ११
य ऋते चिद् अभिश्रिषः पुरा जत्रुभ्य आतृदः ।
संधाता संधिम् मघवा पुरुवसुर् इष्कर्ता विह्रुतम् पुनः ॥ ८ ००१ १२
मा भूम निष्ट्या इवेन्द्र त्वद् अरणा इव ।
वनानि न प्रजहितान्य् अद्रिवो दुरोषासो अमन्महि ॥ ८ ००१ १३

अमन्महीद् अनाशवो ऽनुग्रासश् च वृत्रहन् ।
सकृत् सु ते महता शूर राधसा अनु स्तोमम् मुदीमहि ॥ ८ ००१ १४
यदि स्तोमम् मम श्रवद् अस्माकम् इन्द्रम् इन्दवः ।
तिरः पवित्रं ससवांस आशवो मन्दन्तु तुग्र्यावृधः ॥ ८ ००१ १५
आ त्व् अ १ द्य सधस्तुतिं वावातुः सख्युर् आ गहि ।
उपस्तुतिर् मघोनाम् प्र त्वावत्व् अधा ते वश्मि सुष्टुतिम् ॥ ८ ००१ १६
सोता हि सोमम् अद्रिभिर् एम् एनम् अप्सु धावत ।
गव्या वस्त्रेव वासयन्त इन् नरो निर् धुक्षन् वक्षणाभ्यः ॥ ८ ००१ १७
अध ज्मो अध वा दिवो बृहतो रोचनाद् अधि ।
अया वर्धस्व तन्वा गिरा ममा जाता सुक्रतो पृण ॥ ८ ००१ १८
इन्द्राय सु मदिन्तमं सोमं सोता वरेण्यम् ।
शक्र एणम् पीपयद् विश्वया धिया हिन्वानं न वाजयुम् ॥ ८ ००१ १९
मा त्वा सोमस्य गळया सदा याचन्न् अहं गिरा ।
भूर्णिम् मृगं न सवनेषु चुक्रुधं क ईशानं न याचिषत् ॥ ८ ००१ २०
मदेनेषितम् मदम् उग्रम् उग्रेण शवसा ।
विश्वेषां तरुतारम् मदच्युतम् मदे हि ष्मा ददाति नः ॥ ८ ००१ २१
शेवारे वार्या पुरु देवो मर्ताय दाशुषे ।
स सुन्वते च स्तुवते च रासते विश्वगूर्तो अरिष्टुतः ॥ ८ ००१ २२
एन्द्र याहि मत्स्व चित्रेण देव राधसा ।
सरो न प्रास्य् उदरं सपीतिभिर् आ सोमेभिर् उरु स्फिरम् ॥ ८ ००१ २३
आ त्वा सहस्रम् आ शतं युक्ता रथे हिरण्यये ।
ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र केशिनो वहन्तु सोमपीतये ॥ ८ ००१ २४
आ त्वा रथे हिरण्यये हरी मयूरशेप्या ।
शितिपृष्ठा वहताम् मध्वो अन्धसो विवक्षणस्य पीतये ॥ ८ ००१ २५
पिबा त्व् अ १ स्य गिर्वणः सुतस्य पूर्वपा इव ।
परिष्कृतस्य रसिन इयम् आसुतिश् चारुर् मदाय पत्यते ॥ ८ ००१ २६
य एको अस्ति दंसना महाँ उग्रो अभि व्रतैः ।
गमत् स शिप्री न स योषद् आ गमद् धवं न परि वर्जति ॥ ८ ००१ २७

त्वम् पुरं चरिष्णवं वधैः शुष्णस्य सम् पिणक् ।
त्वम् भा अनु चरो अध द्विता यद् इन्द्र हव्यो भुवः ॥ ८ ००१ २८
मम त्वा सूर उदिते मम मध्यंदिने दिवः ।
मम प्रपित्वे अपिशर्वरे वसव् आ स्तोमासो अवृत्सत ॥ ८ ००१ २९
स्तुहि स्तुहीद् एते घा ते मंहिष्ठासो मघोनाम् ।
निन्दिताश्वः प्रपथी परमज्या मघस्य मेध्यातिथे ॥ ८ ००१ ३०
आ यद् अश्वान् वनन्वतः श्रद्धयाहं रथे रुहम् ।
उत वामस्य वसुनश् चिकेतति यो अस्ति याद्वः पशुः ॥ ८ ००१ ३१
य ऋज्रा मह्यम् मामहे सह त्वचा हिरण्यया ।
एष विश्वान्य् अभ्य् अस्तु सौभगासङ्गस्य स्वनद्रथः ॥ ८ ००१ ३२
अध स्रायोगिर् अति दासद् अन्यान् आसङ्गो अग्ने दशभिः सहस्रैः ।
अधोक्षणो दश मह्यं रुशन्तो नळा इव सरसो निर् अतिष्ठन् ॥ ८ ००१ ३३
अन्व् अस्य स्थूरं ददृशे पुरस्ताद् अनस्थ ऊरुर् अवरम्बमाणः ।
शश्वती नार्य् अभिचक्ष्याह सुभद्रम् अर्य भोजनम् बिभर्षि ॥ ८ ००१ ३४

(६२२)

इदं वसो सुतम् अन्धः पिबा सुपूर्णम् उदरम् ।
अनाभयिन् ररिमा ते ॥ ८ ००२ ०१
नृभिर् धूतः सुतो अश्नैर् अव्यो वारैः परिपूतः ।
अश्वो न निक्तो नदीषु ॥ ८ ००२ ०२
तं ते यवं यथा गोभिः स्वादुम् अकर्म श्रीणन्तः ।
इन्द्र त्वास्मिन् सधमादे ॥ ८ ००२ ०३
इन्द्र इत् सोमपा एक इन्द्रः सुतपा विश्वायुः ।
अन्तर् देवान् मर्त्यांश् च ॥ ८ ००२ ०४
न यं शुक्रो न दुराशीर् न तुप्रा उरुव्यचसम् ।
अपस्पृण्वते सुहार्दम् ॥ ८ ००२ ०५
गोभिर् यद् ईम् अन्ये अस्मन् मृगं न व्रा मृगयन्ते ।

अभित्सरन्ति धेनुभिः ॥ ८ ००२ ०६
त्रय इन्द्रस्य सोमाः सुतासः सन्तु देवस्य ।
स्वे क्षये सुतपाव्नः ॥ ८ ००२ ०७
त्रयः कोशास श्चोतन्ति तिस्रश् चम्व १ : सुपूर्णाः ।
समाने अधि भार्मन् ॥ ८ ००२ ०८
शुचिर् असि पुरुनिष्ठाः क्षीरैर् मध्यत आशीर्तः ।
दध्ना मन्दिष्ठः शूरस्य ॥ ८ ००२ ०९
इमे त इन्द्र सोमास् तीव्रा अस्मे सुतासः ।
शुक्रा आशिरं याचन्ते ॥ ८ ००२ १०
ताꣳ आशिरम् पुरोळाशम् इन्द्रेमं सोमं श्रीणीहि ।
रेवन्तं हि त्वा शृणोमि ॥ ८ ००२ ११
हृत्सु पीतासो युध्यन्ते दुर्मदासो न सुरायाम् ।
ऊधर् न नग्ना जरन्ते ॥ ८ ००२ १२
रेवाꣳ इद् रेवत स्तोता स्यात् त्वावतो मघोनः ।
प्रेद् उ हरिवः श्रुतस्य ॥ ८ ००२ १३
उक्थं चन शस्यमानम् अगोर् अरिर् आ चिकेत ।
न गायत्रं गीयमानम् ॥ ८ ००२ १४
मा नो इन्द्र पीयत्नवे मा शर्धते परा दाः ।
शिक्षा शचीवः शचीभिः ॥ ८ ००२ १५
वयम् उ त्वा तदिदर्था इन्द्र त्वायन्तः सखायः ।
कण्वा उक्थेभिर् जरन्ते ॥ ८ ००२ १६
न घेम् अन्यद् आ पपन वज्रिन्न् अपसो नविष्टौ ।
तवेद् उ स्तोम चिकेत ॥ ८ ००२ १७
इच्छन्ति देवाः सुन्वन्तं न स्वप्नाय स्पृहयन्ति ।
यन्ति प्रमादम् अतन्द्राः ॥ ८ ००२ १८
ओ षु प्र याहि वाजेभिर् मा हृणीथा अभ्य् अ १ स्मान् ।
महाꣳ इव युवजानिः ॥ ८ ००२ १९
मो ष्व् अ १ द्य दुर्हणावान् सायं करद् आरे अस्मत् ।

अश्वीर इव जामाता ॥ ८ ००२ २०
विद्मा ह्य अस्य वीरस्य भूरिदावरीं सुमतिम् ।
त्रिषु जातस्य मनांसि ॥ ८ ००२ २१
आ तू षिञ्च कण्वमन्तं न घा विद्म शवसानात् ।
यशस्तरं शतमूतेः ॥ ८ ००२ २२
ज्येष्ठेन सोतर् इन्द्राय सोम वीराय शक्राय ।
भरा पिबन् नर्याय ॥ ८ ००२ २३
यो वेदिष्ठो अव्यथिष्व् अश्वावन्तं जरितृभ्यः ।
वाज स्तोतृभ्यो गोमन्तम् ॥ ८ ००२ २४
पन्यम्-पन्यम् इत् सोतार आ धावत मद्याय ।
सोम वीराय शूराय ॥ ८ ००२ २५
पाता वृत्रहा सुतम् आ घा गमन् नारे अस्मत् ।
नि यमते शतमूतिः ॥ ८ ००२ २६
एह हरी ब्रह्मयुजा शग्मा वक्षतः सखायम् ।
गीर्भिः श्रुतं गिर्वणसम् ॥ ८ ००२ २७
स्वादवः सोमा आ याहि श्रीताः सोमा आ याहि ।
शिप्रिन्न् ऋषीवः शचीवो नायम् अच्छा सधमादम् ॥ ८ ००२ २८
स्तुतश् च यास् त्वा वर्धन्ति महे राधसे नृम्णाय ।
इन्द्र कारिणं वृधन्तः ॥ ८ ००२ २९
गिरश् च यास् ते गिर्वाह उक्था च तुभ्यं तानि ।
सत्रा दधिरे शवांसि ॥ ८ ००२ ३०
एवेद् एष तुविकूर्मिर् वाजाꣳ एको वज्रहस्तः ।
सनाद् अमृक्तो दयते ॥ ८ ००२ ३१
हन्ता वृत्रं दक्षिणेनेन्द्रः पुरू पुरुहूतः ।
महान् महीभिः शचीभिः ॥ ८ ००२ ३२
यस्मिन् विश्वाश् चर्षणय उत च्यौत्ना ज्रयांसि च ।
अनु घेन् मन्दी मघोनः ॥ ८ ००२ ३३
एष एतानि चकारेन्द्रो विश्वा यो ऽति शृण्वे ।

वाजदावा॑ मघोना॑म् ॥ ८ ००२ ३४
प्रभर्ता॑ रथं॑ गव्यन्तम् अपाकाच् चिद् यम् अव॑ति ।
इनो वसु॒ स हि वोळ्ह॑ा ॥ ८ ००२ ३५
सनि॑ता विप्रो अर्वाङ्॒ हन्ता॑ वृत्रं नृभि॒: शूर॑: ।
स॒त्यो ऽवि॒ता वि॒धन्त॑म् ॥ ८ ००२ ३६
यज॑ध्वैनम् प्रियमेधा इन्द्रं॑ स॒त्राचा॒ मन॑सा ।
यो भूत् सोमै॒: स॒त्यमद्वा ॥ ८ ००२ ३७
गाथश्र॑वसं सत्प॑तिं श्रवस्कामम् पुरु॒त्मान॑म् ।
कण्वा॑सो गा॒त वा॒जिन॑म् ॥ ८ ००२ ३८
य ऋ॒ते चि॒द् गास् प॒देभ्यो दात् सखा॒ नृभ्य॒: शची॑वान् ।
ये अ॑स्मि॒न् काम॒म् अश्रि॑यन् ॥ ८ ००२ ३९
इ॒त्था धीव॑न्तम् अद्रिवः काण्वम् मेध्या॑तिथिम् ।
मे॒षो भू॒तो ऽभि यन्न् अय॒: ॥ ८ ००२ ४०
शिक्षा॑ विभिन्दो अस्मै च॒त्वार्य् अयु॒ता ददत् ।
अ॒ष्टा पर॒: स॒हस्रा॑ ॥ ८ ००२ ४१
उ॒त सु त्ये प॑यो॒वृधा॑ मा॒की रण॑स्य नस्या ।
ज॒नि॒त्व॒नाय॑ मामहे ॥ ८ ००२ ४२

(६२३)

पिबा॑ सु॒तस्य॑ र॒सिनो॒ मत्स्वा॑ न इन्द्र गोम॑तः ।
आपिर् नो॑ बोधि सधमाद्यो॑ वृधे ऽस्मा॑ँ अव॑न्तु ते धिय॒: ॥ ८ ००३ ०१
भूयाम॑ ते सुम॒तौ वा॒जिनो॑ वयम् मा न॑ स्तर् अभिमा॑तये ।
अस्माञ् चित्राभि॒र् अवताद् अभिष्टि॑भि॒र् आ न॒: सु॒म्नेषु॑ यामय ॥ ८ ००३ ०२
इ॒मा उ॑ त्वा पुरूवसो॒ गिरो॑ वर्धन्तु या मम॑ ।
पा॒वक॒वर्णा॒: शुच॑यो विप॒श्चितो॑ ऽभि स्तोमै॒र् अनूषत ॥ ८ ००३ ०३
अयं स॒हस्र॒म् ऋषि॑भि॒: सह॑स्कृतः समु॒द्र इ॑व पप्रथे ।
स॒त्य: सो अ॑स्य महि॒मा गृ॑णि॒ शवो॑ य॒ज्ञेषु॑ विप्र॒राज्ये॑ ॥ ८ ००३ ०४

इन्द्रम् इद् देवतातय इन्द्रम् प्रयत्य् अध्वरे ।
इन्द्रं समीके वनिनो हवामह इन्द्रं धनस्य सातये ॥ ८ ००३ ०५
इन्द्रो मह्ना रोदसी पप्रथच् छव इन्द्रः सूर्यम् अरोचयत् ।
इन्द्रे ह विश्वा भुवनानि येमिर इन्द्रे सुवानास इन्दवः ॥ ८ ००३ ०६
अभि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमेभिर् आयवः ।
समीचीनास ऋभवः सम् अस्वरन् रुद्रा गृणन्त पूर्व्यम् ॥ ८ ००३ ०७
अस्येद् इन्द्रो वावृधे वृष्ण्यं शवो मदे सुतस्य विष्णवि ।
अद्या तम् अस्य महिमानम् आयवो ऽनु ष्टुवन्ति पूर्वथा ॥ ८ ००३ ०८
तत् त्वा यामि सुवीर्यं तद् ब्रह्म पूर्वचित्तये ।
येना यतिभ्यो भृगवे धने हिते येन प्रस्कण्वम् आविथ ॥ ८ ००३ ०९
येना समुद्रम् असृजो महीर् अपस् तद् इन्द्र वृष्णि ते शवः ।
सद्यः सो अस्य महिमा न संनशे यं क्षोणीर् अनुचक्रदे ॥ ८ ००३ १०
शग्धी न इन्द्र यत् त्वा रयिं यामि सुवीर्यम् ।
शग्धि वाजाय प्रथमं सिषासते शग्धि स्तोमाय पूर्व्य ॥ ८ ००३ ११
शग्धी नो अस्य यद् ध पौरम् आविथ धिय इन्द्र सिषासतः ।
शग्धि यथा रुशमं श्यावकं कृपम् इन्द्र प्रावः स्वर्णरम् ॥ ८ ००३ १२
कन् नव्यो अतसीना तुरो गृणीत मर्त्यः ।
नही न्व् अस्य महिमानम् इन्द्रियं स्वर् गृणन्त आनशुः ॥ ८ ००३ १३
कद् उ स्तुवन्त ऋतयन्त देवत ऋषिः को विप्र ओहते ।
कदा हवम् मघवन्न् इन्द्र सुन्वतः कद् उ स्तुवत आ गमः ॥ ८ ००३ १४
उद् उ त्ये मधुमत्तमा गिर स्तोमास ईरते ।
सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव ॥ ८ ००३ १५
कण्वा इव भृगवः सूर्या इव विश्वम् इद् धीतम् आनशुः ।
इन्द्रं स्तोमेभिर् महयन्त आयवः प्रियमेधासो अस्वरन् ॥ ८ ००३ १६
युक्ष्वा हि वृत्रहन्तम हरी इन्द्र परावतः ।
अर्वाचीनो मघवन् सोमपीतय उग्र ऋष्वेभिर् आ गहि ॥ ८ ००३ १७
इमे हि ते कारवो वावशुर् धिया विप्रासो मेधसातये ।
स त्वं नो मघवन्न् इन्द्र गिर्वणो वेनो न शृणुधी हवम् ॥ ८ ००३ १८

निर् इन्द्र बृहतीभ्यो वृत्रं धनुभ्यो अस्फुरः ।
निर् अर्बुदस्य मृगयस्य मायिनो निः पर्वतस्य गा आजः ॥ ८ ००३ १९
निर् अग्नयो रुरुचुर् निर् उ सूर्यो निः सोम इन्द्रियो रसः ।
निर् अन्तरिक्षाद् अधमो महाम् अहिं कृषे तद् इन्द्र पौंस्यम् ॥ ८ ००३ २०
यम् मे दुर् इन्द्रो मरुतः पाकस्थामा कौरयाणः ।
विश्वेषां त्मना शोभिष्ठम् उपेव दिवि धावमानम् ॥ ८ ००३ २१
रोहितम् मे पाकस्थामा सुधुरं कक्ष्यप्राम् ।
अदाद् रायो विबोधनम् ॥ ८ ००३ २२
यस्मा अन्ये दश प्रति धुरं वहन्ति वह्नयः ।
अस्तं वयो न तुग्र्यम् ॥ ८ ००३ २३
आत्मा पितुस् तनूर् वास ओजोदा अभ्यञ्जनम् ।
तुरीयम् इद् रोहितस्य पाकस्थामानम् भोजं दातारम् अब्रवम् ॥ ८ ००३ २४

(६२४)

यद् इन्द्र प्राग् अपाग् उदङ् न्यग् वा हूयसे नृभिः ।
सिमा पुरू नृषूतो अस्य् आनवे ऽसि प्रशर्ध तुर्वशे ॥ ८ ००४ ०१
यद् वा रुमे रुशमे श्यावके कृप इन्द्र मादयसे सचा ।
कण्वासस् त्वा ब्रह्मभि स्तोमवाहस इन्द्रा यच्छन्त्य् आ गहि ॥ ८ ००४ ०२
यथा गौरो अपा कृतं तृष्यन्न् एत्य् अवेरिणम् ।
आपित्वे नः प्रपित्वे तूयम् आ गहि कण्वेषु सु सचा पिब ॥ ८ ००४ ०३
मन्दन्तु त्वा मघवन्न् इन्द्रेन्दवो राधोदेयाय सुन्वते ।
आमुष्या सोमम् अपिबश् चमू सुतं ज्येष्ठं तद् दधिषे सहः ॥ ८ ००४ ०४
प्र चक्रे सहसा सहो बभञ्ज मन्युम् ओजसा ।
विश्वे त इन्द्र अपृतनायवो यहो नि वृक्षा इव येमिरे ॥ ८ ००४ ०५
सहस्रेणेव सचते यवीयुधा यस् त आनळ् उपस्तुतिम् ।
पुत्रम् प्रावर्गं कृणुते सुवीर्यं दाश्नोति नमऽउक्तिभिः ॥ ८ ००४ ०६
मा भेम मा श्रमिष्म उग्रस्य सख्ये तव ।

महत् ते वृष्णो अभिचक्ष्यं कृतम् पश्येम तुर्वशं यदुम् ॥ ८ ००४ ०७
सव्याम् अनु स्फ्यं वावसे वृषा न दानो अस्य रोषति ।
मध्वा सम्पृक्ताः सारघेण धेनवस् तूयम् एहि द्रवा पिब ॥ ८ ००४ ०८
अश्वी रथी सुरूप इद् गोमाꣳ इद् इन्द्र ते सखा ।
श्वात्रभाजा वयसा सचते सदा चन्द्रो याति सभाम् उप ॥ ८ ००४ ०९
ऋश्यो न तृष्यन्न् अवपानम् आ गहि पिबा सोमं वशाꣳ अनु ।
निमेघमानो मघवन् दिवे-दिव ओजिष्ठं दधिषे सहः ॥ ८ ००४ १०
अध्वर्यो द्रावया त्वं सोमम् इन्द्रः पिपासति ।
उप नूनं युयुजे वृषणा हरी आ च जगाम वृत्रहा ॥ ८ ००४ ११
स्वयं चित् स मन्यते दाशुरिर् जनो यत्रा सोमस्य तृम्पसि ।
इदं ते अन्नं युज्यं समुक्षितं तस्येहि प्र द्रवा पिब ॥ ८ ००४ १२
रथेष्ठायाध्वर्यवः सोमम् इन्द्राय सोतन ।
अधि ब्रध्नस्याद्रयो वि चक्षते सुन्वन्तो दाश्वध्वरम् ॥ ८ ००४ १३
उप ब्रध्नं वावाता वृषणा हरी इन्द्रम् अपसु वक्षतः ।
अर्वाञ्चं त्वा सप्तयो ऽध्वरश्रियो वहन्तु सवनेद् उप ॥ ८ ००४ १४
प्र पूषणं वृणीमहे युज्याय पुरुवसुम् ।
स शक्र शिक्ष पुरुहूत नो धिया तुजे राये विमोचन ॥ ८ ००४ १५
सं नः शिशीहि भुरिजोर् इव क्षुरं रास्व रायो विमोचन ।
त्वे तन् नः सुवेदम् उस्रियम् वसु यं त्वं हिनोषि मर्त्यम् ॥ ८ ००४ १६
वेमि त्वा पूषन्न् ऋञ्जसे वेमि स्तोतव आघृणे ।
न तस्य वेम्य् अरणं हि तद् वसो स्तुषे पज्राय साम्ने ॥ ८ ००४ १७
परा गावो यवसं कच् चिद् आघृणे नित्यं रेक्णो अमर्त्य ।
अस्माकम् पूषन्न् अविता शिवो भव मंहिष्ठो वाजसातये ॥ ८ ००४ १८
स्थूरं राधः शताश्वं कुरुङ्गस्य दिविष्टिषु ।
राज्ञस् त्वेषस्य सुभगस्य रातिषु तुर्वशेष्व् अमन्महि ॥ ८ ००४ १९
धीभिः सातानि काण्वस्य वाजिनः प्रियमेधैर् अभिद्युभिः ।
षष्टिं सहस्रानु निर्मजाम् अजे निर् यूथानि गवाम् ऋषिः ॥ ८ ००४ २०
वृक्षाश् चिन् मे अभिपित्वे अरारणुः ।

गाम् भजन्त मेहनाश्वम् भजन्त मेहना ॥ ८ ००४ २१

(६२५)

दूराद् इहेव यत् सत्य् अरुणप्सुर् अशिश्वितत् ।
वि भानुं विश्वधातनत् ॥ ८ ००५ ०१
नूवद् दस्रा मनोयुजा रथेन पृथुपाजसा ।
सचेथे अश्विनोषसम् ॥ ८ ००५ ०२
युवाभ्यां वाजिनीवसू प्रति स्तोमा अदृक्षत ।
वाचं दूतो यथोहिषे ॥ ८ ००५ ०३
पुरुप्रिया ण ऊतये पुरुमन्द्रा पुरुवसू ।
स्तुषे कण्वासो अश्विना ॥ ८ ००५ ०४
मंहिष्ठा वाजसातमेषयन्ता शुभस् पती ।
गन्तारा दाशुषो गृहम् ॥ ८ ००५ ०५
ता सुदेवाय दाशुषे सुमेधाम् अवितारिणीम् ।
घृतैर् गव्यूतिम् उक्षतम् ॥ ८ ००५ ०६
आ न स्तोमम् उप द्रवत् तूयं श्येनेभिर् आशुभिः ।
यातम् अश्वेभिर् अश्विना ॥ ८ ००५ ०७
येभिस् तिस्रः परावतो दिवो विश्वानि रोचना ।
त्रीर् अक्तून् परिदीयथः ॥ ८ ००५ ०८
उत नो गोमतीर् इष उत सातीर् अहर्विदा ।
वि पथः सातये सितम् ॥ ८ ००५ ०९
आ नो गोमन्तम् अश्विना सुवीरं सुरथं रयिम् ।
वोळ्हम् अश्वावतीर् इषः ॥ ८ ००५ १०
वावृधाना शुभस् पती दस्रा हिरण्यवर्तनी ।
पिबतं सोम्यम् मधु ॥ ८ ००५ ११
अस्मभ्यं वाजिनीवसू मघवद्भ्यश् च सप्रथः ।
छर्दिर् यन्तम् अदाभ्यम् ॥ ८ ००५ १२

नि षु ब्रह्म जनानां याविष्टं तूयम् आ गतम् ।
मो ष्व् अ१ न्याꣳ उपारतम् ॥ ८ ००५ १३
अस्य पिबतम् अश्विना युवम् मदस्य चारुणः ।
मध्वो रातस्य धिष्ण्या ॥ ८ ००५ १४
अस्मे आ वहतं रयिं शतवन्तं सहस्रिणम् ।
पुरुक्षुं विश्वधायसम् ॥ ८ ००५ १५
पुरुत्रा चिद् धि वां नरा विहूयन्ते मनीषिणः ।
वाघद्भिर् अश्विना गतम् ॥ ८ ००५ १६
जनासो वृक्तबर्हिषो हविष्मन्तो अरंकृतः ।
युवां हवन्ते अश्विना ॥ ८ ००५ १७
अस्माकम् अद्य वाम् अयं स्तोमो वाहिष्ठो अन्तमः ।
युवाभ्याम् भूत्व् अश्विना ॥ ८ ००५ १८
यो ह वाम् मधुनो दृतिर् आहितो रथचर्षणे ।
ततः पिबतम् अश्विना ॥ ८ ००५ १९
तेन नो वाजिनीवसू पश्वे तोकाय शं गवे ।
वहतम् पीवरीर् इषः ॥ ८ ००५ २०
उत नो दिव्या इष उत सिन्धूर् अहर्विदा ।
अप द्वारेव वर्षथः ॥ ८ ००५ २१
कदा वां तौग्र्यो विधत् समुद्रे जहितो नरा ।
यद् वां रथो विभिष् पतात् ॥ ८ ००५ २२
युवं कण्वाय नासत्या ऋपिरिप्ताय ह्मर्ये ।
शश्वद् ऊतीर् दशस्यथः ॥ ८ ००५ २३
ताभिर् आ यातम् ऊतिभिर् नव्यसीभिः सुशस्तिभिः ।
यद् वां वृषण्वसू हुवे ॥ ८ ००५ २४
यथा चित् कण्वम् आवतम् प्रियमेधम् उपस्तुतम् ।
अत्रिं शिञ्जारम् अश्विना ॥ ८ ००५ २५
यथोत कृत्व्ये धने ऽंशुं गोष्व् अगस्त्यम् ।
यथा वाजेषु सोभरिम् ॥ ८ ००५ २६

एतावद् वां वृषण्वसू अतो वा भूयो अश्विना ।
गृणन्तः सुम्नम् ईमहे ॥ ८ ००५ २७
रथं हिरण्यवन्धुरं हिरण्याभीशुम् अश्विना ।
आ हि स्थाथो दिविस्पृशम् ॥ ८ ००५ २८
हिरण्ययी वां रभिर् ईषा अक्षो हिरण्ययः ।
उभा चक्रा हिरण्यया ॥ ८ ००५ २९
तेन नो वाजिनीवसू परावतश् चिद् आ गतम् ।
उपेमां सुष्टुतिम् मम ॥ ८ ००५ ३०
आ वहेथे पराकात् पूर्वीर् अश्नन्ताव् अश्विना ।
इषो दासीर् अमर्त्या ॥ ८ ००५ ३१
आ नो द्युम्नैर् आ श्रवोभिर् आ राया यातम् अश्विना ।
पुरुश्चन्द्रा नासत्या ॥ ८ ००५ ३२
एह वाम् प्रुषितप्सवो वयो वहन्तु पर्णिनः ।
अच्छा स्वध्वरं जनम् ॥ ८ ००५ ३३
रथं वाम् अनुगायसं य इषा वर्तते सह ।
न चक्रम् अभि बाधते ॥ ८ ००५ ३४
हिरण्ययेन रथेन द्रवत्पाणिभिर् अश्वैः ।
धीजवना नासत्या ॥ ८ ००५ ३५
युवम् मृगं जागृवांसं स्वदथो वा वृषण्वसू ।
ता नः पृङ्क्तम् इषा रयिम् ॥ ८ ००५ ३६
ता मे अश्विना सनीनां विद्यातं नवानाम् ।
यथा चिच् चैद्यः कशुः शतम् उष्ट्रानां ददत् सहस्रा दश गोनाम् ॥ ८ ००५ ३७
यो मे हिरण्यसंदृशो दश राज्ञो अमंहत ।
अधस्पदा इच् चैद्यस्य कृष्टयश् चर्म्मन्ना अभितो जनाः ॥ ८ ००५ ३८
माकिर् एना पथा गाद् येनेमे यन्ति चेदयः ।
अन्यो नेत् सूरिर् ओहते भूरिदावत्तरो जनः ॥ ८ ००५ ३९

(६२६)

महाꣳ इन्द्रो य ओजसा पर्जन्यो वृष्टिमाꣳ इव ।
स्तोमैर् वत्सस्य वावृधे ॥ ८ ००६ ०१
प्रजाम् ऋतस्य पिप्रतः प्र यद् भरन्त वह्नयः ।
विप्रा ऋतस्य वाहसा ॥ ८ ००६ ०२
कण्वा इन्द्रं यद् अक्रत स्तोमैर् यज्ञस्य साधनम् ।
जामि ब्रुवत आयुधम् ॥ ८ ००६ ०३
सम् अस्य मन्यवे विशो विश्वा नमन्त कृष्टयः ।
समुद्रायेव सिन्धवः ॥ ८ ००६ ०४
ओजस् तद् अस्य तित्विष उभे यद् समवर्तयत् ।
इन्द्रश् चर्मेव रोदसी ॥ ८ ००६ ०५
वि चिद् वृत्रस्य दोधतो वज्रेण शतपर्वणा ।
शिरो बिभेद वृष्णिना ॥ ८ ००६ ०६
इमा अभि प्र णोनुमो विपाम् अग्रेषु धीतयः ।
अग्नेः शोचिर् न दिद्युतः ॥ ८ ००६ ०७
गुहा सतीर् उप त्मना प्र यच् छोचन्त धीतयः ।
कण्वा ऋतस्य धारया ॥ ८ ००६ ०८
प्र तम् इन्द्र नशीमहि रयिं गोमन्तम् अश्विनम् ।
प्र ब्रह्म पूर्वचित्तये ॥ ८ ००६ ०९
अहम् इद् धि पितुष् परि मेधाम् ऋतस्य जग्रभ ।
अहं सूर्य इवाजनि ॥ ८ ००६ १०
अहम् प्रत्नेन मन्मना गिरः शुम्भामि कण्ववत् ।
येनेन्द्रः शुष्मम् इद् दधे ॥ ८ ००६ ११
ये त्वाम् इन्द्र न तुष्टुवुर् ऋषयो ये च तुष्टुवुः ।
ममेद् वर्धस्व सुष्टुतः ॥ ८ ००६ १२
यद् अस्य मन्युर् अध्वनीद् वि वृत्रम् पर्वशो रुजन् ।
अपः समुद्रम् ऐरयत् ॥ ८ ००६ १३
नि शुष्ण इन्द्र धर्णसिं वज्रं जघन्थ दस्यवि ।

वृषा ह्य् उग्र शृण्विषे ॥ ८ ००६ १४
न द्याव इन्द्रम् ओजसा नान्तरिक्षाणि वज्रिणम् ।
न विव्यचन्त भूमयः ॥ ८ ००६ १५
यस् त इन्द्र महीर् अप स्तभूयमान आशयत् ।
नि तम् पद्यासु शिश्नथः ॥ ८ ००६ १६
य इमे रोदसी मही समीची समजग्रभीत् ।
तमोभिर् इन्द्र तं गुहः ॥ ८ ००६ १७
य इन्द्र यतयस् त्वा भृगवो ये च तुष्टुवुः ।
ममेद् उग्र श्रुधी हवम् ॥ ८ ००६ १८
इमास् त इन्द्र पृश्नयो घृतं दुहत आशिरम् ।
एनाम् ऋतस्य पिप्युषीः ॥ ८ ००६ १९
या इन्द्र प्रस्वस् त्वासा गर्भम् अचक्रिरन् ।
परि धर्मेव सूर्यम् ॥ ८ ००६ २०
त्वाम् इच् छवसस् पते कण्वा उक्थेन वावृधुः ।
त्वां सुतास इन्दवः ॥ ८ ००६ २१
तवेद् इन्द्र प्रणीतिषूत प्रशस्तिर् अद्रिवः ।
यज्ञो वितन्तसाय्यः ॥ ८ ००६ २२
आ न इन्द्र महीम् इषम् पुरं न दर्षि गोमतीम् ।
उत प्रजां सुवीर्यम् ॥ ८ ००६ २३
उत त्यद् आश्वश्व्यं यद् इन्द्र नाहुषीष्व् आ ।
अग्ने विक्षु प्रदीदयत् ॥ ८ ००६ २४
अभि व्रजं न तत्निषे सूर उपाकचक्षसम् ।
यद् इन्द्र मृळयासि नः ॥ ८ ००६ २५
यद् अङ्ग तविषीयस इन्द्र प्रराजसि क्षितीः ।
महाꣳ अपार ओजसा ॥ ८ ००६ २६
तं त्वा हविष्मतीर् विश उप ब्रुवत ऊतये ।
उरुज्रयसम् इन्दुभिः ॥ ८ ००६ २७
उपह्वरे गिरीणां सङ्गथे च नदीनाम् ।

धिया विप्रो अजायत ॥ ८ ००६ २८
अतः समुद्रम् उद्वतश् चिकित्वाꣳ अव पश्यति ।
यतो विपान एजति ॥ ८ ००६ २९
आद् इत् प्रत्नस्य रेतसो ज्योतिष् पश्यन्ति वासरम् ।
परो यद् इध्यते दिवा ॥ ८ ००६ ३०
कण्वास इन्द्र ते मतिं विश्वे वर्धन्ति पौंस्यम् ।
उतो शविष्ठ वृष्ण्यम् ॥ ८ ००६ ३१
इमाम् म इन्द्र सुष्टुतिं जुषस्व प्र सु माम् अव ।
उत प्र वर्धया मतिम् ॥ ८ ००६ ३२
उत ब्रह्मण्या वयं तुभ्यम् प्रवृद्ध वज्रिवः ।
विप्रा अतक्ष्म जीवसे ॥ ८ ००६ ३३
अभि कण्वा अनूषतापो न प्रवता यतीः ।
इन्द्रं वनन्वती मतिः ॥ ८ ००६ ३४
इन्द्रम् उक्थानि वावृधुः समुद्रम् इव सिन्धवः ।
अनुत्तमन्युम् अजरम् ॥ ८ ००६ ३५
आ नो याहि परावतो हरिभ्यां हर्यताभ्याम् ।
इमम् इन्द्र सुतम् पिब ॥ ८ ००६ ३६
त्वाम् इद् वृत्रहन्तम जनासो वृक्तबर्हिषः ।
हवन्ते वाजसातये ॥ ८ ००६ ३७
अनु त्वा रोदसी उभे चक्रं न वर्त्य् एतशम् ।
अनु सुवानास इन्दवः ॥ ८ ००६ ३८
मन्दस्वा सु स्वर्णर उतेन्द्र शर्यणावति ।
मत्स्वा विवस्वतो मती ॥ ८ ००६ ३९
वावृधान उप द्यवि वृषा वज्र्य् अरोरवीत् ।
वृत्रहा सोमपातमः ॥ ८ ००६ ४०
ऋषिर् हि पूर्वजा अस्य् एक ईशान ओजसा ।
इन्द्र चोष्कूयसे वसु ॥ ८ ००६ ४१
अस्माकं त्वा सुताꣳ उप वीतपृष्ठा अभि प्रयः ।

शतं वहन्तु हरयः ॥ ८ ००६ ४२
इमां सु पूर्व्यां धियम् मधोर् घृतस्य पिप्युषीम् ।
कण्वा उक्थेन वावृधुः ॥ ८ ००६ ४३
इन्द्रम् इद् विमहीनाम् मेधे वृणीत मर्त्यः ।
इन्द्रं सनिष्युर् ऊतये ॥ ८ ००६ ४४
अर्वाञ्चं त्वा पुरुष्टुत प्रियमेधस्तुता हरी ।
सोमपेयाय वक्षतः ॥ ८ ००६ ४५
शतम् अहं तिरिन्दिरे सहस्रम् पर्शाव् आ ददे ।
राधांसि याद्वानाम् ॥ ८ ००६ ४६
त्रीणि शतान्य् अर्वतां सहस्रा दश गोनाम् ।
ददुष् पज्राय साम्ने ॥ ८ ००६ ४७
उद् आनट् ककुहो दिवम् उष्ट्राञ् चतुर्युजो ददत् ।
श्रवसा याद्वं जनम् ॥ ८ ००६ ४८

(६२७)

प्र यद् वस् त्रिष्टुभम् इषम् मरुतो विप्रो अक्षरत् ।
वि पर्वतेषु राजथ ॥ ८ ००७ ०१
यद् अङ्ग तविषीयवो यामं शुभ्रा अचिध्वम् ।
नि पर्वता अहासत ॥ ८ ००७ ०२
उद् ईरयन्त वायुभिर् वाश्रासः पृश्निमातरः ।
धुक्षन्त पिप्युषीम् इषम् ॥ ८ ००७ ०३
वपन्ति मरुतो मिहम् प्र वेपयन्ति पर्वतान् ।
यद् यामं यान्ति वायुभिः ॥ ८ ००७ ०४
नि यद् यामाय वो गिरिर् नि सिन्धवो विधर्मणे ।
महे शुष्माय येमिरे ॥ ८ ००७ ०५
युष्माꣳ उ नक्तम् ऊतये युष्मान् दिवा हवामहे ।

युष्मान् प्रयत्य् अध्वरे ॥ ८ ००७ ०६
उद् उ त्ये अरुणप्सवश् चित्रा यामेभिर् ईरते ।
वाश्रा अधि ष्णुना दिवः ॥ ८ ००७ ०७
सृजन्ति रश्मिम् ओजसा पन्थां सूर्याय यातवे ।
ते भानुभिर् वि तस्थिरे ॥ ८ ००७ ०८
इमाम् मे मरुतो गिरम् इमं स्तोमम् ऋभुक्षणः ।
इमम् मे वनता हवम् ॥ ८ ००७ ०९
त्रीणि सरांसि पृश्नयो दुदुह्रे वज्रिणे मधु ।
उत्सं कवन्धम् उद्रिणम् ॥ ८ ००७ १०
मरुतो यद् ध वो दिवः सुम्नायन्तो हवामहे ।
आ तू न उप गन्तन ॥ ८ ००७ ११
यूयं हि ष्ठा सुदानवो रुद्रा ऋभुक्षणो दमे ।
उत प्रचेतसो मदे ॥ ८ ००७ १२
आ नो रयिम् मदच्युतम् पुरुक्षुं विश्वधायसम् ।
इयर्ता मरुतो दिवः ॥ ८ ००७ १३
अधीव यद् गिरीणां याम शुभ्रा अचिध्वम् ।
सुवानैर् मन्दध्व इन्दुभिः ॥ ८ ००७ १४
एतावतश् चिद् एषां सुम्नम् भिक्षेत मर्त्यः ।
अदाभ्यस्य मन्मभिः ॥ ८ ००७ १५
ये द्रप्सा इव रोदसी धमन्त्य् अनु वृष्टिभिः ।
उत्सं दुहन्तो अक्षितम् ॥ ८ ००७ १६
उद् उ स्वानेभिर् ईरत उद् रथैर् उद् उ वायुभिः ।
उत् स्तोमैः पृश्निमातरः ॥ ८ ००७ १७
येनाव तुर्वशं यदुं येन कण्वं धनस्पृतम् ।
राये सु तस्य धीमहि ॥ ८ ००७ १८
इमा उ वः सुदानवो घृतं न पिप्युषीर् इषः ।
वर्धान् काण्वस्य मन्मभिः ॥ ८ ००७ १९
क्व नूनं सुदानवो मदथा वृक्तबर्हिषः ।

ब्रह्मा को वः सपर्यति ॥ ८ ००७ २०
नहि ष्म यद् ध वः पुरा स्तोमेभिर् वृक्तबर्हिषः ।
शर्धाꣳ ऋतस्य जिन्वथ ॥ ८ ००७ २१
सम् उ त्ये महतीर् अपः सं क्षोणी सम् उ सूर्यम् ।
सं वज्रम् पर्वशो दधुः ॥ ८ ००७ २२
वि वृत्रम् पर्वशो ययुर् वि पर्वताꣳ अराजिनः ।
चक्राणा वृष्णि पौंस्यम् ॥ ८ ००७ २३
अनु त्रितस्य युध्यतः शुष्मम् आवन् न् उत क्रतुम् ।
अन्व् इन्द्रं वृत्रतूर्ये ॥ ८ ००७ २४
विद्युद्धस्ता अभिद्यवः शिप्राः शीर्षन् हिरण्ययीः ।
शुभ्रा व्य् अञ्जत श्रिये ॥ ८ ००७ २५
उशना यत् परावत उक्षणो रन्ध्रम् अयातन ।
द्यौर् न चक्रदद् भिया ॥ ८ ००७ २६
आ नो मखस्य दावने ऽश्वैर् हिरण्यपाणिभिः ।
देवास उप गन्तन ॥ ८ ००७ २७
यद् एषाम् पृषती रथे प्रष्टिर् वहति रोहितः ।
यान्ति शुभ्रा रिणन्न् अपः ॥ ८ ००७ २८
सुषोमे शर्यणावत्य् आर्जीकि पस्त्यावति ।
ययुर् निचक्रया नरः ॥ ८ ००७ २९
कदा गच्छाथ मरुत इत्था विप्रं हवमानम् ।
माडीकिभिर् नाधमानम् ॥ ८ ००७ ३०
कद् ध नूनं कधप्रियो यद् इन्द्रम् अजहातन ।
को वः सखित्व ओहते ॥ ८ ००७ ३१
सहो षु णो वज्रहस्तैः कण्वासो अग्निम् मरुद्भिः ।
स्तुषे हिरण्यवाशीभिः ॥ ८ ००७ ३२
ओ षु वृष्णः प्रयज्यून् आ नव्यसे सुविताय ।
ववृत्यां चित्रवाजान् ॥ ८ ००७ ३३
गिरयश् चिन् नि जिहते पशवो नासो मन्यमानाः ।

पर्वताश् चिन् नि येमिरे ॥ ८ ००७ ३४
आक्षण्यावानो वहन्त्य् अन्तरिक्षेण पततः ।
धातार स्तुवते वयः ॥ ८ ००७ ३५
अग्निर् हि जानि पूर्व्यश् छन्दो न सूरो अर्चिषा ।
ते भानुभिर् वि तस्थिरे ॥ ८ ००७ ३६

(६२८)
आ नो विश्वाभिर् ऊतिभिर् अश्विना गच्छतं युवम् ।
दस्रा हिरण्यवर्तनी पिबतं सोम्यम् मधु ॥ ८ ००८ ०१
आ नूनं यातम् अश्विना रथेन सूर्यत्वचा ।
भुजी हिरण्यपेशसा कवी गम्भीरचेतसा ॥ ८ ००८ ०२
आ यातं नहुषस् पर्य् आन्तरिक्षात् सुवृक्तिभिः ।
पिबाथो अश्विना मधु कण्वानां सवने सुतम् ॥ ८ ००८ ०३
आ नो यातं दिवस् पर्य् आन्तरिक्षाद् अधप्रिया ।
पुत्रः कण्वस्य वाम् इह सुषाव सोम्यम् मधु ॥ ८ ००८ ०४
आ नो यातम् उपश्रुत्य् अश्विना सोमपीतये ।
स्वाहा स्तोमस्य वर्धना प्र कवी धीतिभिर् नरा ॥ ८ ००८ ०५
यच् चिद् धि वाम् पुर ऋषयो जुहूरे ऽवसे नरा ।
आ यातम् अश्विना गतम् उपेमां सुष्टुतिम् मम ॥ ८ ००८ ०६
दिवश् चिद् रोचनाद् अध्य् आ नो गन्तं स्वर्विदा ।
धीभिर् वत्सप्रचेतसा स्तोमेभिर् हवनश्रुता ॥ ८ ००८ ०७
किम् अन्ये पर्य् आसते ऽस्मत् स्तोमेभिर् अश्विना ।
पुत्रः कण्वस्य वाम् ऋषिर् गीर्भिर् वत्सो अवीवृधत् ॥ ८ ००८ ०८
आ वां विप्र इहावसे ऽहूत् स्तोमेभिर् अश्विना ।
अरिप्रा वृत्रहन्तमा ता नो भूतम् मयोभुवा ॥ ८ ००८ ०९
आ यद् वां योषणा रथम् अतिष्ठद् वाजिनीवसू ।
विश्वान्य् अश्विना युवम् प्र धीतान्य् अगच्छतम् ॥ ८ ००८ १०

अतः सहस्रनिर्णिजा रथेना यातम् अश्विना ।
वत्सो वाम् मधुमद् वचो ऽशंसीत् काव्यः कविः ॥ ८ ००८ ११
पुरुमन्द्रा पुरुस्वसू मनोतरा रयीणाम् ।
स्तोमम् मे अश्विनाव् इमम् अभि वह्नी अनूषाताम् ॥ ८ ००८ १२
आ नो विश्वान्य् अश्विना धत्तं राधांस्य् अह्रया ।
कृतं न ऋत्वियावतो मा नो रीरधतं निदे ॥ ८ ००८ १३
यन् नासत्या परावति यद् वा स्थो अध्य् अम्बरे ।
अतः सहस्रनिर्णिजा रथेना यातम् अश्विना ॥ ८ ००८ १४
यो वां नासत्याव् ऋषिर् गीर्भिर् वत्सो अवीवृधत् ।
तस्मै सहस्रनिर्णिजम् इषं धत्तं घृतश्चुतम् ॥ ८ ००८ १५
प्रास्मा ऊर्जं घृतश्चुतम् अश्विना यच्छतं युवम् ।
यो वां सुम्नाय तुष्टवद् वसूयाद् दानुनस् पती ॥ ८ ००८ १६
आ नो गन्तं रिशादसेमं स्तोमम् पुरुभुजा ।
कृतं नः सुश्रियो नरेमा दातम् अभिष्टये ॥ ८ ००८ १७
आ वां विश्वाभिर् ऊतिभिः प्रियमेधा अहूषत ।
राजन्ताव् अध्वराणाम् अश्विना यामहूतिषु ॥ ८ ००८ १८
आ नो गन्तम् मयोभुवा ऋश्विना शम्भुवा युवम् ।
यो वां विपन्यू धीतिभिर् गीर्भिर् वत्सो अवीवृधत् ॥ ८ ००८ १९
याभिः कण्वम् मेधातिथिं याभिर् वशं दशव्रजम् ।
याभिर् गोशर्यम् आवतं ताभिर् नो ऽवतं नरा ॥ ८ ००८ २०
याभिर् नरा त्रसदस्युम् आवतं कृत्व्ये धने ।
ताभिः ष्व् अ १ स्माꣳ अश्विना प्रावतं वाजसातये ॥ ८ ००८ २१
प्र वां स्तोमाः सुवृक्तयो गिरो वर्धन्त्व् अश्विना ।
पुरुत्रा वृत्रहन्तमा ता नो भूतम् पुरुस्पृहा ॥ ८ ००८ २२
त्रीणि पदान्य् अश्विनोर् आविः सान्ति गुहा परः ।
कवी ऋतस्य पत्मभिर् अर्वाग् जीवेभ्यस् परि ॥ ८ ००८ २३

(६२९)
आ नूनम् अश्विना युवं वत्सस्य गन्तम् अवसे ।
प्रास्मै यच्छतम् अवुकम् पृथु छर्दिर् युयुतं या अरातयः ॥ ८ ००९ ०१
यद् अन्तरिक्षे यद् दिवि यत् पञ्च मानुषाꣳ अनु ।
नृम्णं तद् धत्तम् अश्विना ॥ ८ ००९ ०२
ये वां दंसांस्य् अश्विना विप्रासः परिमामृशुः ।
एवेत् काण्वस्य बोधतम् ॥ ८ ००९ ०३
अयं वां घर्मो अश्विना स्तोमेन परि षिच्यते ।
अयं सोमो मधुमान् वाजिनीवसु येन वृत्रं चिकेतथः ॥ ८ ००९ ०४
यद् अप्सु यद् वनस्पतौ यद् ओषधीषु पुरुदंससा कृतम् ।
तेन माविष्टम् अश्विना ॥ ८ ००९ ०५
यन् नासत्या भुरण्यथो यद् वा देव भिषज्यथः ।
अयं वां वत्सो मतिभिर् न विन्धते हविष्मन्तं हि गच्छथः ॥ ८ ००९ ०६
आ नूनम् अश्विनोर् ऋषिꣳ स्तोमं चिकेत वामया ।
आ सोमम् मधुमत्तमं घर्मं सिञ्चाद् अथर्वणि ॥ ८ ००९ ०७
आ नूनं रघुवर्तनिं रथं तिष्ठाथो अश्विना ।
आ वां स्तोमा इमे मम नभो न चुच्यवीरत ॥ ८ ००९ ०८
यद् अद्य वा नासत्योक्थैर् आचुच्युवीमहि ।
यद् वा वाणीभिर् अश्विनेवेत् काण्वस्य बोधतम् ॥ ८ ००९ ०९
यद् वां कक्षीवाꣳ उत यद् व्यश्व ऋषिर् यद् वां दीर्घतमा जुहाव ।
पृथी यद् वां वैन्यः सादनेष्व् एवेद् अतो अश्विना चेतयेथाम् ॥ ८ ००९ १०
यातं छर्दिष्पा उत नः परस्पा भूतं जगत्पा उत नस् तनूपा ।
वर्तिस् तोकाय तनयाय यातम् ॥ ८ ००९ ११
यद् इन्द्रेण सरथं याथो अश्विना यद् वा वायुना भवथः समोकसा ।
यद् आदित्येभिर् ऋभुभिः सजोषसा यद् वा विष्णोर् विक्रमणेषु तिष्ठथः ॥ ८ ००९ १२
यद् अद्याश्विनाव् अहं हुवेय वाजसातये ।
यत् पृत्सु तुर्वणे सहस् तच् छ्रेष्ठम् अश्विनोर् अवः ॥ ८ ००९ १३
आ नूनं यातम् अश्विनेमा हव्यानि वां हिता ।

इमे सोमासो अधि तुर्वशे यदाव् इमे कण्वेषु वाम् अथ ॥ ८ ००९ १४
यन् नासत्या पराके अवाके अस्ति भेषजम् ।
तेन नूनं विमदाय प्रचेतसा छर्दिर् वत्साय यच्छतम् ॥ ८ ००९ १५
अभुत्स्य् उ प्र देव्या साकं वाचाहम् अश्विनोः ।
व्य् आवर् देव्य् आ मतिं वि रातिम् मर्त्येभ्यः ॥ ८ ००९ १६
प्र बोधयोषो अश्विना प्र देवि सूनृते महि ।
प्र यज्ञहोतर् आनुषक् प्र मदाय श्रवो बृहत् ॥ ८ ००९ १७
यद् उषो यासि भानुना सं सूर्येण रोचसे ।
आ हायम् अश्विनो रथो वर्तिर् याति नृपाय्यम् ॥ ८ ००९ १८
यद् आपीतासो अंशवो गावो न दुह्र ऊधभिः ।
यद् वा वाणीर् अनूषत प्र देवयन्तो अश्विना ॥ ८ ००९ १९
प्र द्युम्नाय प्र शवसे प्र नृषाह्याय शर्मणे ।
प्र दक्षाय प्रचेतसा ॥ ८ ००९ २०
यन् नूनं धीभिर् अश्विना पितुर् योना निषीदथः ।
यद् वा सुम्नेभिर् उक्थ्या ॥ ८ ००९ २१

(६३०)

यत् स्थो दीर्घप्रसद्मनि यद् वादो रोचने दिवः ।
यद् वा समुद्रे अध्य् आकृते गृहे ऽत आ यातम् अश्विना ॥ ८ ०१० ०१
यद् वा यज्ञम् मनवे सम्मिमिक्षथुर् एवेत् काण्वस्य बोधतम् ।
बृहस्पतिं विश्वान् देवाꣳ अहं हुव इन्द्राविष्णू अश्विनाव् आशुहेषसा ॥ ८ ०१० ०२
त्या न्व् अ १ श्विना हुवे सुदंससा गृभे कृता ।
ययोर् अस्ति प्र णः सख्यं देवेष्व् अध्य् आप्यम् ॥ ८ ०१० ०३
ययोर् अधि प्र यज्ञा असूरे सन्ति सूरयः ।
ता यज्ञस्याध्वरस्य प्रचेतसा स्वधाभिर् या पिबतः सोम्यम् मधु ॥ ८ ०१० ०४
यद् अद्याश्विनाव् अपाग् यत् प्राक् स्थो वाजिनीवसू ।
यद् द्रुह्यव्य् अनवि तुर्वशे यदौ हुवे वाम् अथ मा गतम् ॥ ८ ०१० ०५

यद् अन्तरिक्षे पथः पुरुभुजा यद् वेमे रोदसी अनु ।
यद् वा स्वधाभिर् अधितिष्ठथो रथम् अत आ यातम् अश्विना ॥ ८ ०१० ०६

(६३१)

त्वम् अग्ने व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्व् आ ।
त्वं यज्ञेष्व् ईड्यः ॥ ८ ०११ ०१
त्वम् असि प्रशस्यो विदथेषु सहन्त्य ।
अग्ने रथीर् अध्वराणाम् ॥ ८ ०११ ०२
स त्वम् अस्मद् अप द्विषो युयोधि जातवेदः ।
अदेवीर् अग्ने अरातीः ॥ ८ ०११ ०३
अन्ति चित् सन्तम् अह यज्ञम् मर्तस्य रिपोः ।
नोप वेषि जातवेदः ॥ ८ ०११ ०४
मर्ता अमर्त्यस्य ते भूरि नाम मनामहे ।
विप्रासो जातवेदसः ॥ ८ ०११ ०५
विप्रं विप्रासो ऽवसे देवम् मर्तास ऊतये ।
अग्निं गीर्भिर् हवामहे ॥ ८ ०११ ०६
आ ते वत्सो मनो यमत् परमाच् चित् सधस्थात् ।
अग्ने त्वांकामया गिरा ॥ ८ ०११ ०७
पुरुत्रा हि सदृङ्ङ् असि विशो विश्वा अनु प्रभुः ।
समत्सु त्वा हवामहे ॥ ८ ०११ ०८
समत्स्व् अग्निम् अवसे वाजयन्तो हवामहे ।
वाजेषु चित्रराधसम् ॥ ८ ०११ ०९
प्रत्नो हि कम् ईड्यो अध्वरेषु सनाच् च होता नव्यश् च सत्सि ।
स्वां चाग्ने तन्वम् पिप्रयस्वास्मभ्यं च सौभगम् आ यजस्व ॥ ८ ०११ १०

(६३२)

य इन्द्र सोमपातमो मदः शविष्ठ चेतति ।
येना हंसि न्य् अ १ त्रिणं तम् ईमहे ॥ ८ ०१२ ०१
येना दशग्वम् अध्रिगुं वेपयन्तं स्वर्णरम् ।
येना समुद्रम् आविथा तम् ईमहे ॥ ८ ०१२ ०२
येन सिन्धुम् महीर् अपो रथाँ इव प्रचोदयः ।
पन्थाम् ऋतस्य यातवे तम् ईमहे ॥ ८ ०१२ ०३
इमं स्तोमम् अभिष्टये घृतं न पूतम् अद्रिवः ।
येना नु सद्य ओजसा ववक्षिथ ॥ ८ ०१२ ०४
इमं जुषस्व गिर्वणः समुद्र इव पिन्वते ।
इन्द्र विश्वाभिर् ऊतिभिर् ववक्षिथ ॥ ८ ०१२ ०५
यो नो देवः परावतः सखित्वनाय मामहे ।
दिवो न वृष्टिम् प्रथयन् ववक्षिथ ॥ ८ ०१२ ०६
ववक्षुर् अस्य केतवो उत वज्रो गभस्त्योः ।
यत् सूर्यो न रोदसी अवर्धयत् ॥ ८ ०१२ ०७
यदि प्रवृद्ध सत्पते सहस्रम् महिषाँ अघः ।
आद् इत् त इन्द्रियम् महि प्र वावृधे ॥ ८ ०१२ ०८
इन्द्रः सूर्यस्य रश्मिभिर् न्य् अर्शसानम् ओषति ।
अग्निर् वनेव सासहिः प्र वावृधे ॥ ८ ०१२ ०९
इयं त ऋत्वियावती धीतिर् एति नवीयसी ।
सपर्यन्ती पुरुप्रिया मिमीत इत् ॥ ८ ०१२ १०
गर्भो यज्ञस्य देवयुः क्रतुम् पुनीत आनुषक् ।
स्तोमैर् इन्द्रस्य वावृधे मिमीत इत् ॥ ८ ०१२ ११
सनिर् मित्रस्य पप्रथ इन्द्रः सोमस्य पीतये ।
प्राची वाशीव सुन्वते मिमीत इत् ॥ ८ ०१२ १२
यं विप्रा उक्थवाहसो ऽभिप्रमन्दुर् आयवः ।
घृतं न पिप्य आसन्य् ऋतस्य यत् ॥ ८ ०१२ १३
उत स्वराजे अदितिं स्तोमम् इन्द्राय जीजनत् ।
पुरुप्रशस्तम् ऊतय ऋतस्य यत् ॥ ८ ०१२ १४

अभि वह्नय ऊतये ऽनूषत प्रशस्तये ।
न देव विव्रता हरी ऋतस्य यत् ॥ ८ ०१२ १५
यत् सोमम् इन्द्र विष्णवि यद् वा घ त्रित आप्त्ये ।
यद् वा मरुत्सु मन्दसे सम् इन्दुभिः ॥ ८ ०१२ १६
यद् वा शक्र परावति समुद्रे अधि मन्दसे ।
अस्माकम् इत् सुते रणा सम् इन्दुभिः ॥ ८ ०१२ १७
यद् वासि सुन्वतो वृधो यजमानस्य सत्पते ।
उक्थे वा यस्य रण्यसि सम् इन्दुभिः ॥ ८ ०१२ १८
देवं-देवं वो ऽवस इन्द्रम्-इन्द्रं गृणीषणि ।
अधा यज्ञाय तुर्वणे व्य् आनशुः ॥ ८ ०१२ १९
यज्ञेभिर् यज्ञवाहसं सोमेभिः सोमपातमम् ।
होत्राभिर् इन्द्रं वावृधुर् व्य् आनशुः ॥ ८ ०१२ २०
महीर् अस्य प्रणीतयः पूर्वीर् उत प्रशस्तयः ।
विश्वा वसूनि दाशुषे व्य् आनशुः ॥ ८ ०१२ २१
इन्द्रं वृत्राय हन्तवे देवासो दधिरे पुरः ।
इन्द्रं वाणीर् अनूषता सम् ओजसे ॥ ८ ०१२ २२
महान्तम् महिना वयं स्तोमेभिर् हवनश्रुतम् ।
अर्कैर् अभि प्र णोनुमः सम् ओजसे ॥ ८ ०१२ २३
न यं विविक्तो रोदसी नान्तरिक्षाणि वज्रिणम् ।
अमाद् इद् अस्य तित्विषे सम् ओजसः ॥ ८ ०१२ २४
यद् इन्द्र पृतनाज्ये देवास् त्वा दधिरे पुरः ।
आद् इत् ते हर्यता हरी ववक्षतुः ॥ ८ ०१२ २५
यदा वृत्रं नदीवृतं शवसा वज्रिन्न् अवधीः ।
आद् इत् ते हर्यता हरी ववक्षतुः ॥ ८ ०१२ २६
यदा ते विष्णुर् ओजसा त्रीणि पदा विचक्रमे ।
आद् इत् ते हर्यता हरी ववक्षतुः ॥ ८ ०१२ २७
यदा ते हर्यता हरी वावृधाते दिवे-दिवे ।
आद् इत् ते विश्वा भुवनानि येमिरे ॥ ८ ०१२ २८

यदा ते मारुतीर् विशस् तुभ्यम् इन्द्र नियेमिरे ।
आद् इत् ते विश्वा भुवनानि येमिरे ॥ ८ ०१२ २९
यदा सूर्यम् अमुं दिवि शुक्रं ज्योतिर् अधारयः ।
आद् इत् ते विश्वा भुवनानि येमिरे ॥ ८ ०१२ ३०
इमां त इन्द्र सुष्टुतिं विप्र इयर्ति धीतिभिः ।
जामिम् पदेव पिप्रतीम् प्राध्वरे ॥ ८ ०१२ ३१
यद् अस्य धामनि प्रिये समीचीनासो अस्वरन् ।
नाभा यज्ञस्य दोहना प्राध्वरे ॥ ८ ०१२ ३२
सुवीर्यं स्वश्व्यं सुगव्यम् इन्द्र दद्धि नः ।
होतेव पूर्वचित्तये प्राध्वरे ॥ ८ ०१२ ३३

(६३३)

इन्द्रः सुतेषु सोमेषु क्रतुम् पुनीत उक्थ्यम् ।
विदे वृधस्य दक्षसो महान् हि षः ॥ ८ ०१३ ०१
स प्रथमे व्योमनि देवानां सदने वृधः ।
सुपारः सुश्रवस्तमः सम् अप्सुजित् ॥ ८ ०१३ ०२
तम् अह्वे वाजसातय इन्द्रम् भराय शुष्मिणम् ।
भवा नः सुम्ने अन्तमः सखा वृधे ॥ ८ ०१३ ०३
इयं त इन्द्र गिर्वणो रातिः क्षरति सुन्वतः ।
मन्दानो अस्य बर्हिषो वि राजसि ॥ ८ ०१३ ०४
नूनं तद् इन्द्र दद्धि नो यत् त्वा सुन्वन्त ईमहे ।
रयिं नश् चित्रम् आ भरा स्वर्विदम् ॥ ८ ०१३ ०५
स्तोता यत् ते विचर्षणिर् अतिप्रशर्धयद् गिरः ।
वया इवानु रोहते जुषन्त यत् ॥ ८ ०१३ ०६
प्रत्नवज् जनया गिरः शृणुधी जरितुर् हवम् ।
मदे-मदे ववक्षिथा सुकृत्वने ॥ ८ ०१३ ०७
क्रीळन्त्य् अस्य सूनृता आपो न प्रवता यतीः ।

अया धिया य उच्यते पतिर् दिवः ॥ ८ ०१३ ०८
उतो पतिर् य उच्यते कृष्टीनाम् एक इद् वशी ।
नमोवृधैर् अवस्युभिः सुते रण ॥ ८ ०१३ ०९
स्तुहि श्रुतं विपश्चितं हरी यस्य प्रसक्षिणा ।
गन्तारा दाशुषो गृहं नमस्विनः ॥ ८ ०१३ १०
तुतुजानो महिमते ऽश्वेभिः प्रुषितप्सुभिः ।
आ याहि यज्ञम् आशुभिः शम् इद् धि ते ॥ ८ ०१३ ११
इन्द्र शविष्ठ सत्पते रयिं गृणत्सु धारय ।
श्रवः सूरिभ्यो अमृतं वसुत्वनम् ॥ ८ ०१३ १२
हवे त्वा सूर उदिते हवे मध्यंदिने दिवः ।
जुषाण इन्द्र सप्तिभिर् न आ गहि ॥ ८ ०१३ १३
आ तू गहि प्र तु द्रव मत्स्वा सुतस्य गोमतः ।
तन्तुं तनुष्व पूर्व्यं यथा विदे ॥ ८ ०१३ १४
यच् छक्रासि परावति यद् अर्वावति वृत्रहन् ।
यद् वा समुद्रे अन्धसो ऽवितेद् असि ॥ ८ ०१३ १५
इन्द्रं वर्धन्तु नो गिर इन्द्रं सुतास इन्दवः ।
इन्द्रे हविष्मतीर् विशो अराणिषुः ॥ ८ ०१३ १६
तम् इद् विप्रा अवस्यवः प्रवत्वतीभिर् ऊतिभिः ।
इन्द्रं क्षोणीर् अवर्धयन् वया इव ॥ ८ ०१३ १७
त्रिकद्रुकेषु चेतनं देवासो यज्ञम् अत्नत ।
तम् इद् वर्धन्तु नो गिरः सदावृधम् ॥ ८ ०१३ १८
स्तोता यत् ते अनुव्रत उक्थान्य् ऋतुथा दधे ।
शुचिः पावक उच्यते सो अद्भुतः ॥ ८ ०१३ १९
तद् इद् रुद्रस्य चेतति यद्ध्म् प्रत्नेषु धामसु ।
मनो यत्रा वि तद् दधुर् विचेतसः ॥ ८ ०१३ २०
यदि मे सख्यम् आवर इमस्य पाह्य् अन्धसः ।
येन विश्वा अति द्विषो अतारिम ॥ ८ ०१३ २१
कदा त इन्द्र गिर्वण स्तोता भवाति शंतमः ।

कदा नो गव्ये अश्व्ये वसौ दधः ॥ ८ ०१३ २२
उत ते सुष्टुता हरी वृषणा वहतो रथम् ।
अजुर्यस्य मदिन्तमं यम् ईमहे ॥ ८ ०१३ २३
तम् ईमहे पुरुष्टुतं यद्धम् प्रत्नाभिर् ऊतिभिः ।
नि बर्हिषि प्रिये सदद् अधा द्विता ॥ ८ ०१३ २४
वर्धस्वा सु पुरुष्टुत ऋषिष्टुताभिर् ऊतिभिः ।
धुक्षस्व पिप्युषीम् इषम् अवा च नः ॥ ८ ०१३ २५
इन्द्र त्वम् अवितेद् असीत्था स्तुवतो अद्रिवः ।
ऋताद् इयर्मि ते धियम् मनोयुजम् ॥ ८ ०१३ २६
इह त्या सधमाद्या युजानः सोमपीतये ।
हरी इन्द्र प्रतद्वसू अभि स्वर ॥ ८ ०१३ २७
अभि स्वरन्तु ये तव स्द्रासः सक्षत श्रियम् ।
उतो मरुत्वतीर् विशो अभि प्रयः ॥ ८ ०१३ २८
इमा अस्य प्रतूर्तयः पदं जुषन्त यद् दिवि ।
नाभा यज्ञस्य सं दधुर् यथा विदे ॥ ८ ०१३ २९
अयं दीर्घाय चक्षसे प्राचि प्रयत्य् अध्वरे ।
मिमीते यज्ञम् आनुषग् विचक्ष्य ॥ ८ ०१३ ३०
वृषायम् इन्द्र ते रथ उतो ते वृषणा हरी ।
वृषा त्वं शतक्रतो वृषा हवः ॥ ८ ०१३ ३१
वृषा ग्रावा वृषा मदो वृषा सोमो अयं सुतः ।
वृषा यज्ञो यम् इन्वसि वृषा हवः ॥ ८ ०१३ ३२
वृषा त्वा वृषणं हुवे वज्रिञ् चित्राभिर् ऊतिभिः ।
वावन्थ हि प्रतिष्टुतिं वृषा हवः ॥ ८ ०१३ ३३

(६३४)

यद् इन्द्राहं यथा त्वम् ईशीय वस्व एक इत् ।
स्तोता मे गोषखा स्यात् ॥ ८ ०१४ ०१

शिक्षेयम् अस्मै दित्सेयं शचीपते मनीषिणे ।
यद् अहं गोपतिः स्याम् ॥ ८ ०१४ ०२
धेनुष् ट इन्द्र सूनृता यजमानाय सुन्वते ।
गाम् अश्वम् पिप्युषी दुहे ॥ ८ ०१४ ०३
न ते वर्तास्ति राधस इन्द्र देवो न मर्त्यः ।
यद् दित्ससि स्तुतो मघम् ॥ ८ ०१४ ०४
यज्ञ इन्द्रम् अवर्धयद् यद् भूमिं व्य् अवर्तयत् ।
चक्राण ओपशं दिवि ॥ ८ ०१४ ०५
वावृधानस्य ते वयं विश्वा धनानि जिग्युषः ।
ऊतिम् इन्द्रा वृणीमहे ॥ ८ ०१४ ०६
व्य् अ १ न्तरिक्षम् अतिरन् मदे सोमस्य रोचना ।
इन्द्रो यद् अभिनद् वलम् ॥ ८ ०१४ ०७
उद् गा आजद् अङ्गिरोभ्य आविष् कृण्वन् गुहा सतीः ।
अर्वाञ्चं नुनुदे वलम् ॥ ८ ०१४ ०८
इन्द्रेण रोचना दिवो दृळ्हानि दंहितानि च ।
स्थिराणि न पराणुदे ॥ ८ ०१४ ०९
अपाम् ऊर्मिर् मदन्न् इव स्तोम इन्द्राजिरायते ।
वि ते मदा अराजिषुः ॥ ८ ०१४ १०
त्वं हि स्तोमवर्धन इन्द्रास्य् उक्थवर्धनः ।
स्तोतॄणाम् उत भद्रकृत् ॥ ८ ०१४ ११
इन्द्रम् इत् केशिना हरी सोमपेयाय वक्षतः ।
उप यज्ञं सुराधसम् ॥ ८ ०१४ १२
अपाम् फेनेन नमुचेः शिर इन्द्रोद् अवर्तयः ।
विश्वा यद् अजय स्पृधः ॥ ८ ०१४ १३
मायाभिर् उत्सिसृप्सत इन्द्र द्याम् आरुरुक्षतः ।
अव दस्यूर् अधूनुथाः ॥ ८ ०१४ १४
असुन्वाम् इन्द्र संसदं विषूचीं व्य् अनाशयः ।
सोमपा उत्तरो भवन् ॥ ८ ०१४ १५

(६३५)

तम् व् अभि प्र गायत पुरुहूतम् पुरुष्टुतम् ।
इन्द्रं गीर्भिस् तविषम् आ विवासत ॥ ८ ०१५ ०१
यस्य द्विबर्हसो बृहत् सहो दाधार रोदसी ।
गिरीञ् अज्राꣳ अपः स्वर् वृषत्वना ॥ ८ ०१५ ०२
स राजसि पुरुष्टुतः एको वृत्राणि जिघ्नसे ।
इन्द्र जैत्रा श्रवस्या च यन्तवे ॥ ८ ०१५ ०३
तं ते मदं गृणीमसि वृषणम् पृत्सु सासहिम् ।
उलोककृत्नुम् अद्रिवो हरिश्रियम् ॥ ८ ०१५ ०४
येन ज्योतींष्य् आयवे मनवे च विवेदिथ ।
मन्दानो अस्य बर्हिषो वि राजसि ॥ ८ ०१५ ०५
तद् अद्या चित् त उक्थिनो ऽनु ष्टुवन्ति पूर्वथा ।
वृषपत्नीर् अपो जया दिवे-दिवे ॥ ८ ०१५ ०६
तव त्यद् इन्द्रियम् बृहत् तव शुष्मम् उत क्रतुम् ।
वज्रं शिशाति धिषणा वरेण्यम् ॥ ८ ०१५ ०७
तव द्यौर् इन्द्र पौंस्यम् पृथिवी वर्धति श्रवः ।
त्वाम् आपः पर्वतासश् च हिन्विरे ॥ ८ ०१५ ०८
त्वां विष्णुर् बृहन् क्षयो मित्रो गृणाति वरुणः ।
त्वां शर्धो मदत्य् अनु मारुतम् ॥ ८ ०१५ ०९
त्वं वृषा जनानाम् मंहिष्ठ इन्द्र जज्ञिषे ।
सत्रा विश्वा स्वपत्यानि दधिषे ॥ ८ ०१५ १०
सत्रा त्वम् पुरुष्टुतः एको वृत्राणि तोशसे ।
नान्य इन्द्रात् करणम् भूय इन्वति ॥ ८ ०१५ ११
यद् इन्द्र मन्मशस् त्वा नाना हवन्त ऊतये ।
अस्माकेभिर् नृभिर् अत्रा स्वर् जय ॥ ८ ०१५ १२
अरं क्षयाय नो महे विश्वा रूपाण्य् आविशन् ।

इन्द्रं जैत्राय हर्षया शचीपतिम् ॥ ८ ०१५ १३

(६३६)

प्र सम्राजं चर्षणीनाम् इन्द्रं स्तोता नव्यं गीर्भिः ।
नरं नृषाह्वम् मंहिष्ठम् ॥ ८ ०१६ ०१
यस्मिन्न् उक्थानि रण्यन्ति विश्वानि च श्रवस्या ।
अपाम् अवो न समुद्रे ॥ ८ ०१६ ०२
तं सुष्टुत्या विवासे ज्येष्ठराजम् भरे कृत्नुम् ।
महो वाजिनं सनिभ्यः ॥ ८ ०१६ ०३
यस्यानूना गभीरा मदा उरवस् तरुत्राः ।
हर्षुमन्तः शूरसातौ ॥ ८ ०१६ ०४
तम् इद् धनेषु हितेष्व् अधिवाकाय हवन्ते ।
येषाम् इन्द्रस् ते जयन्ति ॥ ८ ०१६ ०५
तम् इच् च्यौत्नैर् आयन्ति तं कृतेभिश् चर्षणयः ।
एष इन्द्रो वरिवस्कृत् ॥ ८ ०१६ ०६
इन्द्रो ब्रह्मेन्द्र ऋषिर् इन्द्रः पुरू पुरुहूतः ।
महान् महीभिः शचीभिः ॥ ८ ०१६ ०७
स स्तोम्यः स हव्यः सत्यः सत्वा तुविकूर्मिः ।
एकश् चित् सन्न् अभिभूतिः ॥ ८ ०१६ ०८
तम् अर्केभिस् तं सामभिस् तं गायत्रैश् चर्षणयः ।
इन्द्रं वर्धन्ति क्षितयः ॥ ८ ०१६ ०९
प्रणेतारं वस्यो अच्छा कर्तारं ज्योतिः समत्सु ।
सासह्वांसं युधामित्रान् ॥ ८ ०१६ १०
स नः पप्रिः पारयाति स्वस्ति नावा पुरुहूतः ।
इन्द्रो विश्वा अति द्विषः ॥ ८ ०१६ ११
स त्वं न इन्द्र वाजेभिर् दशस्या च गातुया च ।
अच्छा च नः सुम्नं नेषि ॥ ८ ०१६ १२

(६३७)

आ याहि सुषुमा हि त इन्द्र सोमम् पिबा इमम् ।
एदम् बर्हिः सदो मम ॥ ८ ०१७ ०१
आ त्वा ब्रह्मयुजा हरी वहताम् इन्द्र केशिना ।
उप ब्रह्माणि नः शृणु ॥ ८ ०१७ ०२
ब्रह्माणस् त्वा वयं युजा सोमपाम् इन्द्र सोमिनः ।
सुतावन्तो हवामहे ॥ ८ ०१७ ०३
आ नो याहि सुतावतो ऽस्माकं सुष्टुतीर् उप ।
पिबा सु शिप्रिन्न् अन्धसः ॥ ८ ०१७ ०४
आ ते सिञ्चामि कुक्ष्योर् अनु गात्रा वि धावतु ।
गृभाय जिह्वया मधु ॥ ८ ०१७ ०५
स्वादुष् टे अस्तु संसुदे मधुमान् तन्वे ३ तव ।
सोमः शम् अस्तु ते हृदे ॥ ८ ०१७ ०६
अयम् उ त्वा विचर्षणे जनीर् इवाभि संवृतः ।
प्र सोम इन्द्र सर्पतु ॥ ८ ०१७ ०७
तुविग्रीवो वपोदरः सुबाहुर् अन्धसो मदे ।
इन्द्रो वृत्राणि जिघ्नते ॥ ८ ०१७ ०८
इन्द्र प्रेहि पुरस् त्वं विश्वस्येशान ओजसा ।
वृत्राणि वृत्रहञ् जहि ॥ ८ ०१७ ०९
दीर्घस् ते अस्त्व् अङ्कुशो येना वसु प्रयच्छसि ।
यजमानाय सुन्वते ॥ ८ ०१७ १०
अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अधि बर्हिषि ।
एहीम् अस्य द्रवा पिब ॥ ८ ०१७ ११
शाचिगो शाचिपूजनायं रणाय ते सुतः ।
आखण्डल प्र हूयसे ॥ ८ ०१७ १२
यस् ते शृङ्गवृषो नपात् प्रणपात् कुण्डपाय्यः ।

न्य् अस्मिन् दध्र आ मनः ॥ ८ ०१७ १३
वास्तोष् पते ध्रुवा स्थूणांसत्रं सोम्यानाम् ।
द्रप्सो भेत्ता पुरां शश्वतीनाम् इन्द्रो मुनीनां सखा ॥ ८ ०१७ १४
पृदाकुसानुर् यजतो गवेषण एकः सन्न् अभि भूयसः ।
भूर्णिम् अश्व नयत् तुजा पुरो गृभेन्द्रं सोमस्य पीतये ॥ ८ ०१७ १५

(६३८)
इदं ह नूनम् एषां सुम्नम् भिक्षेत मर्त्यः ।
आदित्यानाम् अपूव्यं सवीमनि ॥ ८ ०१८ ०१
अनर्वाणो ह्य् एषाम् पन्था आदित्यानाम् ।
अदब्धाः सन्ति पायवः सुगेवृधः ॥ ८ ०१८ ०२
तत् सु नः सविता भगो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
शर्म यच्छन्तु सप्रथो यद् ईमहे ॥ ८ ०१८ ०३
देवेभिर् देव्य् अदिते ऽरिष्टभर्मन्न् आ गहि ।
स्मत् सूरिभिः पुरुप्रिये सुशर्मभिः ॥ ८ ०१८ ०४
ते हि पुत्रासो अदितेर् विदुर् द्वेषांसि योतवे ।
अंहोश् चिद् उरुचक्रयो ऽनेहसः ॥ ८ ०१८ ०५
अदितिर् नो दिवा पशुम् अदितिर् नक्तम् अद्वयाः ।
अदितिः पात्व् अंहसः सदावृधा ॥ ८ ०१८ ०६
उत स्या नो दिवा मतिर् अदितिर् ऊत्या गमत् ।
सा शंताति मयस् करद् अप स्रिधः ॥ ८ ०१८ ०७
उत त्या दैव्या भिषजा शं नः करतो अश्विना ।
युयुयाताम् इतो रपो अप स्रिधः ॥ ८ ०१८ ०८
शम् अग्निर् अग्निभिः करच् छं नस् तपतु सूर्यः ।
शं वातो वात्व् अरपा अप स्रिधः ॥ ८ ०१८ ०९
अपामीवाम् अप स्रिधम् अप सेधत दुर्मतिम् ।
आदित्यासो युयोतना नो अंहसः ॥ ८ ०१८ १०

युयोता शरुम् अस्मद् आꣳआदित्यास उतामतिम् ।
ऋधग् द्वेषः कृणुत विश्ववेदसः ॥ ८ ०१८ ११
तत् सु नः शर्म यच्छतादित्या यन् मुमोचति ।
एनस्वन्तं चिद् एनसः सुदानवः ॥ ८ ०१८ १२
यो नः कश् चिद् रिरिक्षति रक्षस्त्वेन मर्त्यः ।
स्वैः ष एवै रिरिषीष्ट युर् जनः ॥ ८ ०१८ १३
सम् इत् तम् अघम् अश्नवद् दुःशंसम् मर्त्यं रिपुम् ।
यो अस्मत्रा दुर्हणावाꣳ उप द्वयुः ॥ ८ ०१८ १४
पाकत्रा स्थन देवा हृत्सु जानीथ मर्त्यम् ।
उप द्वयुं चाद्वयुं च वसवः ॥ ८ ०१८ १५
आ शर्म पर्वतानाम् ओतापां वृणीमहे ।
द्यावाक्षामारे अस्मद् रपस् कृतम् ॥ ८ ०१८ १६
ते नो भद्रेण शर्मणा युष्माकं नावा वसवः ।
अति विश्वानि दुरिता पिपर्तन ॥ ८ ०१८ १७
तुचे तनाय तत् सु नो द्राघीय आयुर् जीवसे ।
आदित्यासः सुमहसः कृणोतन ॥ ८ ०१८ १८
यज्ञो हीळो वो अन्तर आदित्या अस्ति मृळत ।
युष्मे इद् वो अपि ष्मसि सजात्ये ॥ ८ ०१८ १९
बृहद् वरूथम् मरुतां देवं त्रातारम् अश्विना ।
मित्रम् ईमहे वरुणं स्वस्तये ॥ ८ ०१८ २०
अनेहो मित्रार्यमन् नृवद् वरुण शंस्यम् ।
त्रिवरूथम् मरुतो यन्त नश् छर्दिः ॥ ८ ०१८ २१
ये चिद् धि मृत्युबन्धव आदित्या मनवः स्मसि ।
प्र सू न आयुर् जीवसे तिरेतन ॥ ८ ०१८ २२

(६३९)
तं गूर्धया स्वर्णरं देवासो देवम् अरतिं दधन्विरे ।

देवत्रा हव्यम् ओहिरे ॥ ८ ०१९ ०१
विभूतरातिं विप्र चित्रशोचिषम् अग्निम् ईळिष्व यन्तुरम् ।
अस्य मेधस्य सोम्यस्य सोभरे प्रेम् अध्वराय पूर्व्यम् ॥ ८ ०१९ ०२
यजिष्ठं त्वा ववृमहे देवं देवत्रा होतारम् अमर्त्यम् ।
अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम् ॥ ८ ०१९ ०३
ऊर्जो नपातं सुभगं सुदीदितिम् अग्निं श्रेष्ठशोचिषम् ।
स नो मित्रस्य वरुणस्य सो अपाम् आ सुम्नं यक्षते दिवि ॥ ८ ०१९ ०४
यः समिधा य आहुती यो वेदेन ददाश मर्तो अग्नये ।
यो नमसा स्वध्वरः ॥ ८ ०१९ ०५
तस्येद् अर्वन्तो रंहयन्त आशवस् तस्य द्युम्नितमं यशः ।
न तम् अंहो देवकृतं कुतश् चन न मर्त्यकृतं नशत् ॥ ८ ०१९ ०६
स्वग्नयो वो अग्निभिः स्याम सूनो सहस ऊर्जाम् पते ।
सुवीरस् त्वम् अस्मयुः ॥ ८ ०१९ ०७
प्रशंसमानो अतिथिर् न मित्रियो ऽग्नी रथो न वेद्यः ।
त्वे क्षेमासो अपि सन्ति साधवस् त्वं राजा रयीणाम् ॥ ८ ०१९ ०८
सो अद्धा दाश्वध्वरो ऽग्ने मर्तः सुभग स प्रशंस्यः ।
स धीभिर् अस्तु सनिता ॥ ८ ०१९ ०९
यस्य त्वम् ऊर्ध्वो अध्वराय तिष्ठसि क्षयद्वीरः स साधते ।
सो अर्वद्भिः सनिता स विपन्युभिः स शूरैः सनिता कृतम् ॥ ८ ०१९ १०
यस्याग्निर् वपुर् गृहे स्तोमं चनो दधीत विश्ववार्यः ।
हव्या वा वेविषद् विषः ॥ ८ ०१९ ११
विप्रस्य वा स्तुवतः सहसो यहो मक्षूतमस्य रातिषु ।
अवोदेवम् उपरिमर्त्यं कृधि वसो विविदुषो वचः ॥ ८ ०१९ १२
यो अग्निं हव्यदातिभिर् नमोभिर् वा सुदक्षम् आविवासति ।
गिरा वाजिरशोचिषम् ॥ ८ ०१९ १३
समिधा यो निशिती दाशद् अदितिं धामभिर् अस्य मर्त्यः ।
विश्वेत् स धीभिः सुभगो जनाँ अति द्युम्नैर् उद्न इव तारिषत् ॥ ८ ०१९ १४
तद् अग्ने द्युम्नम् आ भर यत् सासहत् सदने कं चिद् अत्रिणम् ।

मन्युं जनस्य दूढ्यः ॥ ८ ०१९ १५
येन चष्टे वरुणो मित्रो अर्यमा येन नासत्या भगः ।
वयं तत् ते शवसा गातुवित्तमा इन्द्रत्वोता विधेमहि ॥ ८ ०१९ १६
ते घेद् अग्ने स्वाध्यो३ ये त्वा विप्र निदधिरे नृचक्षसम् ।
विप्रासो देव सुक्रतुम् ॥ ८ ०१९ १७
त इद् वेदिं सुभग त आहुतिं ते सोतुं चक्रिरे दिवि ।
त इद् वाजेभिर् जिग्युर् महद् धनं ये त्वे कामं न्येरिरे ॥ ८ ०१९ १८
भद्रो नो अग्निर् आहुतो भद्रा रातिः सुभग भद्रो अध्वरः ।
भद्रा उत प्रशस्तयः ॥ ८ ०१९ १९
भद्रम् मनः कृणुष्व वृत्रतूर्ये येना समत्सु सासहः ।
अव स्थिरा तनुहि भूरि शर्धतां वनेमा ते अभिष्टिभिः ॥ ८ ०१९ २०
ईळे गिरा मनुर्हितं यं देवा दूतम् अरतिं न्येरिरे ।
यजिष्ठं हव्यवाहनम् ॥ ८ ०१९ २१
तिग्मजम्भाय तरुणाय राजति प्रयो गायस्य् अग्नये ।
यः पिंशते सूनृताभिः सुवीर्यम् अग्निर् घृतेभिर् आहुतः ॥ ८ ०१९ २२
यदी घृतेभिर् आहुतो वाशीम् अग्निर् भरत उच् चाव च ।
असुर इव निर्णिजम् ॥ ८ ०१९ २३
यो हव्यान्य् ऐरयता मनुर्हितो देव आसा सुगन्धिना ।
विवासते वार्याणि स्वध्वरो होता देवो अमर्त्यः ॥ ८ ०१९ २४
यद् अग्ने मर्त्यस् त्वं स्याम् अहम् मित्रमहो अमर्त्यः ।
सहसः सूनव् आहुत ॥ ८ ०१९ २५
न त्वा रासीयाभिशस्तये वसो न पापत्वाय सन्त्य ।
न मे स्तोतामतीवा न दुर्हितः स्याद् अग्ने न पापया ॥ ८ ०१९ २६
पितुर् न पुत्रः सुभृतो दुरोण आ देवाँ एतु प्र णो हविः ॥ ८ ०१९ २७
तवाहम् अग्न ऊतिभिर् नेदिष्ठाभिः सचेय जोषम् आ वसो ।
सदा देवस्य मर्त्यः ॥ ८ ०१९ २८
तव क्रत्वा सनेयं तव रातिभिर् अग्ने तव प्रशस्तिभिः ।
त्वाम् इद् आहुः प्रमतिं वसो ममाग्ने हर्षस्व दातवे ॥ ८ ०१९ २९

प्र सो अग्ने तवोतिभिः सुवीराभिस् तिरते वाजभर्मभिः ।
यस्य त्वं सख्यम् आवरः ॥ ८ ०१९ ३०
तव द्रप्सो नीलवान् वाश ऋत्विय इन्धानः सिष्णव् आ ददे ।
त्वम् महीनाम् उषसाम् असि प्रियः क्षपो वस्तुषु राजसि ॥ ८ ०१९ ३१
तम् आगन्म सोभरयः सहस्रमुष्कं स्वभिष्टिम् अवसे ।
सम्राजं त्रासदस्यवम् ॥ ८ ०१९ ३२
यस्य ते अग्ने अन्ये अग्नय उपक्षितो वया इव ।
विपो न द्युम्ना नि युवे जनानां तव क्षत्राणि वर्धयन् ॥ ८ ०१९ ३३
यम् आदित्यासो अद्रुहः पारं नयथ मर्त्यम् ।
मघोनां विश्वेषां सुदानवः ॥ ८ ०१९ ३४
यूयं राजानः कं चिच् चर्षणीसहः क्षयन्तम् मानुषाँ अनु ।
वयं ते वो वरुण मित्रार्यमन् स्यामेद् ऋतस्य रथ्यः ॥ ८ ०१९ ३५
अदान् मे पौरुकुत्स्यः पञ्चाशतं त्रसदस्युर् वधूनाम् ।
मंहिष्ठो अर्यः सत्पतिः ॥ ८ ०१९ ३६
उत मे प्रयियोर् वयियोः सुवास्त्वा अधि तुग्वनि ।
तिसृणां सप्ततीनां श्यावः प्रणेता भुवद् वसुर् दियानाम् पतिः ॥ ८ ०१९ ३७

(६४०)

आ गन्ता मा रिषण्यत प्रस्थावानो माप स्थाता समन्यवः ।
स्थिरा चिन् नमयिष्णवः ॥ ८ ०२० ०१
वीळुपविभिर् मरुत ऋभुक्षण आ रुद्रासः सुदीतिभिः ।
इषा नो अद्या गता पुरुस्पृहो यज्ञम् आ सोभरीयवः ॥ ८ ०२० ०२
विद्मा हि रुद्रियाणां शुष्मम् उग्रम् मरुतां शिमीवताम् ।
विष्णोर् एषस्य मीळ्हुषाम् ॥ ८ ०२० ०३
वि द्वीपानि पापतन् तिष्ठद् दुच्छुनोभे युजन्त रोदसी ।
प्र धन्वान्य् ऐरत शुभ्रखादयो यद् एजथ स्वभानवः ॥ ८ ०२० ०४
अच्युता चिद् वो अज्मन्न् आ नानदति पर्वतासो वनस्पतिः ।

भूमिर् यामेषु रेजते ॥ ८ ०२० ०५
अमाय वो मरुतो यातवे द्यौर् जिहीत उत्तरा बृहत् ।
यत्रा नरो देदिशते तनूष्व् आ त्वक्षांसि बाह्वोजसः ॥ ८ ०२० ०६
स्वधाम् अनु श्रियं नरो महि त्वेषा अमवन्तो वृषप्सवः ।
वहन्ते अह्रुतप्सवः ॥ ८ ०२० ०७
गोभिर् वाणो अज्यते सोभरीणां रथे कोशे हिरण्यये ।
गोबन्धवः सुजातास इषे भुजे महान्तो न स्परसे नु ॥ ८ ०२० ०८
प्रति वो वृषदञ्जयो वृष्णे शर्धाय मारुताय भरध्वम् ।
हव्या वृषप्रयाव्णे ॥ ८ ०२० ०९
वृषणश्वेन मरुतो वृषप्सुना रथेन वृषनाभिना ।
आ श्येनासो न पक्षिणो वृथा नरो हव्या नो वीतये गत ॥ ८ ०२० १०
समानम् अञ्जय् एषां वि भ्राजन्ते रुक्मासो अधि बाहुषु ।
दविद्युतत्य् ऋष्टयः ॥ ८ ०२० ११
त उग्रासो वृषण उग्रबाहवो नकिष् टनूषु येतिरे ।
स्थिरा धन्वान्य् आयुधा रथेषु वो ऽनीकेष्व् अधि श्रियः ॥ ८ ०२० १२
येषाम् अर्णो न सप्रथो नाम त्वेषं शश्वताम् एकम् इद् भुजे ।
वयो न पित्र्यं सहः ॥ ८ ०२० १३
तान् वन्दस्व मरुतस् ताꣳ उप स्तुहि तेषां हि धुनीनाम् ।
अराणां न चरमस् तद् एषां दाना मह्ना तद् एषाम् ॥ ८ ०२० १४
सुभगः स व ऊतिष्व् आस पूर्वासु मरुतो व्युष्टिषु ।
यो वो नूनम् उतासति ॥ ८ ०२० १५
यस्य वा यूयम् प्रति वाजिनो नर आ हव्या वीतये गथ ।
अभि ष द्युम्नैर् उत वाजसातिभिः सुम्ना वो धूतयो नशत् ॥ ८ ०२० १६
यथा रुद्रस्य सूनवो दिवो वशन्त्य् असुरस्य वेधसः ।
युवानस् तथेद् असत् ॥ ८ ०२० १७
ये चार्हन्ति मरुतः सुदानवः स्मन् मीळ्हुषश् चरन्ति ये ।
अतश् चिद् आ न उप वस्यसा हृदा युवान आ ववृध्वम् ॥ ८ ०२० १८
यून ऊ षु नविष्ठया वृष्णः पावकाꣳ अभि सोभरे गिरा ।

गाय गा इव चर्कृषत् ॥ ८ ०२० १९
साहा ये सन्ति मुष्टिहेव हव्यो विश्वासु पृत्सु होतृषु ।
वृष्णश् चन्द्रान् न सुश्रवस्तमान् गिरा वन्दस्व मरुतो अह ॥ ८ ०२० २०
गावश् चिद् घा समन्यवः सजात्येन मरुतः सबन्धवः ।
रिहते ककुभो मिथः ॥ ८ ०२० २१
मर्तश् चिद् वो नृतवो रुक्मवक्षस उप भ्रातृत्वम् आयति ।
अधि नो गात मरुतः सदा हि व आपित्वम् अस्ति निध्रुवि ॥ ८ ०२० २२
मरुतो मारुतस्य न आ भेषजस्य वहता सुदानवः ।
यूयं सखायः सप्तयः ॥ ८ ०२० २३
याभिः सिन्धुम् अवथ याभिस् तूर्वथ याभिर् दशस्यथा क्रिविम् ।
मयो नो भूतोतिभिर् मयोभुवः शिवाभिर् असचद्विषः ॥ ८ ०२० २४
यत् सिन्धौ यद् असिक्न्यां यत् समुद्रेषु मरुतः सुबर्हिषः ।
यत् पर्वतेषु भेषजम् ॥ ८ ०२० २५
विश्वम् पश्यन्तो बिभृथा तनूष्व् आ तेना नो अधि वोचत ।
क्षमा रपो मरुत आतुरस्य न इष्कर्ता विह्रुतम् पुनः ॥ ८ ०२० २६

(६४१)

वयम् उ त्वाम् अपूर्व्य स्थूरं न कच् चिद् भरन्तो ऽवस्यवः ।
वाजे चित्रं हवामहे ॥ ८ ०२१ ०१
उप त्वा कर्मन्न् ऊतये स नो युवोग्रश् चक्राम यो धृषत् ।
त्वाम् इद् ध्य् अवितारं ववृमहे सखाय इन्द्र सानसिम् ॥ ८ ०२१ ०२
आ याहीम इन्दवो ऽश्वपते गोपत उर्वरापते ।
सोम सोमपते पिब ॥ ८ ०२१ ०३
वयं हि त्वा बन्धुमन्तम् अबन्धवो विप्रास इन्द्र येमिम ।
या ते धामानि वृषभ तेभिर् आ गहि विश्वेभिः सोमपीतये ॥ ८ ०२१ ०४
सीदन्तस् ते वयो यथा गोश्रीते मधौ मदिरे विवक्षणे ।
अभि त्वाम् इन्द्र नोनुमः ॥ ८ ०२१ ०५

अच्छा॑ च त्वैना नमसा॒ वदा॑मसि॒ किम् मुहु॑श् चि॒द् वि दी॑धयः ।
सन्ति॒ कामा॑सो हरिवो॒ ददि॑ष् ट्वं स्मो व॒यं सन्ति॑ नो॒ धिय॑: ॥ ८ ०२१ ०६
नू॒ना॒ इद् इ॑न्द्र ते व॒यम् ऊ॒ती अ॑भूम नहि॒ नू ते॑ अद्रिवः ।
विद्मा पु॒रा परी॑णसः ॥ ८ ०२१ ०७
विद्मा सं॑खि॒त्वम् उ॒त शू॑र भोज्य॑ १ म् आ ते॒ ता व॑ज्रिन्न् ईमहे ।
उ॒तो स॑मस्मिन्न् आ शि॑शीहि नो वसो॒ वाजे॑ सुशिप्र गोम॑ति ॥ ८ ०२१ ०८
यो न॑ इ॒दम्-इ॑दम् पु॒रा प्र वस्य॑ आनि॒नाय॒ तम् उ॑ व स्तुषे ।
सखा॑य इन्द्र॑म् ऊ॒तये॑ ॥ ८ ०२१ ०९
हर्य॑श्वं सत्प॑तिं चर्षणी॒सहं॒ स हि ष्मा॒ यो अम॑न्दत ।
आ तु नः॒ स व॑यति॒ गव्य॑म् अश्व्यं॑ स्तो॒तृभ्यो॑ मघवा॑ श॒तम् ॥ ८ ०२१ १०
त्वया॑ ह स्विद् यु॒जा व॒यम् प्रति॑ श्व॒सन्तं॑ वृषभ ब्रुवीमहि ।
सं॒स्थे जन॑स्य॒ गोम॑तः ॥ ८ ०२१ ११
जये॑म का॒रे पु॑रुहूत कारिणो॑ ऽभि तिष्ठेम दृ॒ढाः ।
नृभि॑र् वृ॒त्रं ह॒न्याम॑ शूशु॒याम॒ चावे॑र् इन्द्र प्र णो॒ धिय॑: ॥ ८ ०२१ १२
अ॒भ्रा॒तृ॒व्यो अ॒ना त्वम् अना॑पिर् इन्द्र ज॒नुषा॑ स॒नाद् अ॑सि ।
यु॒धेद् आ॑पि॒त्वम् इ॑च्छसे ॥ ८ ०२१ १३
नकी॑ रे॒वन्तं॑ सख्याय॑ विन्दसे पीय॑न्ति ते सु॒राश्वः ।
यदा कृ॒णोषि॑ नद॒नुं सम् ऊ॒हस्य् आद् इत् पि॒तेव॑ हूयसे ॥ ८ ०२१ १४
मा ते॑ अमा॒जुरो॑ यथा मू॒रास॑ इन्द्र सख्ये त्वाव॑तः ।
नि ष॑दाम सचा॑ सु॒ते ॥ ८ ०२१ १५
मा ते॑ गोदत्र निर् अ॑राम राधस॒ इन्द्र मा ते॑ गृहामहि ।
दृ॒ळ्हा चि॑द् अ॒र्यः प्र मृ॑शा॒भ्य् आ भ॑र॒ न ते॑ दा॒मान॑ आदभे ॥ ८ ०२१ १६
इन्द्रो॑ वा॒ घेद् इय॑न् म॒घं सर॑स्वती वा सु॒भगा॑ ददिर् वसु॑ ।
त्वं वा॑ चित्र दा॒शुषे॑ ॥ ८ ०२१ १७
चि॒त्र इद् राजा॑ राज॒का इद् अ॑न्य॒के य॒के सर॑स्वतीम् अनु॑ ।
प॒र्ज॒न्य॑ इव त॒तन॒द् धि वृ॒ष्ट्या स॒हस्र॑म् अयु॒ता दद॑त् ॥ ८ ०२१ १८

(६४२)

ओ त्यम् अ॑ह्व आ रथ॑म् अ॒द्या दं॑सिष्ठम् ऊ॒तये॑ ।
यम् अ॑श्विना सुहवा रुद्रवर्तनी॒ आ सूर्या॑यै॒ त॒स्थथुः॑ ॥ ८ ०२२ ०१
पू॒र्वा॒यु॒ष॑ सुहवम् पुरुस्पृहम् भुज्युं वाजे॑षु पू॒र्व्य॑म् ।
स॒च॒ना॒व॒न्तं सु॒म॒ति॒भिः॑ सोभ॑रे विद्वे॒ष॒सम् अ॒ने॒ह॒स॑म् ॥ ८ ०२२ ०२
इ॒ह त्या पु॑रुभूत॒मा दे॒वा नमो॑भिर् अ॒श्विना॑ ।
अ॒र्वा॒ची॒ना स्व् अव॑से करामहे गन्ता॑रा दा॒शुषो॑ गृ॒हम् ॥ ८ ०२२ ०३
यु॒वो रथ॑स्य॒ परि॑ च॒क्रम् ई॑यत ई॒र्मान्यद् वा॑म् इषण्यति ।
अ॒स्माꣳ अ॑च्छा॑ सु॒म॒तिर् वां॑ शुभस् पती॒ आ धे॒नुर् इ॑व धावतु ॥ ८ ०२२ ०४
रथो॒ यो वां॑ त्रिव॒न्धु॑रो हिर॑ण्याभीशुर् अश्विना ।
परि॒ द्यावा॑पृथि॒वी भू॒षति॑ श्रु॒तस् तेन॑ नासत्या ग॒तम् ॥ ८ ०२२ ०५
द॒श॒स्य॒न्ता मन॑वे पू॒र्व्यं दि॒वि य॒वं वृ॒के॑ण कर्षथः ।
ता वा॑म् अ॒द्य सु॒म॒ति॒भिः॑ शुभस् पती॒ अ॒श्वि॒ना॒ प्र स्तु॑वीमहि ॥ ८ ०२२ ०६
उप॑ नो वाजिनीवसू या॒तम् ऋ॒तस्य॑ प॒थिभिः॑ ।
येभि॑स् तृ॒क्षिं वृ॑षणा त्रासद॒स्य॒वम् म॒हे क्ष॒त्रा॒य॒ जि॒न्व॒थः॑ ॥ ८ ०२२ ०७
अ॒यं वा॒म् अ॒द्रि॑भिः सु॒तः सोमो॑ नरा वृषण्वसू ।
आ या॑तं सोम॒पी॒त॒ये पि॒ब॒तं दा॒शुषो॑ गृ॒हे ॥ ८ ०२२ ०८
आ हि रु॒ह॒त॒म् अ॒श्वि॒ना॒ रथे॒ कोशे॑ हिर॒ण्यये॑ वृषण्वसू ।
यु॒ञ्जा॒था॒म् पी॒व॒री॒र् इषः॑ ॥ ८ ०२२ ०९
याभिः॑ प॒क्थम् अ॑व॒थो याभि॒र् अ॒भ्रि॒गुं याभि॑र् ब॒भ्रुं वि॒जो॑षसम् ।
ताभि॒र् नो म॒क्षू तू॒य॒म् अ॒श्वि॒ना ग॒तम् भि॒ष॒ज्य॒तं य॒द् आतु॑रम् ॥ ८ ०२२ १०
यद् अ॒भ्रि॒गावो॒ अ॒भ्रि॒गू इ॒दा चि॒द् अ॒ह्नो॑ अ॒श्वि॒ना॒ ह॒वा॒म॒हे ।
व॒यं गी॒र्भि॒र् वि॒प॒न्य॒वः॑ ॥ ८ ०२२ ११
ताभि॒र् आ या॑तं वृषणो॒प॑ मे ह॒वं वि॒श्व॒प्सु॑ वि॒श्व॒वा॒र्य॒म् ।
इ॒षा मं॑हि॒ष्ठा पु॑रुभूत॒मा न॒रा॒ याभिः॒ क्रिवि॑ वावृ॒धुस् ताभि॒र् आ ग॒तम् ॥ ८ ०२२ १२
ताव् इ॒दा चि॒द् अहा॑नां ताव् अ॒श्वि॒ना॒ वन्द॑मान॒ उप॑ ब्रुवे ।
ता उ॒ नमो॑भिर् ईमहे ॥ ८ ०२२ १३
ताव् इद् दो॒षा ता उ॒ष॒सि॑ शुभस् पती॒ ता याम॑न् रु॒द्र॒व॒र्त॒नी ।

मा नो मर्ताय रिपवे वाजिनीवसू परो रुद्राव् अति ख्यतम् ॥ ८ ०२२ १४
आ सुग्म्याय सुग्म्यम् प्राता रथेनाश्विना वा सक्षणी ।
हुवे पितेव सोभरी ॥ ८ ०२२ १५
मनोजवसा वृषणा मदच्युता मक्षुंगमाभिर् ऊतिभिः ।
आरात्ताच् चिद् भूतम् अस्मे अवसे पूर्वीभिः पुरुभोजसा ॥ ८ ०२२ १६
आ नो अश्वावद् अश्विना वर्तिर् यासिष्टम् मधुपातमा नरा ।
गोमद् दस्रा हिरण्यवत् ॥ ८ ०२२ १७
सुप्रावर्गं सुवीर्यं सुष्ठु वार्यम् अनाधृष्टं रक्षस्विना ।
अस्मिन्न् आ वाम् आयाने वाजिनीवसू विश्वा वामानि धीमहि ॥ ८ ०२२ १८

(६४३)
ईळिष्वा हि प्रतीव्य ँ यजस्व जातवेदसम् ।
चरिष्णुधूमम् अगृभीतशोचिषम् ॥ ८ ०२३ ०१
दामानं विश्वचर्षणे ऽग्निं विश्वमनो गिरा ।
उत स्तुषे विष्पर्धसो रथानाम् ॥ ८ ०२३ ०२
येषाम् आबाध ऋग्मिय इषः पृक्षश् च निग्रभे ।
उपविदा वह्निर् विन्दते वसु ॥ ८ ०२३ ०३
उद् अस्य शोचिर् अस्थाद् दीदियुषो व्य् अ ँ जरम् ।
तपुर्जम्भस्य सुद्युतो गणश्रियः ॥ ८ ०२३ ०४
उद् उ तिष्ठ स्वध्वर स्तवानो देव्या कृपा ।
अभिख्या भासा बृहता शुशुक्वनिः ॥ ८ ०२३ ०५
अग्ने याहि सुशस्तिभिर् हव्या जुह्वान आनुषक् ।
यथा दूतो बभूथ हव्यवाहनः ॥ ८ ०२३ ०६
अग्निं वः पूर्व्यं हुवे होतारं चर्षणीनाम् ।
तम् अया वाचा गृणे तम् उ व स्तुषे ॥ ८ ०२३ ०७
यज्ञेभिर् अद्भुतक्रतुं यं कृपा सूदयन्त इत् ।
मित्रं न जने सुधितम् ऋतावनि ॥ ८ ०२३ ०८

ऋ॒ताऽवा॑नम् ऋ॒तायवो॑ य॒ज्ञस्य॒ साध॑नं गि॒रा ।
उपो॑ एनं जुजुषुर् नम॑सस् प॒दे ॥ ८ ०२३ ०९
अच्छा॑ नो॒ अङ्गि॑रस्तमं य॒ज्ञासो॑ यन्तु सं॒यतः॑ ।
होता॒ यो अस्ति॑ वि॒क्ष्व् आ य॒शस्त॑मः ॥ ८ ०२३ १०
अग्ने॒ तव॒ त्ये अ॑जरेन्धा॒नासो॒ बृह॒द् भाः ।
अश्वा॑ इव वृष॒णस् तवि॑षीयवः॑ ॥ ८ ०२३ ११
स त्वं नो॑ ऊर्जाम् पते र॒यिं रा॑स्व सु॒वीर्य॑म् ।
प्राव॑ नस् तो॒के तन॑ये स॒मत्स्व् आ ॥ ८ ०२३ १२
यद् वा उ॑ वि॒श्पतिः॑ शि॒तः सुप्रीतो॒ मनु॑षो वि॒शि ।
विश्वेद् अ॒ग्निः प्रति॒ रक्षा॑सि सेधति ॥ ८ ०२३ १३
श्रु॒ष्य् अग्ने॒ नव॑स्य मे॒ स्तोम॑स्य वीर विश्पते ।
नि मा॒यिन॑स् तपु॒षा र॒क्षसो॑ दह ॥ ८ ०२३ १४
न तस्य॑ माय॒या॑ च॒न रि॒पुर् ई॑शीत॒ मर्त्यः॑ ।
यो अ॒ग्नये॑ ददाश॒ ह॒व्यदा॑तिभिः ॥ ८ ०२३ १५
व्यश्वस् त्वा वसु॒विदम् उक्षण्युर् अ॑प्रीणा॒द् ऋषिः॑ ।
म॒हो राये तम् उ॑ त्वा सम् इ॑धीमहि ॥ ८ ०२३ १६
उ॒शना॑ का॒व्यस् त्वा॒ नि होता॑रम् असादयत् ।
आ॒यजिं॑ त्वा॒ मन॑वे जातवे॑दसम् ॥ ८ ०२३ १७
विश्वे॒ हि त्वा॑ स॒जोष॑सो॒ देवासो॑ दू॒तम् अक्र॑त ।
श्रु॒ष्टी दे॒व प्रथ॑मो य॒ज्ञियो॑ भुवः ॥ ८ ०२३ १८
इ॒मं घा॑ वी॒रो अ॒मृतं॑ दू॒तं कृ॑ण्वीत॒ मर्त्यः॑ ।
पा॒वकं॑ कृ॒ष्णव॑र्तनिं॒ विहा॑यसम् ॥ ८ ०२३ १९
तं हु॑वेम य॒तस्रु॑चः सु॒भास॑ शु॒क्रशो॑चिषम् ।
वि॒शाम् अ॒ग्निम् अ॒जर॑म् प्र॒त्नम् ई॒ड्य॑म् ॥ ८ ०२३ २०
यो अ॑स्मै ह॒व्यदा॑तिभिर् आहु॒तिम् मर्तो॑ ऽविधत् ।
भूरि॒ पोष॑ं स ध॒त्ते वी॒रव॒द् यशः॑ ॥ ८ ०२३ २१
प्र॒थमं॑ जातवे॑दसम् अ॒ग्निं य॒ज्ञेषु॑ पू॒र्व्यम् ।
प्रति॒ स्रुग् ए॑ति॒ नम॑सा ह॒विष्म॑ती ॥ ८ ०२३ २२

आभिर् विधेमाग्नये ज्येष्ठाभिर् व्यश्ववत् ।
मंहिष्ठाभिर् मतिभिः शुक्रशोचिषे ॥ ८ ०२३ २३
नूनम् अर्च विहायसे स्तोमेभि स्थूरयूपवत् ।
ऋषे वैयश्व दम्यायाग्नये ॥ ८ ०२३ २४
अतिथिम् मानुषाणां सूनुं वनस्पतीनाम् ।
विप्रा अग्निम् अवसे प्रत्नम् ईळते ॥ ८ ०२३ २५
महो विश्वाꣳ अभि षतो ऽभि हव्यानि मानुषा ।
अग्ने नि षत्सि नमसाधि बर्हिषि ॥ ८ ०२३ २६
वंस्वा नो वार्या पुरु वंस्व राय: पुरुस्पृह: ।
सुवीर्यस्य प्रजावतो यशस्वत: ॥ ८ ०२३ २७
त्वं वरो सुषाम्णे ऽग्ने जनाय चोदय ।
सदा वसो रातिं यविष्ठ शश्वते ॥ ८ ०२३ २८
त्वं हि सुप्रतूर् असि त्वं नो गोमतीर् इष: ।
महो राय: सातिम् अग्ने अपा वृधि ॥ ८ ०२३ २९
अग्ने त्वं यशा अस्य् आ मित्रावरुणा वह ।
ऋतावाना सम्राजा पूतदक्षसा ॥ ८ ०२३ ३०

(६४४)

सखाय आ शिषामहि ब्रह्मेन्द्राय वज्रिणे ।
स्तुष ऊ षु वो नृतमाय धृष्णवे ॥ ८ ०२४ ०१
शवसा ह्य् असि श्रुतो वृत्रहत्येन वृत्रहा ।
मघैर् मघोनो अति शूर दाशसि ॥ ८ ०२४ ०२
स न स्तवान आ भर रयिं चित्रश्रवस्तमम् ।
निरेके चिद् यो हरिवो वसुर् ददि: ॥ ८ ०२४ ०३
आ निरेकम् उत प्रियम् इन्द्र दर्षि जनानाम् ।
धृषता धृष्णो स्तवमान आ भर ॥ ८ ०२४ ०४
न ते सव्यं न दक्षिणं हस्तं वरन्त आमुर: ।

न परिबाधो हरिवो गविष्टिषु ॥ ८ ०२४ ०५
आ त्वा गोभिर् इव व्रजं गीर्भिर् ऋणोम्य् अद्रिवः ।
आ स्मा कामं जरितुर् आ मनः पृण ॥ ८ ०२४ ०६
विश्वानि विश्वमनसो धिया नो वृत्रहन्तम ।
उग्र प्रणेतर् अधि षू वसो गहि ॥ ८ ०२४ ०७
वयं ते अस्य वृत्रहन् विद्याम शूर नव्यसः ।
वसो स्पार्हस्य पुरुहूत राधसः ॥ ८ ०२४ ०८
इन्द्र यथा ह्य अस्ति ते ऽपरीतं नृतो शवः ।
अमृक्ता रातिः पुरुहूत दाशुषे ॥ ८ ०२४ ०९
आ वृषस्व महामह महे नृतम राधसे ।
दृळ्हश् चिद् दृह्य मघवन् मघत्तये ॥ ८ ०२४ १०
नू अन्यत्रा चिद् अद्रिवस् त्वन् नो जग्मुर् आशसः ।
मघवञ् छुग्धि तव तन् न ऊतिभिः ॥ ८ ०२४ ११
नह्य अ ऽ ङ्ग नृतो त्वद् अन्यं विन्दामि राधसे ।
राये द्युम्नाय शवसे च गिर्वणः ॥ ८ ०२४ १२
एन्दुम् इन्द्राय सिञ्चत पिबाति सोम्यम् मधु ।
प्र राधसा चोदयाते महित्वना ॥ ८ ०२४ १३
उपो हरीणाम् पतिं दक्षम् पुञ्जन्तम् अब्रवम् ।
नूनं श्रुधि स्तुवतो अभ्यस्य ॥ ८ ०२४ १४
नह्य अ ऽ ङ्ग पुरा चन जज्ञे वीरतरस् त्वत् ।
नकी राया नैवथा न भन्दना ॥ ८ ०२४ १५
एद् उ मध्वो मदिन्तरं सिञ्च वाध्वर्यो अन्धसः ।
एवा हि वीर स्तवते सदावृधः ॥ ८ ०२४ १६
इन्द्र स्थातर् हरीणां नकिष् ट पूर्व्यस्तुतिम् ।
उद् आनंश शवसा न भन्दना ॥ ८ ०२४ १७
तं वो वाजानाम् पतिम् अहूमहि श्रवस्यवः ।
अप्रायुभिर् यज्ञेभिर् वावृधेन्यम् ॥ ८ ०२४ १८
एतो न्व् इन्द्रं स्तवाम सखाय स्तोम्यं नरम् ।

कृष्टीर् यो विश्वा अभ्य् अस्त्य् एक इत् ॥ ८ ०२४ १९
अगोरुधाय गविषे द्युक्षाय दस्म्यं वचः ।
घृतात् स्वादीयो मधुनश् च वोचत ॥ ८ ०२४ २०
यस्यामितानि वीर्या३ न राधः पर्येतवे ।
ज्योतिर् न विश्वम् अभ्य् अस्ति दक्षिणा ॥ ८ ०२४ २१
स्तुहीन्द्र व्यश्ववद् अनूमिं वाजिनं यमम् ।
अर्यो गयम् मंहमानं वि दाशुषे ॥ ८ ०२४ २२
एवा नूनम् उप स्तुहि वैयश्व दशमं नवम् ।
सुविद्वांसं चर्कृत्यं चरणीनाम् ॥ ८ ०२४ २३
वेत्था हि निर्ऋतीनां वज्रहस्त परिवृजम् ।
अहर्-अहः शुन्ध्युः परिपदाम् इव ॥ ८ ०२४ २४
तद् इन्द्राव आ भर येना दंसिष्ठ कृत्वने ।
द्विता कुत्साय शिश्नथो नि चोदय ॥ ८ ०२४ २५
तम् उ त्वा नूनम् ईमहे नव्यं दंसिष्ठ सन्यसे ।
स त्वं नो विश्वा अभिमातीः सक्षणिः ॥ ८ ०२४ २६
य ऋक्षाद् अंहसो मुचद् यो वार्यात् सप्त सिन्धुषु ।
वधर् दासस्य तुविनृम्ण नीनमः ॥ ८ ०२४ २७
यथा वरो सुषाम्णे सनिभ्य आवहो रयिम् ।
व्यश्वेभ्यः सुभगे वाजिनीवति ॥ ८ ०२४ २८
आ नार्यस्य दक्षिणा व्यश्वाँ एतु सोमिनः ।
स्थूरं च राधः शतवत् सहस्रवत् ॥ ८ ०२४ २९
यत् त्वा पृच्छाद् ईजानः कुहया कुहयाकृते ।
एषो अपश्रितो वलो गोमतीम् अव तिष्ठति ॥ ८ ०२४ ३०

(६४५)

ता वां विश्वस्य गोपा देवा देवेषु यज्ञिया ।
ऋतावाना यजसे पूतदक्षसा ॥ ८ ०२५ ०१

मित्रा तना न रथ्या ३ वरुणो यश् च सुक्रतुः ।
सनात् सुजाता तनया धृतव्रता ॥ ८ ०२५ ०२
ता माता विश्ववेदसासुर्याय प्रमहसा ।
मही जजानादितिर् ऋतावरी ॥ ८ ०२५ ०३
महान्ता मित्रावरुणा सम्राजा देवाव् असुरा ।
ऋतावानाव् ऋतम् आ घोषतो बृहत् ॥ ८ ०२५ ०४
नपाता शवसो महः सूनू दक्षस्य सुक्रतू ।
सूप्रदानू इषो वास्त्व् अधि क्षितः ॥ ८ ०२५ ०५
सं या दानूनि येमथुर् दिव्याः पार्थिवीर् इषः ।
नभस्वतीर् आ वां चरन्तु वृष्टयः ॥ ८ ०२५ ०६
अधि या बृहतो दिवो ऽभि यूथेव पश्यतः ।
ऋतावाना सम्राजा नमसे हिता ॥ ८ ०२५ ०७
ऋतावाना नि षेदतुः साम्राज्याय सुक्रतू ।
धृतव्रता क्षत्रिया क्षत्रम् आशतुः ॥ ८ ०२५ ०८
अक्षणश् चिद् गातुवित्तरानुल्बणेन चक्षसा ।
नि चिन् मिषन्ता निचिरा नि चिक्यतुः ॥ ८ ०२५ ०९
उत नो देव्य् अदितिर् उरुष्यतां नासत्या ।
उरुष्यन्तु मरुतो वृद्धशवसः ॥ ८ ०२५ १०
ते नो नावम् उरुष्यत दिवा नक्तं सुदानवः ।
अरिष्यन्तो नि पायुभिः सचेमहि ॥ ८ ०२५ ११
अघ्नते विष्णवे वयम् अरिष्यन्तः सुदानवे ।
शृधि स्वयावन् सिन्धो पूर्वचित्तये ॥ ८ ०२५ १२
तद् वायं वृणीमहे वरिष्ठं गोपयत्यम् ।
मित्रो यत् पान्ति वरुणो यद् अर्यमा ॥ ८ ०२५ १३
उत नः सिन्धुर् अपां तन् मरुतस् तद् अश्विना ।
इन्द्रो विष्णुर् मीढ्वांसः सजोषसः ॥ ८ ०२५ १४
ते हि ष्मा वनुषो नरो ऽभिमातिं कयस्य चित् ।
तिग्मं न क्षोदः प्रतिघ्नन्ति भूर्णयः ॥ ८ ०२५ १५

अयम् एक इत्था पुरूरु चष्टे वि विशपतिः ।
तस्य व्रतान्य् अनु वश् चरामसि ॥ ८ ०२५ १६
अनु पूर्वाण्य् ओक्या साम्राज्यस्य सश्चिम ।
मित्रस्य व्रता वरुणस्य दीर्घश्रुत् ॥ ८ ०२५ १७
परि यो रश्मना दिवो ऽन्तान् ममे पृथिव्याः ।
उभे आ पप्रौ रोदसी महित्वा ॥ ८ ०२५ १८
उद् उ ष्य शरणे दिवो ज्योतिर् अयंस्त सूर्यः ।
अग्निर् न शुक्रः समिधान आहुतः ॥ ८ ०२५ १९
वचो दीर्घप्रसद्मनीशे वाजस्य गोमतः ।
ईशे हि पित्वो ऽविषस्य दावने ॥ ८ ०२५ २०
तत् सूर्यं रोदसी उभे दोषा वस्तोर् उप ब्रुवे ।
भोजेष्व् अस्माꣳ अभ्य् उच् चरा सदा ॥ ८ ०२५ २१
ऋज्रम् उक्षण्यायने रजतं हरयाणे ।
रथं युक्तम् असनाम सुषामणि ॥ ८ ०२५ २२
ता मे अभ्यानां हरीणां नितोशना ।
उतो नु कृत्व्यानां नृवाहसा ॥ ८ ०२५ २३
स्मदभीशू कशावन्ता विप्रा नविष्ठया मती ।
महो वाजिनाव् अवन्ता सचासनम् ॥ ८ ०२५ २४

(६४६)

युवोर् उ षू रथं हुवे सधस्तुत्याय सूरिषु ।
अतूर्तदक्षा वृषणा वृषण्वसू ॥ ८ ०२६ ०१
युवं वरो सुषाम्णे महे तने नासत्या ।
अवोभिर् याथो वृषणा वृषण्वसू ॥ ८ ०२६ ०२
ता वाम् अद्य हवामहे हव्येभिर् वाजिनीवसू ।
पूर्वीर् इष इषयन्ताव् अति क्षपः ॥ ८ ०२६ ०३
आ वां वाहिष्ठो अश्विना रथो यातु श्रुतो नरा ।

उप॑ स्तोमा॑न् तु॒रस्य॑ दर्शथः श्रि॒ये ॥ ८ ०२६ ०४
जु॒हु॒रा॒णा चि॑द् अश्विना म॒न्येथां॑ वृषण्वसू ।
यु॒वं हि रु॒द्रा पर्ष॑थो॒ अति॒ द्विषः॑ ॥ ८ ०२६ ०५
दस्रा॒ हि विश्व॑म् आनु॒षङ् म॒क्षूभिः॑ परि॒दीय॑थः ।
धि॒यंजि॑न्वा मधु॒वर्णा॒ शुभ॒स् पती॑ ॥ ८ ०२६ ०६
उप॑ नो यातम् अश्विना रा॒या वि॑श्वपुषा॑ स॒ह ।
म॒घवा॑ना सुवी॒राव् अन॑पच्युता ॥ ८ ०२६ ०७
आ मे॑ अ॒स्य प्र॑ती॒व्य१॑म् इन्द्रा॑नासत्या गतम् ।
देवा॒ देवे॑भि॒र् अद्य स॒चन॑स्तमा ॥ ८ ०२६ ०८
व॒यं हि वां॑ हवा॑महे उक्षण्यन्तो॑ व्यश्व॒वत् ।
सु॒म॒ति॒भि॒र् उप॑ विप्राव् इ॒हा ग॑तम् ॥ ८ ०२६ ०९
अ॒श्वि॒ना॒ स्व् ऋषे स्तुहि कु॒वित् ते॒ श्रव॑तो॒ हव॑म् ।
नेदी॑यसः कूळयातः॒ पणी॒र् उ॒त ॥ ८ ०२६ १०
वैय॑श्वस्य॑ श्रुतं नरो॒तो मे॑ अ॒स्य वे॑दथः ।
स॒जोष॑सा॒ वरु॑णो मि॒त्रो अ॒र्य॑मा ॥ ८ ०२६ ११
यु॒वाद॑त्तस्य धिष्णया यु॒वानी॑तस्य सू॒रिभिः॑ ।
अह॑र्-अहर् वृषण॒ मह्यं॑ शिक्षतम् ॥ ८ ०२६ १२
यो वां॑ य॒ज्ञेभि॒र् आवृ॑तो ऽधिवस्त्रा॒ व॒धूर् इ॑व ।
स॒पर्य॑न्ता॑ शु॒भे च॑क्राते अ॒श्विना॑ ॥ ८ ०२६ १३
यो वाम् उरु॒व्यच॑स्तमं चिके॑तति नृ॒पाय्य॑म् ।
व॒र्ति॒र् अ॑श्विना॒ परि॑ यातम् अस्म॒यू ॥ ८ ०२६ १४
अ॒स्म॒भ्यं सु वृ॑षण्वसू यातं व॒र्ति॒र् नृ॒पाय्य॑म् ।
वि॒षु॒द्रुहे॑व य॒ज्ञम् ऊ॑हथुर् गि॒रा ॥ ८ ०२६ १५
वाहि॑ष्ठो वां हवा॑नां स्तोमो॑ दू॒तो हु॑वन् नरा ।
यु॒वाभ्या॑म् भूत्व् अश्विना ॥ ८ ०२६ १६
यद् अदो दि॒वो अ॒र्ण॒व इ॒षो वा॒ मद॑थो गृ॒हे ।
श्रु॒तम् इन् मे॑ अमर्त्या ॥ ८ ०२६ १७
उ॒त स्या श्वे॒त॒याव॑री वाहि॒ष्ठा वां॑ न॒दीना॑म् ।

सिन्धुर् हिरण्यवर्तनिः ॥ ८ ०२६ १८
स्मद् एतया सुकीर्त्याश्विना श्वेतया धिया ।
वहेथे शुभ्रयावाना ॥ ८ ०२६ १९
युक्ष्वा हि त्वं रथासहा युवस्व पोष्या वसो ।
आन् नो वायो मधु पिबास्माकं सवना गहि ॥ ८ ०२६ २०
तव वायव् ऋतस्पते त्वष्टुर् जामातर् अद्भुत ।
अवांस्य् आ वृणीमहे ॥ ८ ०२६ २१
त्वष्टुर् जामातरं वयम् ईशानं राय ईमहे ।
सुतावन्तो वायुं द्युम्ना जनासः ॥ ८ ०२६ २२
वायो याहि शिवा दिवो वहस्वा सु स्वश्व्यम् ।
वहस्व महः पृथुपक्षसा रथे ॥ ८ ०२६ २३
त्वां हि सुष्सरस्तमं नृषदनेषु हूमहे ।
ग्रावाणं नाश्वपृष्ठम् मंहना ॥ ८ ०२६ २४
स त्वं नो देव मनसा वायो मन्दानो अग्रियः ।
कृधि वाजाꣳ अपो धियः ॥ ८ ०२६ २५

(६४७)

अग्निर् उक्थे पुरोहितो ग्रावाणो बर्हिर् अध्वरे ।
ऋचा यामि मरुतो ब्रह्मणस् पतिं देवाꣳ अवो वरेण्यम् ॥ ८ ०२७ ०१
आ पशुं गासि पृथिवीं वनस्पतीन् उषासा नक्तम् ओषधीः ।
विश्वे च नो वसवो विश्ववेदसो धीनाम् भूत प्रावितारः ॥ ८ ०२७ ०२
प्र सू न एत्व् अध्वरो ऽग्ना देवेषु पूर्व्यः ।
आदित्येषु प्र वरुणे धृतव्रते मरुत्सु विश्वभानुषु ॥ ८ ०२७ ०३
विश्वे हि ष्मा मनवे विश्ववेदसो भुवन् वृधे रिशादसः ।
अरिष्टभिः पायुभिर् विश्ववेदसो यन्ता नो ऽवृकं छर्दिः ॥ ८ ०२७ ०४
आ नो अद्य समनसो गन्ता विश्वे सजोषसः ।
ऋचा गिरा मरुतो देव्य् अदिते सदने पस्त्ये महि ॥ ८ ०२७ ०५

अभि प्रिया मरुतो या वो अश्व्या हव्या मित्र प्रयाथन ।
आ बर्हिर् इन्द्रो वरुणस् तुरा नर आदित्यासः सदन्तु नः ॥ ८ ०२७ ०६
वयं वो वृक्तबर्हिषो हितप्रयस आनुषक् ।
सुतसोमासो वरुण हवामहे मनुष्वद् इद्धाग्नयः ॥ ८ ०२७ ०७
आ प्र यात मरुतो विष्णो अश्विना पूषन् माकीनया धिया ।
इन्द्र आ यातु प्रथमः सनिष्युभिर् वृषा यो वृत्रहा गृणे ॥ ८ ०२७ ०८
वि नो देवासो अद्रुहो ऽच्छिद्रं शर्म यच्छत ।
न यद् दूराद् वसवो नू चिद् अन्तितो वरूथम् आदधर्षति ॥ ८ ०२७ ०९
अस्ति हि वः सजात्यं रिशादसो देवासो अस्त्य् आप्यम् ।
प्र णः पूर्वस्मै सुविताय वोचत मक्षू सुम्नाय नव्यसे ॥ ८ ०२७ १०
इदा हि व उपस्तुतिम् इदा वामस्य भक्तये ।
उप वो विश्ववेदसो नमस्युर् आ असृक्ष्य् अन्याम् इव ॥ ८ ०२७ ११
उद् उ ष्य वः सविता सुप्रणीतयो ऽस्थाद् ऊर्ध्वो वरेण्यः ।
नि द्विपादश् चतुष्पादो अर्थिनो ऽविश्रन् पतयिष्णवः ॥ ८ ०२७ १२
देवं-देवं वो ऽवसे देवं-देवम् अभिष्टये ।
देवं-देवं हुवेम वाजसातये गृणन्तो देव्या धिया ॥ ८ ०२७ १३
देवासो हि ष्मा मनवे समन्यवो विश्वे साकं सरातयः ।
ते नो अद्य ते अपरं तुचे तु नो भवन्तु वरिवोविदः ॥ ८ ०२७ १४
प्र वः शंसाम्य् अद्रुहः संस्थ उपस्तुतीनाम् ।
न तं धूर्तिर् वरुण मित्र मर्त्यं यो वो धामभ्यो ऽविधत् ॥ ८ ०२७ १५
प्र स क्षयं तिरते वि महीर् इषो यो वो वराय दाशति ।
प्र प्रजाभिर् जायते धर्मणस् पर्य् अरिष्टः सर्व एधते ॥ ८ ०२७ १६
ऋते स विन्दते युधः सुगेभिर् यात्य् अध्वनः ।
अर्यमा मित्रो वरुणः सरातयो यं त्रायन्ते सजोषसः ॥ ८ ०२७ १७
अज्रे चिद् अस्मै कृणुथा न्यञ्चनं दुर्गे चिद् आ सुसरणम् ।
एषा चिद् अस्माद् अशनिः परो नु सास्रेधन्ती वि नश्यतु ॥ ८ ०२७ १८
यद् अद्य सूर्य उद्यति प्रियक्षत्रा ऋतं दध ।
यन् निम्रुचि प्रबुधि विश्ववेदसो यद् वा मध्यंदिने दिवः ॥ ८ ०२७ १९

यद् वाभिपित्वे असुरा ऋतं यते छर्दिर् येम वि दाशुषे ।
वयं तद् वो वसवो विश्ववेदस उप स्थेयाम मध्य आ ॥ ८ ०२७ २०
यद् अद्य सूर उदिते यन् मध्यंदिन आतुचि ।
वामं धत्थ मनवे विश्ववेदसो जुह्वानाय प्रचेतसे ॥ ८ ०२७ २१
वयं तद् वः सम्राज आ वृणीमहे पुत्रो न बहुपाय्यम् ।
अश्याम तद् आदित्या जुह्वतो हविर् येन वस्यो ऽनशामहै ॥ ८ ०२७ २२

(६४८)

ये त्रिंशति त्रयस् परो देवासो बर्हिर् आसदन् ।
विदन्न् अह द्वितासनन् ॥ ८ ०२८ ०१
वरुणो मित्रो अर्यमा स्मद्रातिषाचो अग्नयः ।
पत्नीवन्तो वषट्कृताः ॥ ८ ०२८ ०२
ते नो गोपा अपाच्यास् त उदक् त इत्था न्यक् ।
पुरस्तात् सर्वया विशा ॥ ८ ०२८ ०३
यथा वशन्ति देवास् तथेद् असत् तद् एषां नकिर् आ मिनत् ।
अरावा चन मर्त्यः ॥ ८ ०२८ ०४
सप्तानां सप्त ऋष्टयः सप्त द्युम्नान्य् एषाम् ।
सप्तो अधि श्रियो धिरे ॥ ८ ०२८ ०५

(६४९)

बभ्रुर् एको विषुणः सूनरो युवाञ्ज्य् अङ्क्ते हिरण्ययम् ॥ ८ ०२९ ०१
योनिम् एक आ ससाद द्योतनो ऽन्तर् देवेषु मेधिरः ॥ ८ ०२९ ०२
वाशीम् एको बिभर्ति हस्त आयसीम् अन्तर् देवेषु निध्रुविः ॥ ८ ०२९ ०३
वज्रम् एको बिभर्ति हस्त आहितं तेन वृत्राणि जिघ्नते ॥ ८ ०२९ ०४
तिग्मम् एको बिभर्ति हस्त आयुधं शुचिर् उग्रो जलाषभेषजः ॥ ८ ०२९ ०५
पथ एकः पीपाय तस्करो यथाऽएष वेद निधीनाम् ॥ ८ ०२९ ०६

त्रीण्य् एक॑ उरुगा॒यो वि च॑क्रमे यत्र॑ दे॒वासो॒ मद॑न्ति ॥ ८ ०२९ ०७
विभि॒र् द्वा च॑रत॒ एक॑या स॒ह प्र प्र॑वा॒सेव॑ वसतः ॥ ८ ०२९ ०८
सदो॒ द्वा च॑क्राते उप॒मा दि॒वि स॒म्राजा॑ सर्पिरा॑सुती ॥ ८ ०२९ ०९
अर्च॑न्त ए॒के मह्यि साम॑ मन्वत॒ तेन॒ सूर्यम् अरोचयन् ॥ ८ ०२९ १०

(६५०)

न॒हि वो॒ अस्त्य् अ॑र्भ॒को दे॒वासो॒ न कु॑मार॒कः ।
विश्वे॑ स॒तोम॑हान्त॒ इत् ॥ ८ ०३० ०१
इति॑ स्तु॒तासो॑ असथा रिशादसो॒ ये स्थ त्रय॑श् च त्रिंशच् च॑ ।
मनो॑र् देवा यज्नियासः ॥ ८ ०३० ०२
ते न॑स् त्राध्वं ते ऽवत॒ त उ॑ नो॒ अधि॑ वोचत ।
मा नः॑ प॒थः पित्र्या॑न् मान॒वाद् अधि॑ दू॒रं नै॑ष्ट परा॒वतः॑ ॥ ८ ०३० ०३
ये दे॑वास इ॒ह स्थन॒ विश्वे॑ वैश्वान॒रा उ॒त ।
अ॒स्मभ्यं॑ शर्म॑ स॒प्रथो॒ गवे ऽश्वा॑य यच्छत ॥ ८ ०३० ०४

(६५१)

यो यजा॑ति॒ यजा॑त॒ इत् सु॒नव॑च् च॒ पचा॑ति च ।
ब्रह्मेद् इन्द्र॑स्य चाकनत् ॥ ८ ०३१ ०१
पु॒रो॒ळाश॑ं यो अ॑स्मै सोम॑ं र॒रत॑ आ॒शिर॑म् ।
पाद् इत् तं श॒क्रो अंह॑सः ॥ ८ ०३१ ०२
तस्य॑ द्यु॒माँ अ॑स॒द् रथो॑ दे॒वजू॑त॒: स शू॑शुवत् ।
विश्वा॑ व॒न्वन्न् अ॑मि॒त्रिया॑ ॥ ८ ०३१ ०३
अस्य॑ प्र॒जाव॑ती गृ॒हे ऽस॑श्चन्ती दि॒वे-दि॑वे ।
इळा॑ धे॒नुम॑ती॑ दुहे ॥ ८ ०३१ ०४
या दम्प॑ती सम॒नसा॑ सु॒नुत आ च॒ धाव॑तः ।
दे॒वासो॒ नित्य॑या॒शिरा॑ ॥ ८ ०३१ ०५

प्रति॑ प्राश॒व्या॑ इतः स॒म्यञ्चा॑ ब॒र्हिर् आ॑शाते ।
न ता वाजे॑षु वायतः ॥ ८ ०३१ ०६
न दे॒वाना॒म् अपि॑ ह्वुतः सु॒म॒तिं न जु॑गुक्षतः ।
श्रवो॑ बृ॒हद् वि॑वासतः ॥ ८ ०३१ ०७
पु॒त्रिणा॒ ता कु॑मा॒रिणा॒ विश्व॒म् आयु॒र् व्य् अ॑श्नुतः ।
उ॒भा हिर॑ण्यपेशसा ॥ ८ ०३१ ०८
वी॒तिहो॑त्रा कृ॒तद्व॑सू दशस्यन्ता॒मृता॑य कम् ।
सम् ऊधो॑ रोमशं ह॒तो दे॒वेषु॑ कृणुतो दु॒वः॑ ॥ ८ ०३१ ०९
आ शर्म॑ पर्व॒तानां॑ वृणी॒महे॑ न॒दीना॑म् ।
आ विष्णोः॑ सचा॒भुवः॑ ॥ ८ ०३१ १०
ऐतु॑ पू॒षा र॒यिर् भगः॑ स्व॒स्ति स॑र्व॒धात॑मः ।
उरुर् अध्वा॑ स्व॒स्तये॑ ॥ ८ ०३१ ११
अर॑म॒तिर् अ॒न॒र्वणो॒ विश्वो॑ दे॒वस्य॒ मन॑सा ।
आ॒दि॒त्याना॑म् अ॒नेह इत् ॥ ८ ०३१ १२
यथा॑ नो मि॒त्रो अ॒र्य॒मा वरु॑ण॒: सन्ति॑ गो॒पाः ।
सु॒गा ऋ॒तस्य॒ पन्था॑: ॥ ८ ०३१ १३
अ॒ग्निं व॑: पू॒र्व्यं गि॒रा दे॒वम् ई॑ळे॒ वसू॑नाम् ।
स॒पर्य॑न्त: पुरुप्रि॒यम् मि॒त्रं न क्षे॒त्र॒साध॑सम् ॥ ८ ०३१ १४
म॒क्षू दे॒वव॑तो॒ रथः॒ शूरो॑ वा पृ॒त्सु का॑सु॒ चित् ।
दे॒वाना॑ं य इन् मनो॒ यज॑मा॒न इय॑क्षत्य् अ॒भीद् अय॑ज्वनो भुवत् ॥ ८ ०३१ १५
न य॑जमान रिष्यसि॒ न सु॒न्वा॒न न दे॑वयो ।
दे॒वाना॑ं य इन् मनो॒ यज॑मा॒न इय॑क्षत्य् अ॒भीद् अय॑ज्वनो भुवत् ॥ ८ ०३१ १६
नकि॑ष् टं कर्म॑णा नश॒न् न प्र यो॑षन् न यो॑षति ।
दे॒वाना॑ं य इन् मनो॒ यज॑मा॒न इय॑क्षत्य् अ॒भीद् अय॑ज्वनो भुवत् ॥ ८ ०३१ १७
अस॒द् अत्र॑ सु॒वीर्य॑म् उ॒त त्यद् आ॒श्व॒श्व्य॑म् ।
दे॒वाना॑ं य इन् मनो॒ यज॑मा॒न इय॑क्षत्य् अ॒भीद् अय॑ज्वनो भुवत् ॥ ८ ०३१ १८

(६५२)

प्र कृतान्य् ऋजीषिणः कण्वा इन्द्रस्य गाथया ।
मदे सोमस्य वोचत ॥ ८ ०३२ ०१
यः सूबिन्दम् अनर्शनिम् पिप्रुं दासम् अहीशुवम् ।
वधीद् उग्रो रिणन्न् अपः ॥ ८ ०३२ ०२
न्य् अर्बुदस्य विष्टपं वष्मार्णम् बृहतस् तिर ।
कृषे तद् इन्द्र पौंस्यम् ॥ ८ ०३२ ०३
प्रति श्रुताय वो धृषत् तूर्णाशं न गिरेर् अधि ।
हुवे सुशिप्रम् ऊतये ॥ ८ ०३२ ०४
स गोर् अश्वस्य वि व्रजम् मन्दानः सोम्येभ्यः ।
पुरं न शूर दर्षसि ॥ ८ ०३२ ०५
यदि मे रारणः सुत उक्थे वा दधसे चनः ।
आराद् उप स्वधा गहि ॥ ८ ०३२ ०६
वयं घा ते अपि ष्मसि स्तोतार इन्द्र गिर्वणः ।
त्वं नो जिन्व सोमपाः ॥ ८ ०३२ ०७
उत नः पितुम् आ भर संरराणो अविक्षितम् ।
मघवन् भूरि ते वसु ॥ ८ ०३२ ०८
उत नो गोमतस् कृधि हिरण्यवतो अश्विनः ।
इळाभिः सं रभेमहि ॥ ८ ०३२ ०९
बबदुक्थं हवामहे सुप्रकारस्नम् ऊतये ।
साधु कृण्वन्तम् अवसे ॥ ८ ०३२ १०
यः संस्थे चिच् छतक्रतुर् आद् ईं कृणोति वृत्रहा ।
जरितृभ्यः पुरुवसुः ॥ ८ ०३२ ११
स नः शक्रश् चिद् आ शकद् दानवाँ अन्तराभरः ।
इन्द्रो विश्वाभिर् ऊतिभिः ॥ ८ ०३२ १२
यो रायो ऽवनिर् महान् सुपारः सुन्वतः सखा ।
तम् इन्द्रम् अभि गायत ॥ ८ ०३२ १३
आयन्तारम् महि स्थिरम् पृतनासु श्रवोजितम् ।

भूरेर् ईशानम् ओजसा ॥ ८ ०३२ १४
नकिर् अस्य शचीनां नियन्ता सूनृतानाम् ।
नकिर् वक्ता न दाद् इति ॥ ८ ०३२ १५
न नूनम् ब्रह्मणाम् ऋणम् प्राशूनाम् अस्ति सुन्वताम् ।
न सोमो अप्रता पपे ॥ ८ ०३२ १६
पन्य इद् उप गायत पन्य उक्थानि शंसत ।
ब्रह्मा कृणोत पन्य इत् ॥ ८ ०३२ १७
पन्य आ ददिरच् छता सहस्रा वाज्य् अवृतः ।
इन्द्रो यो यज्वनो वृधः ॥ ८ ०३२ १८
वि षू चर स्वधा अनु कृष्टीनाम् अन्व् आहुवः ।
इन्द्र पिब सुतानाम् ॥ ८ ०३२ १९
पिब स्वधैनवानाम् उत यस् तुग्र्ये सचा ।
उतायम् इन्द्र यस् तव ॥ ८ ०३२ २०
अतीहि मन्युषाविणं सुषुवांसम् उपारणे ।
इमं रातं सुतम् पिब ॥ ८ ०३२ २१
इहि तिस्रः परावत इहि पञ्च जनाँ अति ।
धेना इन्द्रावचाकशत् ॥ ८ ०३२ २२
सूर्यो रश्मिं यथा सुजा त्वा यच्छन्तु मे गिरः ।
निम्नम् आपो न सध्र्यक् ॥ ८ ०३२ २३
अध्वर्यव् आ तु हि षिञ्च सोमं वीराय शिप्रिणे ।
भरा सुतस्य पीतये ॥ ८ ०३२ २४
य उद्नः फलिगम् भिनन् न्य १ क् सिन्धूँर् अवासृजत् ।
यो गोषु पक्वं धारयत् ॥ ८ ०३२ २५
अहन् वृत्रम् ऋचीषम और्णवाभम् अहीशुवम् ।
हिमेनाविध्यद् अर्बुदम् ॥ ८ ०३२ २६
प्र व उग्राय निष्टुरे ऽषाळ्हाय प्रसक्षिणे ।
देवत्तम् ब्रह्म गायत ॥ ८ ०३२ २७
यो विश्वान्य् अभि व्रता सोमस्य मदे अन्धसः ।

इन्द्रो॑ दे॒वेषु॑ चेत॑ति ॥ ८ ०३२ २८
इ॒ह त्या स॒धमाद्या॒ हरी॒ हिर॑ण्यकेश्या ।
वो॒ळ्हाम् अ॒भि प्रयो॑ हि॒तम् ॥ ८ ०३२ २९
अ॒र्वाञ्चं॑ त्वा पुरुष्टुत प्रि॒यमे॑धस्तुता॒ हरी॑ ।
सोम॑पेयाय वक्षतः ॥ ८ ०३२ ३०

(६५३)
व॒यं घ॑ त्वा सु॒तावन्त॒ आपो॒ न व॒क्तब॑र्हिषः ।
प॒वित्र॑स्य प्रस्रव॑णेषु वृत्रहन् परि॑ स्तो॒तार॑ आसते ॥ ८ ०३३ ०१
स्वर॑न्ति त्वा सु॒ते नरो॒ वसो॑ नि॒रेक॑ उ॒क्थिनः॑ ।
क॒दा सु॒तं तृ॑षा॒ण ओक॒ आ ग॑म॒ इन्द्र॑ स्व॒ब्दीव॑ वंस॒गः ॥ ८ ०३३ ०२
कण्वे॑भिर् धृष्णव् आ धृषद् वाज॑ं दर्षि सहस्रिण॑म् ।
पि॒शङ्ग॑रूपम् मघवन् विचर्षणे म॒क्षू गोम॑न्तम् ईमहे ॥ ८ ०३३ ०३
पा॒हि गायान्ध॑सो मद इन्द्रा॑य मेध्यातिथे ।
यः सम्मि॑श्लो हरि॒र् यः सु॒ते सचा॑ व॒ज्री रथो॑ हिर॒ण्ययः॑ ॥ ८ ०३३ ०४
यः सु॑षव्यः सु॒दक्षि॑ण इ॒नो यः सु॒क्रतु॑र् गृ॒णे ।
य आ॑क॒रः स॒हस्रा॒ यः श॒तामघ॒ इन्द्रो॒ यः पु॒रुभि॒द् आ॑रि॒तः ॥ ८ ०३३ ०५
यो धृ॑षि॒तो यो ऽवृ॑तो॒ यो अस्ति॒ श्मश्रु॑षु श्रि॒तः ।
विभू॑तद्युम्नश् च्यव॑नः पुरुष्टुतः क्र॒त्वा गौर् इ॑व शाकि॒नः ॥ ८ ०३३ ०६
क ई॑ वेद सु॒ते सचा॒ पिब॑न्तं कद् वयो॑ दधे ।
अ॒यं यः पुरो॑ विभि॒नत्त्य् ओज॑सा मन्दा॒नः शि॒प्र्य् अन्ध॑सः ॥ ८ ०३३ ०७
दा॒ना मृ॒गो न वा॑र॒णः पु॑रु॒त्रा च॑रथं॑ दधे ।
नकि॑ष् ट्वा नि य॑मद् आ सु॒ते गमो॒ महां॑श् च॑र॒स्य् ओज॑सा ॥ ८ ०३३ ०८
य उ॒ग्रः सन्न् अनि॑ष्टृत स्थि॒रो रणा॑य संस्कृ॒तः ।
यदि॑ स्तो॒तुर् म॒घवा॑ शृ॒णव॒द् धव॑ं नेन्द्रो॑ योष॒त्य् आ ग॑मत् ॥ ८ ०३३ ०९
स॒त्यम् इ॒त्था वृष॒द् अ॑सि वृष॑जूतिर् नो ऽवृतः ।
वृषा॒ ह्य् उग्र शृ॑ण्वि॒षे प॑रा॒वति॒ वृषो॑ अर्वा॒वति॑ श्रु॒तः ॥ ८ ०३३ १०

वृषणस् ते अभीशवो वृषा कशा हिरण्ययी ।
वृषा रथो मघवन् वृषणा हरी वृषा त्वं शतक्रतो ॥ ८ ०३३ ११
वृषा सोता सुनोतु ते वृषन्न् ऋजीपिन्न् आ भर ।
वृषा दधन्वे वृषणं नदीष्व् आ तुभ्यं स्थातर् हरीणाम् ॥ ८ ०३३ १२
एन्द्र याहि पीतये मधु शविष्ठ सोम्यम् ।
नायम् अच्छा मघवा शृणवद् गिरो ब्रह्मोक्था च सुक्रतुः ॥ ८ ०३३ १३
वहन्तु त्वा रथेष्ठाम् आ हरयो रथयुजः ।
तिरश् चिद् अर्यं सवनानि वृत्रहन्न् अन्येषां या शतक्रतो ॥ ८ ०३३ १४
अस्माकम् अद्यान्तमं स्तोमं धिष्व महामह ।
अस्माकं ते सवना सन्तु शंतमा मदाय द्युक्ष सोमपाः ॥ ८ ०३३ १५
नहि षस् तव नो मम शास्त्रे अन्यस्य रण्यति ।
यो अस्मान् वीर आनयत् ॥ ८ ०३३ १६
इन्द्रश् चिद् घा तद् अब्रवीत् स्त्रिया अशास्यम् मनः ।
उतो अह क्रतुं रघुम् ॥ ८ ०३३ १७
सप्ती चिद् घा मदच्युता मिथुना वहतो रथम् ।
एवेद् धूर् वृष्ण उत्तरा ॥ ८ ०३३ १८
अधः पश्यस्व मोपरि संतराम् पादकौ हर ।
मा ते कशप्लकौ दृशन् स्त्री हि ब्रह्मा बभूविथ ॥ ८ ०३३ १९

(६५४)

एन्द्र याहि हरिभिर् उप कण्वस्य सुष्टुतिम् ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०१
आ त्वा ग्रावा वदन्न् इह सोमी घोषेण यच्छतु ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०२
अत्रा वि नेमिर् एषाम् उरां न धूनुते वृकः ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०३
आ त्वा कण्वा इहावसे हवन्ते वाजसातये ।

दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०४
दधामि ते सुतानां वृष्णे न पूर्वपाय्यम् ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०५
स्मत्पुरंधिर् न आ गहि विश्वतोधीर् न ऊतये ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०६
आ नो याहि महेमते सहस्रोते शतामघ ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०७
आ त्वा होता मनुर्हितो देवत्रा वक्षद् ईड्यः ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०८
आ त्वा मदच्युता हरी श्येनम् पक्षेव वक्षतः ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ०९
आ याह्य् अर्य आ परि स्वाहा सोमस्य पीतये ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ १०
आ नो याह्य् उपश्रुत्य् उक्थेषु रणया इह ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ ११
सरूपैर् आ सु नो गहि सम्भृतैः सम्भृताश्वः ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ १२
आ याहि पर्वतेभ्यः समुद्रस्याधि विष्टपः ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ १३
आ नो गव्यान्य् अश्व्या सहस्रा शूर दर्दृहि ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ १४
आ नः सहस्रशो भरायुतानि शतानि च ।
दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ ८ ०३४ १५
आ यद् इन्द्रश् च दद्वहे सहस्रं वसुरोचिषः ।
ओजिष्ठम् अश्व्यम् पशुम् ॥ ८ ०३४ १६
य ऋज्रा वातरंहसो ऽरुषासो रघुष्यदः ।
भ्राजन्ते सूर्या इव ॥ ८ ०३४ १७
पारावतस्य रातिषु द्रवच्चक्रेष्व् आशुषु ।

तिष्ठं वनस्य मध्य आ ॥ ८ ०३४ १८

(६५५)

अग्निनेन्द्रेण वरुणेन विष्णुनादित्यै रुद्रैर् वसुभिः सचाभुवा । सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमम् पिबतम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०१
विश्वाभिर् धीभिर् भुवनेन वाजिना दिवा पृथिव्याद्रिभिः सचाभुवा । सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमम् पिबतम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०२
विश्वैर् देवैस् त्रिभिर् एकादशैर् इहाद्भिर् मरुद्भिर् भृगुभिः सचाभुवा । सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमम् पिबतम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०३
जुषेथां यज्ञम् बोधतं हवस्य मे विश्वेह देवौ सवनाव गच्छतम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चेषं नो वोळ्हम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०४
स्तोमं जुषेथां युवशेव कन्यनां विश्वेह देवौ सवनाव गच्छतम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चेषं नो वोळ्हम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०५
गिरो जुषेथाम् अध्वरं जुषेथां विश्वेह देवौ सवनाव गच्छतम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चेषं नो वोळ्हम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०६
हारिद्रवेव पतथो वनेद् उप सोमं सुतम् महिषेवाव गच्छथः । सजोषसा उषसा सूर्येण च त्रिर् वर्तिर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०७
हंसाव् इव पतथो अध्वगाव् इव सोमं सुतम् महिषेवाव गच्छथः । सजोषसा उषसा सूर्येण च त्रिर् वर्तिर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०८
श्येनाव् इव पतथो हव्यदातये सोमं सुतम् महिषेवाव गच्छथः । सजोषसा उषसा सूर्येण च त्रिर् वर्तिर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ०९
पिबतं च तृप्णुतं चा च गच्छतम् प्रजां च धत्तं द्रविणं च धत्तम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चोजो नो धत्तम् अश्विना ॥ ८ ०३५ १०
जयतं च प्र स्तुतं च प्र चावतम् प्रजां च धत्तं द्रविणं च धत्तम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चोजो नो धत्तम् अश्विना ॥ ८ ०३५ ११
हतं च शत्रून् यततं च मित्रिणः प्रजां च धत्तं द्रविणं च धत्तम् । सजोषसा उषसा सूर्येण चोजो नो धत्तम् अश्विना ॥ ८ ०३५ १२

मित्रावरुणवन्ता उत धर्मवन्ता मरुत्वन्ता जरितुर् गच्छथो हवम् ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चादित्यैर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ १३
अङ्गिरस्वन्ता उत विष्णुवन्ता मरुत्वन्ता जरितुर् गच्छथो हवम् ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चादित्यैर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ १४
ऋभुमन्ता वृषणा वाजवन्ता मरुत्वन्ता जरितुर् गच्छथो हवम् ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चादित्यैर् यातम् अश्विना ॥ ८ ०३५ १५
ब्रह्म जिन्वतम् उत जिन्वतं धियो हतं रक्षांसि सेधतम् अमीवाः ।
सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमं सुन्वतो अश्विना ॥ ८ ०३५ १६
क्षत्रं जिन्वतम् उत जिन्वतं नॄन् हतं रक्षांसि सेधतम् अमीवाः ।
सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमं सुन्वतो अश्विना ॥ ८ ०३५ १७
धेनूर् जिन्वतम् उत जिन्वतं विशो हतं रक्षांसि सेधतम् अमीवाः ।
सजोषसा उषसा सूर्येण च सोमं सुन्वतो अश्विना ॥ ८ ०३५ १८
अत्रेर् इव शृणुतम् पूर्व्यस्तुतिं श्यावाश्वस्य सुन्वतो मदच्युता ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चाश्विना तिरोअह्न्यम् ॥ ८ ०३५ १९
सर्गाꣳइव सृजतं सुष्टुतीर् उप श्यावाश्वस्य सुन्वतो मदच्युता ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चाश्विना तिरोअह्न्यम् ॥ ८ ०३५ २०
रश्मीर् इव यच्छतम् अध्वराꣳउप श्यावाश्वस्य सुन्वतो मदच्युता ।
सजोषसा उषसा सूर्येण चाश्विना तिरोअह्न्यम् ॥ ८ ०३५ २१
अर्वाग् रथं नि यच्छतम् पिबतं सोम्यम् मधु ।
आ यातम् अश्विना गतम् अवस्युर् वाम् अहं हुवे धत्तं रत्नानि दाशुषे ॥ ८ ०३५ २२
नमोवाके प्रस्थिते अध्वरे नरा विवक्षणस्य पीतये ।
आ यातम् अश्विना गतम् अवस्युर् वाम् अहं हुवे धत्तं रत्नानि दाशुषे ॥ ८ ०३५ २३
स्वाहाकृतस्य तृम्पतं सुतस्य देवाव् अन्धसः ।
आ यातम् अश्विना गतम् अवस्युर् वाम् अहं हुवे धत्तं रत्नानि दाशुषे ॥ ८ ०३५ २४

(६५६)

अवितासि सुन्वतो वृक्तबर्हिषः पिबा सोमम् मदाय कं शतक्रतो ।

यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०१
प्राव॑ स्तो॒तार॑म् मघवन्न् अव॒ त्वाम् पिबा॒ सोम॒म् मदा॑य॒ कं श॑तक्रतो ।
यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०२
ऊ॒र्जा दे॒वाँ॑ अव॒स्य् ओज॑सा॒ त्वाम् पिबा॒ सोम॒म् मदा॑य॒ कं श॑तक्रतो ।
यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०३
ज॒नि॒ता दि॒वो ज॑नि॒ता पृ॑थि॒व्याः पिबा॒ सोम॒म् मदा॑य॒ कं श॑तक्रतो ।
यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०४
ज॒नि॒ताश्वा॑नां जनि॒ता गवा॑म् असि॒ पिबा॒ सोम॒म् मदा॑य॒ कं श॑तक्रतो ।
यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०५
अत्री॑णां स्तोम॑म् अद्रिवो म॒हस् कृ॑धि पिबा॒ सोम॒म् मदा॑य॒ कं श॑तक्रतो ।
यं ते॑ भा॒गम् अधा॑रय॒न् विश्वा॑: सेहा॒नः पृत॑ना ।
उ॒रु ज्रय॒: सम् अ॑प्सु॒जिन् म॒रुत्वाँ॑ इन्द्र सत्पते ॥ ८ ०३६ ०६
श्या॒वाश्व॑स्य सु॒न्व॒तस् तथा॑ शृणु यथाशृ॒णोर् अत्रे॒: कर्मा॑णि कृ॒ण्व॒तः ।
प्र त्र॒सद॑स्युम् आविथ॒ त्वम् एक॒ इन् नृ॒षाह्य॒ इन्द्र॒ ब्रह्मा॑णि व॒र्धय॑न् ॥ ८ ०३६ ०७

(६५७)

प्रेदम् ब्रह्म॑ वृत्र॒तूर्ये॑ष्व् आविथ॒ प्र सु॑न्व॒तः श॑चीपत ।
इन्द्र॒ विश्वा॑भिर् ऊ॒तिभि॑: ।
माध्य॑ंदिनस्य॒ सव॑नस्य वृत्रहन्न् अनेद्य॒ पिबा॒ सोम॑स्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०१
से॒हा॒न उ॒ग्र पृत॑ना॒ अभि द्रु॑ह॒: शची॑पत॒ इन्द्र॒ विश्वा॑भिर् ऊ॒तिभि॑: ।
माध्य॑ंदिनस्य॒ सव॑नस्य वृत्रहन्न् अनेद्य॒ पिबा॒ सोम॑स्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०२
एक॑राळ् अस्य॒ भुव॑नस्य राजसि शचीपत॒ इन्द्र॒ विश्वा॑भिर् ऊ॒तिभि॑: ।

माध्यंदिनस्य सवनस्य वृत्रहन्न् अनेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०३
सस्थावाना ययवसि त्वम् एक इच् छचीपत इन्द्र विश्वाभिर् ऊतिभिः ।
माध्यंदिनस्य सवनस्य वृत्रहन्न् अनेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०४
क्षेमस्य च प्रयुजश् च त्वम् ईशिषे शचीपत इन्द्र विश्वाभिर् ऊतिभिः ।
माध्यंदिनस्य सवनस्य वृत्रहन्न् अनेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०५
क्षत्राय त्वम् अवसि न त्वम् आविथ शचीपत इन्द्र विश्वाभिर् ऊतिभिः ।
माध्यंदिनस्य सवनस्य वृत्रहन्न् अनेद्य पिबा सोमस्य वज्रिवः ॥ ८ ०३७ ०६
श्यावाश्वस्य रेभतस् तथा शृणु यथाशृणोर् अत्रेः कर्माणि कृण्वतः ।
प्र त्रसदस्युम् आविथ त्वम् एक इन् नृषाह्य इन्द्र क्षत्राणि वर्धयन् ॥ ८ ०३७ ०७

(६५८)

यज्ञस्य हि स्थ ऋत्विजा सस्नी वाजेषु कर्मसु ।
इन्द्राग्नी तस्य बोधतम् ॥ ८ ०३८ ०१
तोशासा रथयावाना वृत्रहणापराजिता ।
इन्द्राग्नी तस्य बोधतम् ॥ ८ ०३८ ०२
इदं वाम् मदिरम् मध्व् अधुक्षन् अद्रिभिर् नरः ।
इन्द्राग्नी तस्य बोधतम् ॥ ८ ०३८ ०३
जुषेथां यज्ञम् इष्टये सुतं सोमं सधस्तुती ।
इन्द्राग्नी आ गतं नरा ॥ ८ ०३८ ०४
इमा जुषेथां सवना येभिर् हव्यान्य् ऊहथुः ।
इन्द्राग्नी आ गतं नरा ॥ ८ ०३८ ०५
इमां गायत्रवर्तनिं जुषेथां सुष्टुतिम् मम ।
इन्द्राग्नी आ गतं नरा ॥ ८ ०३८ ०६
प्रातर्यावभिर् आ गतं देवेभिर् जेन्यावसू ।
इन्द्राग्नी सोमपीतये ॥ ८ ०३८ ०७
श्यावाश्वस्य सुन्वतो ऽत्रीणां शृणुतं हवम् ।
इन्द्राग्नी सोमपीतये ॥ ८ ०३८ ०८

एवा वाम् अह्व ऊतये यथाहुवन्त मेधिराः ।
इन्द्राग्नी सोमपीतये ॥ ८ ०३८ ०९
आहं सरस्वतीवतोर् इन्द्राग्न्योर् अवो वृणे ।
याभ्यां गायत्रम् ऋच्यते ॥ ८ ०३८ १०

(६५१)

अग्निम् अस्तोष्य् ऋग्मियम् अग्निम् ईळा यजध्यै ।
अग्निर् देवाँ अनक्तु न उभे हि विदथे कविर् ।
अन्तश् चरति दूत्य १ं नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०१
न्य् अग्ने नव्यसा वचस् तनूषु शंसम् एषाम् ।
न्य् अरातीर् रराव्णां विश्वा अर्यो अरातीर् ।
इतो युच्छन्त्व् आमुरो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०२
अग्ने मन्मानि तुभ्यं कं घृतं न जुह्व आसनि ।
स देवेषु प्र चिकिद्धि त्वं ह्य असि पूर्व्यः ।
शिवो दूतो विवस्वतो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०३
तत्-तद् अग्निर् वयो दधे यथा-यथा कृपण्यति ।
ऊर्जाहुतिर् वसूनां शं च योश् च मयो दधे ।
विश्वस्यै देवहूत्यै नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०४
स चिकेत सहीयसाग्निश् चित्रेण कर्मणा ।
स होता शश्वतीनां दक्षिणाभिर् अभीवृत ।
इनोति च प्रतीव्य १ं नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०५
अग्निर् जाता देवानाम् अग्निर् वेद मर्तानाम् अपीच्यम् ।
अग्निः स द्रविणोदा अग्निर् द्वारा व्य् ऊर्णुते ।
स्वाहुतो नवीयसा नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०६
अग्निर् देवेषु संवसुः स विक्षु यज्ञियास्व् आ ।
स मुदा काव्या पुरु विश्वम् भूमेव पुष्यति ।
देवो देवेषु यज्ञियो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०७

यो अग्निः सप्तमानुषः श्रितो विश्वेषु सिन्धुषु ।
तम् आगन्म त्रिपस्त्यम् मन्धातुर् दस्युहन्तमम् ।
अग्निं यज्ञेषु पूर्व्यं नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०८
अग्निस् त्रीणि त्रिधातून्य् आ क्षेति विदथा कविः ।
स त्रीर् एकादशाँ इह यक्षच् च पिप्रयच् च नो ।
विप्रो दूतः परिष्कृतो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ ०९
त्वं नो अग्न आयुषु त्वं देवेषु पूर्व्य वस्व एक इरज्यसि ।
त्वाम् आपः परिस्रुतः परि यन्ति स्वसेतवो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०३९ १०

(६६०)
इन्द्राग्नी युवं सु नः सहन्ता दासथो रयिम् ।
येन दृळ्हा समत्स्व् आ वीळु चित् साहिषीमह्य अग्निर् वनेव वात इन् नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०१
नहि वां वव्रयामहे ऽथेन्द्रम् इद् यजामहे शविष्ठं नृणां नरम् ।
स नः कदा चिद् अर्वता गमद् आ वाजसातये गमद् आ मेधसातये नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०२
ता हि मध्यम् भराणाम् इन्द्राग्नी अधिक्षितः ।
ता उ कवित्वना कवी पृच्छ्यमाना सखीयते सं धीतम् अश्नुतं नरा नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०३
अभ्य् अर्च नभाकवद् इन्द्राग्नी यजसा गिरा ।
ययोर् विश्वम् इदं जगद् इयं द्यौः पृथिवी मह्य उ १ पस्थे बिभृतो वसु नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०४
प्र ब्रह्माणि नभाकवद् इन्द्राग्निभ्याम् इरज्यत ।
या सप्तबुध्नम् अर्णवं जिह्मबारम् अपोर्णुत इन्द्र ईशान ओजसा नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०५
अपि वृश्च पुराणवद् व्रततेर् इव गुष्पितम् ओजो दासस्य दम्भय ।
वयं तद् अस्य सम्भृतं वस्व् इन्द्रेण वि भजेमहि नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०६

यद् इन्द्राग्नी जना इमे विह्वयन्ते तना गिरा ।
अस्माकेभिर् नृभिर् वयं सासह्याम पृतन्यतो वनुयाम वनुष्यतो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०७
या नु श्वेताव् अवो दिव उच्चरात उप द्युभिः ।
इन्द्राग्न्योर् अनु व्रतम् उहाना यन्ति सिन्धवो यान् सीम् बन्धाद् अमुञ्चतां नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०८
पुर्वीष् ट इन्द्रोपमातयः पुर्वीर् उत प्रशस्तयः सूनो हिन्वस्य हरिवः ।
वस्वो वीरस्यापृचो या नु साधन्त नो धियो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ०९
तं शिशीता सुवृक्तिभिस् त्वेषं सत्वानम् ऋग्मियम् ।
उतो नु चिद् य ओजसा शुष्णस्याण्डानि भेदति जेषत् स्वर्वतीर् अपो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० १०
तं शिशीता स्वध्वरं सत्यं सत्वानम् ऋत्वियम् ।
उतो नु चिद् य ओहत आण्डा शुष्णस्य भेदत्य् अजैः स्वर्वतीर् अपो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४० ११
एवेन्द्राग्निभ्याम् पितुवन् नवीयो मन्धातृवद् अङ्गिरस्वद् अवाचि ।
त्रिधातुना शर्मणा पातम् अस्मान् वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ ८ ०४० १२

(६६१)

अस्मा ऊ षु प्रभूतये वरुणाय मरुद्भ्यो ऽर्चा विदुष्टरेभ्यः ।
यो धीता मानुषाणाम् पश्वो गा इव रक्षति नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४१ ०१
तम् ऊ षु समना गिरा पितॄणां च मन्मभिः ।
नाभाकस्य प्रशस्तिभिर् यः सिन्धूनाम् उपोदये सप्तस्वसा स मध्यमो नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४१ ०२
स क्षपः परि षस्वजे न्य् उ ऽ१ स्रो मायया दधे स विश्वम् परि दर्शतः ।
तस्य वेनीर् अनु व्रतम् उषस् तिस्रो अवर्धयन् नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४१ ०३
यः ककुभो निधारयः पृथिव्याम् अधि दर्शतः ।
स माता पूर्व्यम् पदं तद् वरुणस्य सप्त्यं स हि गोपा इवेर्यो नभन्ताम् अन्यके समे ॥

८ ०४१ ०४
यो धर्ता भुवनानां य उस्राणाम् अपीच्या ३ वेद नामानि गुह्या ।
स कविः काव्या पुरु रूपं द्यौर् इव पुष्यति नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४१ ०५
यस्मिन् विश्वानि काव्या चक्रे नाभिर् इव श्रिता ।
त्रितं जूती सपर्यत व्रजे गावो न संयुजे युजे अश्वाꣳ अयुक्षत नभन्ताम् अन्यके समे ॥
८ ०४१ ०६
य आस्व् अत्क आशये विश्वा जातान्य् एषाम् ।
परि धामानि ममृशद् वरुणस्य पुरो गये विश्वे देवा अनु व्रतं नभन्ताम् अन्यके समे ॥
८ ०४१ ०७
स समुद्रो अपीच्यस् तुरो द्याम् इव रोहति नि यद् आसु यजुर् दधे ।
स माया अर्चिना पदास्तृणान् नाकम् आरुहन् नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४१ ०८
यस्य श्वेता विचक्षणा तिस्रो भूमीर् अधिक्षितः ।
त्रिर् उत्तराणि पप्रतुर् वरुणस्य ध्रुवं सदः स सप्तानाम् इरज्यति नभन्ताम् अन्यके समे
॥ ८ ०४१ ०९
यः श्वेताꣳ अधिनिर्णिजश् चक्रे कृष्णाꣳ अनु व्रता ।
स धाम पूर्व्यम् ममे य स्कम्भेन वि रोदसी अजो न द्याम् अधारयन् नभन्ताम् अन्यके
समे ॥ ८ ०४१ १०

(६६२)
अस्तभ्नाद् द्याम् असुरो विश्ववेदा अमिमीत वरिमाणम् पृथिव्याः ।
आसीदद् विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेत् तानि वरुणस्य व्रतानि ॥ ८ ०४२ ०१
एवा वन्दस्व वरुणम् बृहन्तं नमस्या धीरम् अमृतस्य गोपाम् ।
स नः शर्म त्रिवरूथं वि यंसत् पातं नो द्यावापृथिवी उपस्थे ॥ ८ ०४२ ०२
इमां धियं शिक्षमाणस्य देव क्रतुं दक्षं वरुण सं शिशाधि ।
ययाति विश्वा दुरिता तरेम सुतमाणम् अधि नावं रुहेम ॥ ८ ०४२ ०३
आ वां ग्रावाणो अश्विना धीभिर् विप्रा अचुच्यवुः ।
नासत्या सोमपीतये नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४२ ०४
यथा वाम् अत्रिर् अश्विना गीर्भिर् विप्रो अजोहवीत् ।

नासत्या सोमपीतये नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४२ ०५
एवा वाम् अह्व ऊतये यथाहुवन्त मेधिराः ।
नासत्या सोमपीतये नभन्ताम् अन्यके समे ॥ ८ ०४२ ०६

(६६३)
इमे विप्रस्य वेधसो ऽग्नेर् अस्तृतयज्वनः ।
गिर स्तोमास ईरते ॥ ८ ०४३ ०१
अस्मै ते प्रतिहर्यते जातवेदो विचर्षणे ।
अग्ने जनामि सुष्टुतिम् ॥ ८ ०४३ ०२
आरोका इव घेद् अह तिग्मा अग्ने तव त्विषः ।
दद्भिर् वनानि बप्सति ॥ ८ ०४३ ०३
हरयो धूमकेतवो वातजूता उप द्यवि ।
यतन्ते वृथग् अग्नयः ॥ ८ ०४३ ०४
एते त्ये वृथग् अग्नय इद्धासः सम् अदृक्षत ।
उषसाम् इव केतवः ॥ ८ ०४३ ०५
कृष्णा रजांसि पत्सुतः प्रयाणे जातवेदसः ।
अग्निर् यद् रोधति क्षमि ॥ ८ ०४३ ०६
धासिं कृण्वान ओषधीर् बप्सद् अग्निर् न वायति ।
पुनर् यन् तरुणीर् अपि ॥ ८ ०४३ ०७
जिह्वाभिर् अह नन्नमद् अर्चिषा जञ्जणाभवन् ।
अग्निर् वनेषु रोचते ॥ ८ ०४३ ०८
अप्स्व् अग्ने सधिष् टव सौषधीर् अनु रुध्यसे ।
गर्भे सञ् जायसे पुनः ॥ ८ ०४३ ०९
उद् अग्ने तव तद् घृताद् अर्ची रोचत आहुतम् ।
निंसानं जुह्वो ३ मुखे ॥ ८ ०४३ १०
उक्षान्नाय वशान्नाय सोमपृष्ठाय वेधसे ।
स्तोमैर् विधेमाग्नये ॥ ८ ०४३ ११

उत त्वा नमसा वयं होतर् वरेण्यक्रतो ।
अग्ने समिद्भिर् ईमहे ॥ ८ ०४३ १२
उत त्वा भृगुवच् छुचे मनुष्वद् अग्न आहुत ।
अङ्गिरस्वद् धवामहे ॥ ८ ०४३ १३
त्वं ह्य् अग्ने अग्निना विप्रो विप्रेण सन् सता ।
सखा सख्या समिध्यसे ॥ ८ ०४३ १४
स त्वं विप्राय दाशुषे रयिं देहि सहस्रिणम् ।
अग्ने वीरवतीम् इषम् ॥ ८ ०४३ १५
अग्ने भ्रातः सहस्कृत रोहिदश्व शुचिव्रत ।
इमं स्तोमं जुषस्व मे ॥ ८ ०४३ १६
उत त्वाग्ने मम स्तुतो वाश्राय प्रतिहर्यते ।
गोष्ठं गाव इवाशत ॥ ८ ०४३ १७
तुभ्यं ता अङ्गिरस्तम विश्वाः सुक्षितयः पृथक् ।
अग्ने कामाय येमिरे ॥ ८ ०४३ १८
अग्निं धीभिर् मनीषिणो मेधिरासो विपश्चितः ।
अग्नसद्याय हिन्विरे ॥ ८ ०४३ १९
तं त्वाम् अज्मेषु वाजिनं तन्वाना अग्ने अध्वरम् ।
वह्निं होतारम् ईळते ॥ ८ ०४३ २०
पुरुत्रा हि सदृङ्ङ् असि विशो विश्वा अनु प्रभुः ।
समत्सु त्वा हवामहे ॥ ८ ०४३ २१
तम् ईळिष्व य आहुतो ऽग्निर् विभ्राजते घृतैः ।
इमं नः शृणवद् धवम् ॥ ८ ०४३ २२
तं त्वा वयं हवामहे शृण्वन्तं जातवेदसम् ।
अग्ने घ्नन्तम् अप द्विषः ॥ ८ ०४३ २३
विशां राजानम् अद्भुतम् अध्यक्षं धर्मणाम् इमम् ।
अग्निम् ईळे स उ श्रवत् ॥ ८ ०४३ २४
अग्निं विश्वायुवेपसम् मर्यं न वाजिनं हितम् ।
सप्तिं न वाजयामसि ॥ ८ ०४३ २५

घ्नन् मृधाण्य् अप द्विषो दहन् रक्षांसि विश्वहा ।
अग्ने तिग्मेन दीदिहि ॥ ८ ०४३ २६
यं त्वा जनासः इन्धते मनुष्वद् अङ्गिरस्तम ।
अग्ने स बोधि मे वचः ॥ ८ ०४३ २७
यद् अग्ने दिविजा अस्य् अप्सुजा वा सहस्कृत ।
तं त्वा गीर्भिर् हवामहे ॥ ८ ०४३ २८
तुभ्यं घेत् ते जना इमे विश्वाः सुक्षितयः पृथक् ।
धासिं हिन्वन्त्य् अत्तवे ॥ ८ ०४३ २९
ते घेद् अग्ने स्वाध्यो ऽहा विश्वा नृचक्षसः ।
तरन्तः स्याम दुर्गहा ॥ ८ ०४३ ३०
अग्निम् मन्द्रम् पुरुप्रियं शीरम् पावकशोचिषम् ।
हृद्भिर् मन्द्रेभिर् ईमहे ॥ ८ ०४३ ३१
स त्वम् अग्ने विभावसुः सृजन् सूर्यो न रश्मिभिः ।
शर्धन् तमांसि जिघ्नसे ॥ ८ ०४३ ३२
तत् ते सहस्व ईमहे दात्रं यन् नोपदस्यति ।
त्वद् अग्ने वार्यं वसु ॥ ८ ०४३ ३३

(६६४)

समिधाग्निं दुवस्यत घृतैर् बोधयतातिथिम् ।
आस्मिन् हव्या जुहोतन ॥ ८ ०४४ ०१
अग्ने स्तोमं जुषस्व मे वर्धस्वानेन मन्मना ।
प्रति सूक्तानि हर्य नः ॥ ८ ०४४ ०२
अग्निं दूतम् पुरो दधे हव्यवाहम् उप ब्रुवे ।
देवाँ आ सादयाद् इह ॥ ८ ०४४ ०३
उत् ते बृहन्तो अर्चयः समिधानस्य दीदिवः ।
अग्ने शुक्रास ईरते ॥ ८ ०४४ ०४
उप त्वा जुह्वो ३ मम घृताचीर् यन्तु हर्यत ।

अग्ने॑ ह॒व्या जु॒षस्व नः ॥ ८ ०४४ ०५
म॒न्द्रं होता॑रम् ऋ॒त्विज॑ चि॒त्रभा॑नुं वि॒भाव॑सुम् ।
अ॒ग्निम् ई॑ळे॒ स उ॑ श्रवत् ॥ ८ ०४४ ०६
प्र॒त्नं होता॑रम् ईड्यं जु॒ष्टम् अ॒ग्निं क॒विक्र॑तुम् ।
अ॒ध्व॒राणा॑म् अभि॒श्रिय॑म् ॥ ८ ०४४ ०७
जु॒षा॒णो अ॑ङ्गिरस्तमे॒मा ह॒व्यान्य् आ॑नु॒षक् ।
अग्ने॑ य॒ज्ञं न॑य ऋ॒तुथा ॥ ८ ०४४ ०८
स॒मि॒धा॒न उ॑ सन्त्य शु॒क्रशो॑च इ॒हा व॑ह ।
चि॒कि॒त्वान् दै॒व्यं जन॑म् ॥ ८ ०४४ ०९
विप्रं॑ होता॑रम् अद्रुह॑ धू॒मके॑तुं वि॒भाव॑सुम् ।
य॒ज्ञाना॑ के॒तुम् ई॑महे ॥ ८ ०४४ १०
अग्ने॒ नि पा॑हि न॒स् त्वम् प्रति॑ ष्म देव रीष॑तः ।
भि॒न्धि द्वेष॑ः सहस्कृत ॥ ८ ०४४ ११
अ॒ग्निः प्र॒त्ने॒न म॒न्म॒ना शु॒म्भा॒नस् त॒न्व॑ ँ स्वाम् ।
क॒विर् वि॒प्रे॒ण वा॑वृधे ॥ ८ ०४४ १२
ऊ॒र्जो न॑पा॒तम् आ हु॑वे ऽग्निम् पा॒व॒कशो॑चिषम् ।
अ॒स्मिन् य॒ज्ञे स्व॑ध्व॒रे ॥ ८ ०४४ १३
स नो॑ मित्रमहस् त्वम् अग्ने॑ शु॒क्रेण॑ शो॒चिषा॑ ।
दे॒वैर् आ स॑त्सि ब॒र्हिषि॑ ॥ ८ ०४४ १४
यो अ॒ग्निं त॒न्वो॑ ३ दमे॑ दे॒वम् मर्त॑ः सप॒र्यति॑ ।
तस्मा॒ इद् दी॑दयद् वसु॑ ॥ ८ ०४४ १५
अ॒ग्निर् मू॒र्धा दि॒वः क॒कुत् पति॑ः पृथि॒व्या अ॒यम् ।
अ॒पां रेता॑ंसि जिन्वति ॥ ८ ०४४ १६
उद् अ॑ग्ने शुचय॒स् तव॑ शु॒क्रा भ्राज॑न्त ईरते ।
तव॒ ज्योती॑ंष्य् अ॒र्चय॑ः ॥ ८ ०४४ १७
ईशि॑षे वार्य॑स्य हि दा॒त्रस्या॑ग्ने॒ स्वर्पतिः ।
स्तो॒ता स्या॑ं तव॒ शर्म॑णि ॥ ८ ०४४ १८
त्वाम् अ॑ग्ने मनी॒षिण॒स् त्वां हि॑न्वन्ति चित्ति॑भिः ।

त्वां वर्धन्तु नो गिरः ॥ ८ ०४४ १९
अदब्धस्य स्वधावतो दूतस्य रेभतः सदा ।
अग्नेः सख्यं वृणीमहे ॥ ८ ०४४ २०
अग्निः शुचिव्रततमः शुचिर् विप्रः शुचिः कविः ।
शुची रोचत आहुतः ॥ ८ ०४४ २१
उत त्वा धीतयो मम गिरो वर्धन्तु विश्वहा ।
अग्ने सख्यस्य बोधि नः ॥ ८ ०४४ २२
यद् अग्ने स्याम् अहं त्वं त्वं वा घा स्या अहम् ।
स्युष् टे सत्या इहाशिषः ॥ ८ ०४४ २३
वसुर् वसुपतिर् हि कम् अस्य् अग्ने विभावसुः ।
स्याम ते सुमताव् अपि ॥ ८ ०४४ २४
अग्ने धृतव्रताय ते समुद्रायेव सिन्धवः ।
गिरो वाश्रास ईरते ॥ ८ ०४४ २५
युवानं विश्पतिं कविं विश्वादम् पुरुवेपसम् ।
अग्निं शुम्भामि मन्मभिः ॥ ८ ०४४ २६
यज्ञानां रथ्ये वयं तिग्मजम्भाय वीळवे ।
स्तोमैर् इषेमाग्नये ॥ ८ ०४४ २७
अयम् अग्ने त्वे अपि जरिता भूतु सन्त्य ।
तस्मै पावक मृळय ॥ ८ ०४४ २८
धीरो ह्य् अस्य् अद्मसद् विप्रो न जागृविः सदा ।
अग्ने दीदयसि द्यवि ॥ ८ ०४४ २९
पुराग्ने दुरितेभ्यः पुरा मृध्रेभ्यः कवे ।
प्र ण आयुर् वसो तिर ॥ ८ ०४४ ३०

(६६५)

आ घा ये अग्निम् इन्धते स्तृणन्ति बर्हिर् आनुषक् ।
येषाम् इन्द्रो युवा सखा ॥ ८ ०४५ ०१

बृहन्न् इद् इध्म एषाम् भूरि शस्तम् पृथुः स्वरुः ।
येषाम् इन्द्रो युवा सखा ॥ ८ ०४५ ०२
अयुद्ध इद् युधा वृतं शूर आजति सत्वभिः ।
येषाम् इन्द्रो युवा सखा ॥ ८ ०४५ ०३
आ बुन्दं वृत्रहा ददे जातः पृच्छद् वि मातरम् ।
क उग्राः के ह शृण्विरे ॥ ८ ०४५ ०४
प्रति त्वा शवसी वदद् गिराव् अप्सो न योधिषत् ।
यस् ते शत्रुत्वम् आचके ॥ ८ ०४५ ०५
उत त्वम् मघवञ् छृणु यस् ते वष्टि ववक्षि तत् ।
यद् वीळयासि वीळु तत् ॥ ८ ०४५ ०६
यद् आजिं यात्य् आजिकृद् इन्द्रः स्वश्वयुर् उप ।
रथीतमो रथीनाम् ॥ ८ ०४५ ०७
वि षु विश्वा अभियुजो वज्रिन् विष्वग् यथा वृह ।
भवा नः सुश्रवस्तमः ॥ ८ ०४५ ०८
अस्माकं सु रथम् पुर इन्द्रः कृणोतु सातये ।
न यं धूर्वन्ति धूर्तयः ॥ ८ ०४५ ०९
वृज्याम ते परि द्विषो ऽरं ते शक्र दावने ।
गमेमेद् इन्द्र गोमतः ॥ ८ ०४५ १०
शनैश् चिद् यन्तो अद्रिवो ऽश्वावन्तः शतग्विनः ।
विवक्षणा अनेहसः ॥ ८ ०४५ ११
ऊर्ध्वा हि ते दिवे-दिवे सहस्रा सूनृता शता ।
जरितृभ्यो विमंहते ॥ ८ ०४५ १२
विद्मा हि त्वा धनंजयम् इन्द्र दुळ्हा चिद् आरुजम् ।
आदारिणं यथा गयम् ॥ ८ ०४५ १३
ककुहं चित् त्वा कवे मन्दन्तु धृष्णव् इन्दवः ।
आ त्वा पणिं यद् ईमहे ॥ ८ ०४५ १४
यस् ते रेवाꣳ अदाशुरिः प्रममर्ष मघत्तये ।
तस्य नो वेद आ भर ॥ ८ ०४५ १५

इम उ त्वा वि चक्षते सखाय इन्द्र सोमिनः । पुष्टावन्तो यथा पशुम् ॥ ८ ०४५ १६
उत त्वाबधिरं वयं श्रुत्कर्णं सन्तम् ऊतये । दूराद् इह हवामहे ॥ ८ ०४५ १७
यच् छुश्रूया इमं हवं दुर्मषँ चक्रिया उत । भवेर् आपिर् नो अन्तमः ॥ ८ ०४५ १८
यच् चिद् धि ते अपि व्यथिर् जगन्वांसो अमन्महि । गोदा इद् इन्द्र बोधि नः ॥ ८ ०४५ १९
आ त्वा रम्भं न जिव्रयो ररभ्मा शवसस् पते । उश्मसि त्वा सधस्थ आ ॥ ८ ०४५ २०
स्तोत्रम् इन्द्राय गायत पुरुनृम्णाय सत्वने । नकिर् यं वृण्वते युधि ॥ ८ ०४५ २१
अभि त्वा वृषभा सुते सुतं सृजामि पीतये । तृम्पा व्य् अश्नुही मदम् ॥ ८ ०४५ २२
मा त्वा मूरा अविष्यवो मोपहस्वान आ दभन् । माकीम् ब्रह्मद्विषो वनः ॥ ८ ०४५ २३
इह त्वा गोपरीणसा महे मन्दन्तु राधसे । सरो गौरो यथा पिब ॥ ८ ०४५ २४
या वृत्रहा परावति सना नवा च चुच्युवे । ता संसत्सु प्र वोचत ॥ ८ ०४५ २५
अपिबत् कद्रुवः सुतम् इन्द्रः सहस्रबाह्वे । अत्रादिदिष्ट पौंस्यम् ॥ ८ ०४५ २६
सत्यं तत् तुर्वशे यदौ विदानो अह्नवाय्यम् । व्य् आनट् तुर्वणे शमि ॥ ८ ०४५ २७
तरणिं वो जनानां त्रदं वाजस्य गोमतः । समानम् उ प्र शंसिषम् ॥ ८ ०४५ २८
ऋभुक्षणं न वर्तव उक्थेषु तुग्र्यावृधम् । इन्द्रं सोमे सचा सुते ॥ ८ ०४५ २९

यः कुन्तद् इद् वि योन्यं त्रिशोकाय गिरिम् पृथुम् ।
गोभ्यो गातुं निरेतवे ॥ ८ ०४५ ३०
यद् दधिषे मनस्यसि मन्दानः प्रेद् इयक्षसि ।
मा तत् कर् इन्द्र मृळय ॥ ८ ०४५ ३१
दभ्रं चिद् धि त्वावतः कृतं शृण्वे अधि क्षमि ।
जिगात्व् इन्द्र ते मनः ॥ ८ ०४५ ३२
तवेद् उ ताः सुकीर्तयो ऽसन्न् उत प्रशस्तयः ।
यद् इन्द्र मृळयासि नः ॥ ८ ०४५ ३३
मा न एकस्मिन्न् आगसि मा द्वयोर् उत त्रिषु ।
वधीर् मा शूर भूरिषु ॥ ८ ०४५ ३४
बिभया हि त्वावत उग्राद् अभिप्रभङ्गिणः ।
दस्माद् अहम् ऋतीषहः ॥ ८ ०४५ ३५
मा सख्युः शूनम् आ विदे मा पुत्रस्य प्रभूवसो ।
आवृत्वद् भूतु ते मनः ॥ ८ ०४५ ३६
को नु मर्या अमिथितः सखा सखायम् अब्रवीत् ।
जहा को अस्मद् ईषते ॥ ८ ०४५ ३७
एवारे वृषभा सुते ऽसिन्वन् भूर्य् आवयः ।
स्वघ्नीव निवता चरन् ॥ ८ ०४५ ३८
आ त एता वचोयुजा हरी गृभ्णे सुमद्रथा ।
यद् ईम् ब्रह्मभ्य इद् ददः ॥ ८ ०४५ ३९
भिन्धि विश्वा अप द्विषः परि बाधो जही मृधः ।
वसु स्पार्हं तद् आ भर ॥ ८ ०४५ ४०
यद् वीळाव् इन्द्र यत् स्थिरे यत् पर्शानि पराभृतम् ।
वसु स्पार्हं तद् आ भर ॥ ८ ०४५ ४१
यस्य ते विश्वमानुषो भूरेर् दत्तस्य वेदति ।
वसु स्पार्हं तद् आ भर ॥ ।

(६६६)
त्वावतः पुरूवसो वयम् इन्द्र प्रणेतः ।
स्मसि स्थातर् हरीणाम् ॥ ८ ०४६ ०१
त्वां हि सत्यम् अद्रिवो विद्म दातारम् इषाम् ।
विद्म दातारं रयीणाम् ॥ ८ ०४६ ०२
आ यस्य ते महिमानं शतमूते शतक्रतो ।
गीर्भिर् गृणन्ति कारवः ॥ ८ ०४६ ०३
सुनीथो घा स मर्त्यो यम् मरुतो यम् अर्यमा ।
मित्रः पान्त्य् अद्रुहः ॥ ८ ०४६ ०४
दधानो गोमद् अश्ववत् सुवीर्यम् आदित्यजूत एधते ।
सदा राया पुरुस्पृहा ॥ ८ ०४६ ०५
तम् इन्द्रं दानम् ईमहे शवसानम् अभीर्वम् ।
ईशानं राय ईमहे ॥ ८ ०४६ ०६
तस्मिन् हि सन्त्य् ऊतयो विश्वा अभीरवः सचा ।
तम् आ वहन्तु सप्तयः पुरुवसुम् मदाय हरयः सुतम् ॥ ८ ०४६ ०७
यस् ते मदो वरेण्यो य इन्द्र वृत्रहन्तमः ।
य आददिः स्व १ र् नृभिर् यः पृतनासु दुष्टरः ॥ ८ ०४६ ०८
यो दुष्टरो विश्ववार श्रवाय्यो वाजेष्व् अस्ति तरुता ।
स नः शविष्ठ सवना वसो गहि गमेम गोमति व्रजे ॥ ८ ०४६ ०९
गव्यो षु णो यथा पुराश्वयोत रथ्या ।
वरिवस्य महामह ॥ ८ ०४६ १०
नहि ते शूर राधसो ऽन्तं विन्दामि सत्रा ।
दशस्या नो मघवन् नू चिद् अद्रिवो धियो वाजेभिर् आविथ ॥ ८ ०४६ ११
य ऋष्वः श्रावयत्सखा विश्वेत् स वेद जनिमा पुरुष्टुतः ।
तं विश्वे मानुषा युगेन्द्रं हवन्ते तविषं यतस्रुचः ॥ ८ ०४६ १२
स नो वाजेष्व् अविता पुरुवसुः पुरस्थाता मघवा वृत्रहा भुवत् ॥ ८ ०४६ १३
अभि वो वीरम् अन्धसो मदेषु गाय गिरा महा विचेतसम् ।
इन्द्रं नाम श्रुत्यं शाकिनं वचो यथा ॥ ८ ०४६ १४

ददी रेक्णस् तन्वे ददिर् वसु ददिर् वाजेषु पुरुहूत वाजिनम् ।
नूनम् अथ ॥ ८ ०४६ १५
विश्वेषाम् इरज्यन्तं वसूनां सासद्वांसं चिद् अस्य वर्पसः ।
कृपयतो नूनम् अत्य् अथ ॥ ८ ०४६ १६
महः सु वो अरम् इषे स्तवामहे मीळ्हुषे अरंगमाय जग्मये । ।
यज्ञेभिर् गीर्भिर् विश्वमनुषाम् मरुताम् इयक्षसि गाये त्वा नमसा गिरा ॥ ।
ये पातयन्ते अज्मभिर् गिरीणां स्नुभिर् एषाम् ।
अज्ञम् महिष्वणीनां सुम्नं तुविष्वणीनाम् प्राध्वरे ॥ ८ ०४६ १८
प्रभङ्गं दुर्मतीनाम् इन्द्र शविष्ठा भर ।
रयिम् अस्मभ्यं युज्यं चोदयन्मते ज्येष्ठं चोदयन्मते ॥ ८ ०४६ १९
सनितः सुसनितर् उग्र चित्र चेतिष्ठ सूनृत ।
प्रासहा सम्राट् सहुरिं सहन्तम् भुज्युं वाजेषु पूर्व्यम् ॥ ८ ०४६ २०
आ स एतु य ईवद् आँ अदेवः पूर्तम् आददे ।
यथा चिद् वशो अभ्यः पृथुश्रवसि कानीते ऽस्या व्युष्य् आददे ॥ ८ ०४६ २१
षष्टिं सहस्राश्व्यस्यायुतासनम् उष्ट्रानां विंशतिं शता ।
दश श्यावीनां शता दश त्र्यरुषीणां दश गवां सहस्रा ॥ ८ ०४६ २२
दश श्यावा ऋधद्रयो वीतवारास आशवः ।
मथ्रा नेमिं नि वावृतुः ॥ ८ ०४६ २३
दानासः पृथुश्रवसः कानीतस्य सुराधसः ।
रथं हिरण्ययं ददन् मंहिष्ठः सूरिर् अभूद् ।
वर्षिष्ठम् अकृत श्रवः ॥ ८ ०४६ २४
आ नो वायो महे तने याहि मखाय पाजसे ।
वयं हि ते चकृमा भूरि दावने सद्यश् चिन् महि दावने ॥ ८ ०४६ २५
यो अश्वेभिर् वहते वस्त उस्रास् त्रिः सप्त सप्ततीनाम् ।
एभिः सोमेभिः सोमसुद्भिः सोमपा दानाय शुक्रपूतपाः ॥ ८ ०४६ २६
यो म इमं चिद् उ त्मनामन्दच् चित्रं दावने ।
अरट्वे अक्षे नहुषे सुकृत्वनि सुकृत्तराय सुक्रतुः ॥ ८ ०४६ २७
उचथ्ये ३ वपुषि यः स्वराळ् उत वायो घृतस्नाः ।

अश्वे॑षितं॒ रजे॑षितं॒ शुने॑षित॒म् प्राज्म॒ तद् इ॒दं नु तत् ॥ ८ ०४६ २८
अध॑ प्रि॒यम् इ॑षि॒राय॑ ष॒ष्टिं स॒हस्रा॑सनम् ।
अश्वा॑ना॒म् इन् न वृष्णा॑म् ॥ ८ ०४६ २९
गावो॒ न यू॒थम् उप॑ यन्ति॒ वध्र॑य॒ उप॒ मा य॑न्ति॒ वध्र॑यः ॥ ८ ०४६ ३०
अध॒ यच् चार॑थे ग॒णे श॒तम् उष्ट्रा॒ँ अचि॑क्रदत् ।
अध॒ श्वित्ने॑षु विंश॒तिं श॒ता ॥ ८ ०४६ ३१
श॒तं दा॒से ब॑ल्बू॒थे विप्र॒स् तरु॑क्ष॒ आ द॑दे ।
ते ते॑ वायव् इ॒मे जना॒ मद॒न्तीन्द्र॑गोपा॒ मद॑न्ति दे॒वगो॑पाः ॥ ८ ०४६ ३२
अध॒ स्या योष॑णा म॒ही प्र॑ती॒ची वश॑म् अ॒श्व्यम् ।
अधि॑रुक्मा॒ वि नी॑यते ॥ ८ ०४६ ३३

(६६७)
महि॑ वो मह॒ताम् अवो॒ वरु॑ण॒ मित्र॑ दा॒शुषे॑ ।
यम् आ॑दित्या अ॒भि द्रु॒हो रक्ष॑था॒ नेम् अ॒घं न॑शद् अने॒हसो॑ व ऊ॒तयः॑ सूउ॒तयो॑ व ऊ
॒तयः॑ ॥ ८ ०४७ ०१
वि॒दा दे॑वा अ॒घाना॒म् आदि॑त्यासो अ॒पाकृ॑तिम् ।
प॒क्षा वयो॒ यथो॒परि॒ व्य् अ १॒॑ स्मे शर्म॑ यच्छताने॒हसो॑ व ऊ॒तयः॑ सूउ॒तयो॑ व ऊ॒तयः॑ ॥
८ ०४७ ०२
व्य् अ १॒॑ स्मे अधि॒ शर्म॒ तत् प॒क्षा वयो॒ न य॑न्तन ।
विश्वा॑नि विश्ववेदसो वरू॒थ्या मनामहे ऽने॒हसो॑ व ऊ॒तयः॑ सूउ॒तयो॑ व ऊ॒तयः॑ ॥ ८
०४७ ०३
यस्मा॒ अरा॑सत॒ क्षयं॑ जी॒वातुं॑ च॒ प्रचे॑तसः ।
मनो॒र् विश्व॑स्य॒ घेद् इ॒म आ॑दि॒त्या रा॒य ई॑शते ऽने॒हसो॑ व ऊ॒तयः॑ सूउ॒तयो॑ व ऊ॒तयः॑ ॥
८ ०४७ ०४
परि॑ णो वृणजन्न् अ॒घा दु॒र्गाणि॑ र॒थ्यो यथा ।
स्यामेद् इन्द्र॑स्य॒ शर्म॑ण्य् आदि॒त्याना॑म् उ॒ताव॑स्य् अने॒हसो॑ व ऊ॒तयः॑ सूउ॒तयो॑ व ऊ
॒तयः॑ ॥ ८ ०४७ ०५

परिह्वृतेद् अना जनो युष्मादत्तस्य वायति ।
देवा अदभ्रम् आश वो यम् आदित्या अहेतनानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ ०६

न तं तिग्मं चन त्यजो न द्रासद् अभि तं गुरु ।
यस्मा उ शर्म सप्रथ आदित्यासो अराध्वम् अनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ ०७

युष्मे देवा अपि ष्मसि युध्यन्त इव वर्मसु ।
यूयम् महो न एनसो यूयम् अर्भाद् उरुष्यतानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ ०८

अदितिर् न उरुष्यत्व् अदितिः शर्म यच्छतु ।
माता मित्रस्य रेवतो ऽर्यम्णो वरुणस्य चानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ ०९

यद् देवाः शर्म शरणं यद् भद्रं यद् अनातुरम् ।
त्रिधातु यद् वरूथ्य १ं तद् अस्मासु वि यन्तनानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १०

आदित्या अव हि ख्यताधि कूलाद् इव स्पशः ।
सुतीर्थम् अर्वतो यथानु नो नेषथा सुगम् अनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ ११

नेह भद्रं रक्षस्विने नावयै नोपया उत ।
गवे च भद्रं धेनवे वीराय च श्रवस्यते ऽनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १२

यद् आविर् यद् अपीच्य १ं देवासो अस्ति दुष्कृतम् ।
त्रिते तद् विश्वम् आप्त्य आरे अस्मद् दधातनानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १३

यच् च गोषु दुष्वप्न्यं यच् चास्मे दुहितर् दिवः ।
त्रिताय तद् विभावर्य् आप्त्याय परा वहानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १४

निष्कं वा घा कृणवते स्रजं वा दुहितर् दिवः ।

त्रिते दुष्वप्न्यं सर्वम् आप्त्ये परि दद्मस्य् अनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १५
तदन्नाय तदपसे तम् भागम् उपसेदुषे ।
त्रिताय च द्विताय चोषो दुष्वप्न्यं वहानेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १६
यथा कलां यथा शफं यथ ऋणं संनयामसि ।
एवा दुष्वप्न्यं सर्वम् आप्त्ये सं नयामस्य् अनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १७
अजैष्माद्यासनाम चाभूमागसो वयम् ।
उषो यस्माद् दुष्वप्न्याद् अभैष्माप तद् उच्छत्व् अनेहसो व ऊतयः सूउतयो व ऊतयः ॥ ८ ०४७ १८

(६६८)

स्वादोर् अभक्षि वयसः सुमेधाः स्वाध्यो वरिवोवित्तरस्य ।
विश्वे यं देवा उत मर्त्यासो मधु ब्रुवन्तो अभि संचरन्ति ॥ ८ ०४८ ०१
अन्तश् च प्रागा अदितिर् भवास्य् अवयाता हरसो दैव्यस्य ।
इन्दव् इन्द्रस्य सख्यं जुषाणः श्रौष्टीव धुरम् अनु राय ऋध्याः ॥ ८ ०४८ ०२
अपाम सोमम् अमृता अभूम ऋगन्म ज्योतिर् अविदाम देवान् ।
किं नूनम् अस्मान् कृणवद् अरातिः किम् उ धूर्तिर् अमृत मर्त्यस्य ॥ ८ ०४८ ०३
शं नो भव हृद आ पीत इन्दो पितेव सोम सूनवे सुशेवः ।
सखेव सख्य उरुशंस धीरः प्र ण आयुर् जीवसे सोम तारीः ॥ ८ ०४८ ०४
इमे मा पीता यशस उरुष्यवो रथं न गावः सम् अनाह पर्वसु ।
ते मा रक्षन्तु विस्रसश् चरित्राद् उत मा स्रामाद् यवयन्त्व् इन्दवः ॥ ८ ०४८ ०५
अग्निं न मा मथितं सं दिदीपः प्र चक्षय कृणुहि वस्यसो नः ।
अथा हि ते मद आ सोम मन्ये रेवाँ इव प्र चरा पुष्टिम् अच्छ ॥ ८ ०४८ ०६
इषिरेण ते मनसा सुतस्य भक्षीमहि पित्र्यस्येव रायः ।
सोम राजन् प्र ण आयूंषि तारीर् अहानीव सूर्यो वासराणि ॥ ८ ०४८ ०७
सोम राजन् मृळया नः स्वस्ति तव स्मसि व्रत्या ३ स् तस्य विद्धि ।

अलर्ति दक्ष उत मन्युर् इन्दो मा नो अर्यो अनुकामम् परा दाः ॥ ८ ०४८ ०८
त्वं हि नस् तन्वः सोम गोपा गात्रे-गात्रे निषसत्था नृचक्षाः ।
यत् ते वयम् प्रमिनाम व्रतानि स नो मृळ सुषखा देव वस्यः ॥ ८ ०४८ ०९
ऋदूदरेण सख्या सचेय यो मा न रिष्येद् धर्यश्व पीतः ।
अयं यः सोमो न्य् अधाय्य् अस्मे तस्मा इन्द्रम् प्रतिरम् एम्य् आयुः ॥ ८ ०४८ १०
अप त्या अस्थुर् अनिरा अमीवा निर् अत्रसन् तमिषीचीर् अभैषुः ।
आ सोमो अस्माँ अरुहद् विहाया अगन्म यत्र प्रतिरन्त आयुः ॥ ८ ०४८ ११
यो न इन्दुः पितरो हृत्सु पीतो ऽमर्त्यो मर्त्याँ आविवेश ।
तस्मै सोमाय हविषा विधेम मृळीके अस्य सुमतौ स्याम ॥ ८ ०४८ १२
त्वं सोम पितृभिः संविदानो ऽनु द्यावापृथिवी आ ततन्थ ।
तस्मै त इन्दो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ ८ ०४८ १३
त्रातारो देवा अधि वोचता नो मा नो निद्रा ईशत मोत जल्पिः ।
वयं सोमस्य विश्वह प्रियासः सुवीरासो विदथम् आ वदेम ॥ ८ ०४८ १४
त्वं नः सोम विश्वतो वयोधास् त्वं स्वर्विद् आ विशा नृचक्षाः ।
त्वं न इन्द ऊतिभिः सजोषाः पाहि पश्चाताद् उत वा पुरस्तात् ॥ ८ ०४८ १५

(१०१८)

अभि प्र वः सुराधसम् इन्द्रम् अर्च यथा विदे ।
यो जरितृभ्यो मघवा पुरुवसुः सहस्रेणेव शिक्षति ॥ ८ ०४९ ०१
शतानीकेव प्र जिगाति धृष्णुया हन्ति वृत्राणि दाशुषे ।
गिरेर् इव प्र रसा अस्य पिन्विरे दत्राणि पुरुभोजसः ॥ ८ ०४९ ०२
आ त्वा सुतास इन्दवो मदा य इन्द्र गिर्वणः ।
आपो न वज्रिन्न् अन्व् ओक्य १ं सरः पृणन्ति शूर राधसे ॥ ८ ०४९ ०३
अनेहसम् प्रतरणं विवक्षणम् मध्वः स्वादिष्ठम् ईम् पिब ।
आ यथा मन्दसानः किरासि नः प्र क्षुद्रेव त्मना धृषत् ॥ ८ ०४९ ०४
आ न स्तोमम् उप द्रवद् धियानो अश्वो न सोतृभिः ।
यं ते स्वधावन् स्वदयन्ति धेनव इन्द्र कण्वेषु रातयः ॥ ८ ०४९ ०५

उग्रं न वीरं नमसोप सेदिम विभूतिम् अक्षितावसुम् ।
उद्रीव वज्रिन्न् अवतो न सिञ्चते क्षरन्तीन्द्र धीतयः ॥ ८ ०४१ ०६
यद् ध नूनं यद् वा यज्ञे यद् वा पृथिव्याम् अधि ।
अतो नो यज्ञम् आशुभिर् महेमत उग्र उग्रेभिर् आ गहि ॥ ८ ०४१ ०७
अजिरासो हरयो ये त आशवो वाता इव प्रसक्षिणः ।
येभिर् अपत्यम् मनुषः परीयसे येभिर् विश्वं स्वर् दृशे ॥ ८ ०४१ ०८
एतावतस् त ईमह इन्द्र सुम्नस्य गोमतः ।
यथा प्रावो मघवन् मेध्यातिथिं यथा नीपातिथिं धने ॥ ८ ०४१ ०९
यथा कण्वे मघवन् त्रसदस्यवि यथा पक्थे दशव्रजे ।
यथा गोशर्ये असनोर् ऋजिश्वनीन्द्र गोमद् धिरण्यवत् ॥ ८ ०४१ १०

(१०१९)

प्र सु श्रुतं सुराधसम् अर्चा शक्रम् अभिष्टये ।
यः सुन्वते स्तुवते काम्यं वसु सहस्रेणेव मंहते ॥ ८ ०५० ०१
शतानीका हेतयो अस्य दुष्टरा इन्द्रस्य समिषो महीः ।
गिरिर् न भुज्मा मघवत्सु पिन्वते यद् ईं सुता अमन्दिषुः ॥ ८ ०५० ०२
यद् ईं सुतास इन्दवो ऽभि प्रियम् अमन्दिषुः ।
आपो न धायि सवनम् म आ वसो दुघा इवोप दाशुषे ॥ ८ ०५० ०३
अनेहसं वो हवमानम् ऊतये मध्वः क्षरन्ति धीतयः ।
आ त्वा वसो हवमानास इन्दव उप स्तोत्रेषु दधिरे ॥ ८ ०५० ०४
आ नः सोमे स्वध्वर इयानो अत्यो न तोशते ।
यं ते स्वदावन् स्वदन्ति गूर्तयः पौरे छन्दयसे हवम् ॥ ८ ०५० ०५
प्र वीरम् उग्रं विविचिं धनस्पृतं विभूतिं राधसो महः ।
उद्रीव वज्रिन्न् अवतो वसुत्वना सदा पीपेथ दाशुषे ॥ ८ ०५० ०६
यद् ध नूनम् परावति यद् वा पृथिव्यां दिवि ।
युजान इन्द्र हरिभिर् महेमत ऋष्व ऋष्वेभिर् आ गहि ॥ ८ ०५० ०७
रथिरासो हरयो ये ते अस्रिध ओजो वातस्य पिप्रति ।

येभिर् नि दस्युम् मनुषो निघोषयो येभिः स्वः परीयसे ॥ ८ ०५० ०८
एतावतस् ते वसो विद्याम शूर नव्यसः ।
यथा प्राव एतशं कृत्व्ये धने यथा वशं दशव्रजे ॥ ८ ०५० ०९
यथा कण्वे मघवन् मेधे अध्वरे दीर्घनीथे दमूनसि ।
यथा गोशर्ये असिषासो अद्रिवो मयि गोत्रं हरिश्रियम् ॥ ८ ०५० १०

(१०२०)
यथा मनौ सांवरणौ सोमम् इन्द्रापिबः सुतम् ।
नीपातिथौ मघवन् मेध्यातिथौ पुष्टिगौ श्रुष्टिगौ सचा ॥ ८ ०५१ ०१
पार्षद्वाणः प्रस्कण्वं सम् असादयच् छयानं जिव्रिम् उद्धितम् ।
सहस्राण्य् असिषासद् गवाम् ऋषिस् त्वोतो दस्यवे वृकः ॥ ८ ०५१ ०२
य उक्थेभिर् न विन्धते चिकिद् य ऋषिचोदनः ।
इन्द्रं तम् अच्छा वद नव्यस्या मत्य् अरिष्यन्तं न भोजसे ॥ ८ ०५१ ०३
यस्मा अर्कं सप्तशीर्षाणम् आनृचुस् त्रिधातुम् उत्तमे पदे ।
स त्व् ऐमा विश्वा भुवनानि चिक्रदद् आद् इज् जनिष्ट पौंस्यम् ॥ ८ ०५१ ०४
यो नो दाता वसूनाम् इन्द्रं तं हूमहे वयम् ।
विद्मा ह्य् अस्य सुमतिं नवीयसीं गमेम गोमति व्रजे ॥ ८ ०५१ ०५
यस्मै त्वं वसो दानाय शिक्षसि स रायस् पोषम् अश्नुते ।
तं त्वा वयम् मघवन्न् इन्द्र गिर्वणः सुतावन्तो हवामहे ॥ ८ ०५१ ०६
कदा चन स्तरीर् असि नेन्द्र सश्चसि दाशुषे ।
उपोपेन् नु मघवन् भूय इन् नु ते दानं देवस्य पृच्यते ॥ ८ ०५१ ०७
प्र यो ननक्षे अभ्य् ओजसा क्रिविं वधैः शुष्णं निघोषयन् ।
यदेद् अस्तम्भीत् प्रथयन्न् अमूं दिवम् आद् इज् जनिष्ट पार्थिवः ॥ ८ ०५१ ०८
यस्यायं विश्व आर्यो दासः शेवधिपा अरिः ।
तिरश् चिद् अर्ये रुशमे परीरवि तुभ्येत् सो अज्यते रयिः ॥ ८ ०५१ ०९
तुरण्यवो मधुमन्तं घृतश्चुतं विप्रासो अर्कम् आनृचुः ।
अस्मे रयिः पप्रथे वृष्ण्यं शवो ऽस्मे सुवानास इन्दवः ॥ ८ ०५१ १०

(१०२१)

यथा मनौ विवस्वति सोमं शक्रापिबः सुतम् ।
यथा त्रिते छन्द इन्द्र जुजोषस्य् आयौ मादयसे सचा ॥ ८ ०५२ ०१
पृषध्रे मेध्ये मातरिश्वनीन्द्र सुवाने अमन्दथाः ।
यथा सोमं दशशिप्रे दशोण्ये स्यूमरश्मावृ ऋजूनसि ॥ ८ ०५२ ०२
य उक्था केवला दधे यः सोमं धृषितापिबत् ।
यस्मै विष्णुस् त्रीणि पदा विचक्रम उप मित्रस्य धर्मभिः ॥ ८ ०५२ ०३
यस्य त्वम् इन्द्र स्तोमेषु चाकनो वाजे वाजिञ् छतक्रतो ।
तं त्वा वयं सुदुघाम् इव गोदुहो जुहूमसि श्रवस्यवः ॥ ८ ०५२ ०४
यो नो दाता स नः पिता महाँ उग्र ईशानकृत् ।
अयामन्न् उग्रो मघवा पुरुवसुर् गोर् अश्वस्य प्र दातु नः ॥ ८ ०५२ ०५
यस्मै त्वं वसो दानाय मंहसे स रायस् पोषम् इन्वति ।
वसूयवो वसुपतिं शतक्रतुं स्तोमैर् इन्द्रं हवामहे ॥ ८ ०५२ ०६
कदा चन प्र युच्छस्य् उभे नि पासि जन्मनी ।
तुरीयादित्य हवनं त इन्द्रियम् आ तस्थाव् अमृतं दिवि ॥ ८ ०५२ ०७
यस्मै त्वम् मघवन्न् इन्द्र गिर्वणः शिक्षो शिक्षसि दाशुषे ।
अस्माकं गिर उत सुष्टुतिं वसो कण्ववच् छृणुधी हवम् ॥ ८ ०५२ ०८
अस्तावि मन्म पूर्व्यम् ब्रह्मेन्द्राय वोचत ।
पूर्वीर् ऋतस्य बृहतीर् अनूषत स्तोतुर् मेधा असृक्षत ॥ ८ ०५२ ०९
सम् इन्द्रो रायो बृहतीर् अधूनुत सं क्षोणी सम् उ सूर्यम् ।
सं शुक्रासः शुचयः सं गवाशिरः सोमा इन्द्रम् अमन्दिषुः ॥ ८ ०५२ १०

(१०२२)

उपमं त्वा मघोनां ज्येष्ठं च वृषभाणाम् ।
पूर्भित्तमम् मघवन्न् इन्द्र गोविदम् ईशानं राय ईमहे ॥ ८ ०५३ ०१

य आयुं कुत्सम् अतिथिग्वम् अर्दयो वावृधानो दिवे-दिवे ।
तं त्वा वयं हर्यश्वं शतक्रतुं वाजयन्तो हवामहे ॥ ८ ०५३ ०२
आ नो विश्वेषां रसम् मध्वः सिञ्चन्त्व् अद्रयः ।
ये परावति सुन्विरे जनेष्व् आ ये अर्वावतीन्दवः ॥ ८ ०५३ ०३
विश्वा द्वेषांसि जहि चाव चा कृधि विश्वे सन्वन्त्व् आ वसु ।
शीष्टेषु चित् ते मदिरासो अंशवो यत्रा सोमस्य तृम्पसि ॥ ८ ०५३ ०४
इन्द्र नेदीय एद् इहि मितमेधाभिर् ऊतिभिः ।
आ शंतम शंतमाभिर् अभिष्टिभिर् आ स्वापे स्वापिभिः ॥ ८ ०५३ ०५
आजितुरं सत्पतिं विश्वचर्षणिं कृधि प्रजास्व् आभगम् ।
प्र सू तिरा शचीभिर् ये त उक्थिनः क्रतुम् पुनत आनुषक् ॥ ८ ०५३ ०६
यस् ते साधिष्ठो ऽवसे ते स्याम भरेषु ते ।
वयं होत्राभिर् उत देवहूतिभिः ससवांसो मनामहे ॥ ८ ०५३ ०७
अहं हि ते हरिवो ब्रह्म वाजयुर् आजिं यामि सदोतिभिः ।
त्वाम् इद् एव तम् अमे सम् अश्वयुर् गव्युर् अग्रे मथीनाम् ॥ ८ ०५३ ०८

(१०२३)
एतत् त इन्द्र वीर्यं गीर्भिर् गृणन्ति कारवः ।
ते स्तोभन्त ऊर्जम् आवन् घृतश्चुतम् पौरासो नक्षन् धीतिभिः ॥ ८ ०५४ ०१
नक्षन्त इन्द्रम् अवसे सुकृत्यया येषां सुतेषु मन्दसे ।
यथा संवर्ते अमदो यथा कृश एवास्मे इन्द्र मत्स्व ॥ ८ ०५४ ०२
आ नो विश्वे सजोषसो देवासो गन्तनोप नः ।
वसवो रुद्रा अवसे न आ गमञ् छृण्वन्तु मरुतो हवम् ॥ ८ ०५४ ०३
पूषा विष्णुर् हवनम् मे सरस्वत्य् अवन्तु सप्त सिन्धवः ।
आपो वातः पर्वतासो वनस्पतिः शृणोतु पृथिवी हवम् ॥ ८ ०५४ ०४
यद् इन्द्र राधो अस्ति ते माघोनम् मघवत्तम ।
तेन नो बोधि सधमाद्यो वृधे भगो दानाय वृत्रहन् ॥ ८ ०५४ ०५
आजिपते नृपते त्वम् इद् धि नो वाज आ वक्षि सुक्रतो ।

वीती होत्राभिर् उत देववीतिभिः ससवांसो वि शृण्विरे ॥ ८ ०५४ ०६
सन्ति ह्य अ ऽ र्य आशिष इन्द्र आयुर् जनानाम् ।
अस्मान् नक्षस्व मघवन्न् उपावसे धुक्षस्व पिप्युषीम् इषम् ॥ ८ ०५४ ०७
वयं त इन्द्र स्तोमेभिर् विधेम त्वम् अस्माकं शतक्रतो ।
महि स्थूरं शशयं राधो अह्रयम् प्रस्कण्वाय नि तोशय ॥ ८ ०५४ ०८

(१०२४)
भूरीद् इन्द्रस्य वीर्यं ऽ व्य् अख्यम् अभ्य् आयति ।
राधस् ते दस्यवे वृक ॥ ८ ०५५ ०१
शतं श्वेतास उक्षणो दिवि तारो न रोचन्ते ।
मूहा दिवं न तस्तभुः ॥ ८ ०५५ ०२
शतं वेणूञ् छतं शुनः शतं चर्माणि स्नातानि ।
शतम् मे बल्बजस्तुका अरुषीणां चतुःशतम् ॥ ८ ०५५ ०३
सुदेवा स्थ काण्वायना वयो-वयो विचरन्तः ।
अश्वासो न चङ्क्रमत ॥ ८ ०५५ ०४
आद् इत् साप्तस्य चर्किरन्न् आनूनस्य महि श्रवः ।
श्यावीर् अतिध्वसन् पथश् चक्षुषा चन संनशे ॥ ८ ०५५ ०५

(१०२५)
प्रति ते दस्यवे वृक राधो अदर्श्य् अह्रयम् ।
द्यौर् न प्रथिना शवः ॥ ८ ०५६ ०१
दश मह्यम् पौतक्रतः सहस्रा दस्यवे वृकः ।
नित्याद् रायो अमंहत ॥ ८ ०५६ ०२
शतम् मे गर्दभानां शतम् ऊर्णावतीनाम् ।
शतं दासाꣳ अति स्रजः ॥ ८ ०५६ ०३
तत्रो अपि प्राणीयत पूतक्रतायै व्यक्ता ।

अश्वा॑नाम् इन् न यू॒थ्याम् ॥ ८ ०५६ ०४
अचे॑त्य् अ॒ग्निश् चि॑कि॒तुर् ह॑व्य॒वाट् स सु॒मद्र॑थः ।
अ॒ग्निः शु॒क्रेण॑ शो॒चिषा॑ बृ॒हत् सूरो॑ अरोचत दि॒वि सूर्यो॑ अरोचत ॥ ८ ०५६ ०५

(१०२६)
यु॒वं दे॒वा॒ क्रतु॑ना पू॒र्व्येण॑ यु॒क्ता रथे॑न तवि॒षं य॑जत्रा ।
आग॑च्छतं नासत्या॒ शची॑भिर् इ॒दं तृ॒तीयं सव॑नम् पिबाथः ॥ ८ ०५७ ०१
यु॒वां दे॒वास् त्रय॑ एकादशासः॑ स॒त्याः स॒त्यस्य॑ ददृशे पु॒रस्ता॑त् ।
अ॒स्माक॑ यज्ञं सव॑नं जुषा॒णा पा॒तं सोम॑म् अश्विना दीद्या॑ग्नी ॥ ८ ०५७ ०२
प॒नाय्यं॑ तद् अ॑श्विना कृ॒तं वां॑ वृषभो दि॒वो रज॑सः पृथि॒व्याः ।
स॒हस्रं॑ शंसा॑ उ॒त ये गवि॑ष्टौ सर्वा॑ इत् ता॑ उप॑ याता॒ पिब॑ध्यै ॥ ८ ०५७ ०३
अ॒यं वा॑म् भा॒गो नि॑हि॑तो यजत्रेमा गिरो॑ नास॒त्योप॑ यातम् ।
पिब॑तं सो॒मम् मधु॑मन्तम् अ॒स्मे प्र दा॒श्वांस॑म् अव॒तं शची॑भिः ॥ ८ ०५७ ०४

(१०२७)
यम् ऋ॒त्विजो॑ बहु॒धा क॒ल्पय॑न्तः॒ सचे॑तसो य॒ज्ञम् इ॒मं वह॑न्ति ।
यो अ॑नू॒चानो॒ ब्राह्म॒णो यु॒क्त आ॑सी॒त् का स्वि॒त् तत्र॒ यज॑मानस्य॒ सं॑वित् ॥ ८ ०५८ ०१
एक॑ एवाग्निर् ब॒हु॒धा समि॑द्ध॒ एक॒ः सूर्यो॑ विश्व॒म् अनु॒ प्रभू॑तः ।
एकै॒वोषाः सर्व॑म् इ॒दं वि भा॑त्य् एकं॑ वा इ॒दं वि ब॑भूव॒ सर्व॑म् ॥ ८ ०५८ ०२
ज्योति॑ष्मन्तं के॒तु॒मन्त॑ त्रि॒च॒क्रं सु॒खं रथ॑ सु॒ष॒दम् भूरि॑वारम् ।
चि॒त्रामघा॑ यस्य॒ योगे॑ ऽधिजज्ञे तं वा॑ हुवे अति॑ रिक्त॒म् पिब॑ध्यै ॥ ८ ०५८ ०३

(१०२९)
इमानि॑ वाम् भाग॒धेया॑नि सिस्रत इन्द्रा॑वरुणा प्र म॒हे सु॒तेषु॑ वाम् ।
य॒ज्ञे-य॒ज्ञे ह॒ सव॑ना भुरण्यथो॒ यत् सु॑न्व॒ते यज॑मानाय॒ शिक्ष॑थः ॥ ८ ०५९ ०१

निष्षिध्वरीर् ओषधीर् आप आस्ताम् इन्द्रावरुणा महिमानम् आशत ।
या सिस्रतू रजसः पारे अध्वनो ययोः शत्रुर् नकिर् आदेव ओहते ॥ ८ ०५१ ०२
सत्यं तद् इन्द्रावरुणा कृशस्य वाम् मध्व ऊर्मिं दुहते सप्त वाणीः ।
ताभिर् दाश्वांसम् अवतं शुभस् पती यो वाम् अदब्धो अभि पाति चित्तिभिः ॥ ८ ०५१ ०३
घृतप्रुषः सौम्या जीरदानवः सप्त स्वसारः सदन ऋतस्य ।
या ह वाम् इन्द्रावरुणा घृतश्चुतस् ताभिर् धत्तं यजमानाय शिक्षतम् ॥ ८ ०५१ ०४
अवोचाम महते सौभगाय सत्यं त्वेषाभ्याम् महिमानम् इन्द्रियम् ।
अस्मान् स्व ऐन्द्रावरुणा घृतश्चुतस् त्रिभिः सप्तेभिर् अवतं शुभस् पती ॥ ८ ०५१ ०५
इन्द्रावरुणा यद् ऋषिभ्यो मनीषां वाचो मतिं श्रुतम् अदत्तम् अग्रे ।
यानि स्थानान्य् असृजन्त धीरा यज्ञं तन्वानास् तपसाभ्य् अपश्यम् ॥ ८ ०५१ ०६
इन्द्रावरुणा सौमनसम् अदृप्तं रायस् पोषं यजमानेषु धत्तम् ।
प्रजाम् पुष्टिम् भूतिम् अस्मासु धत्तं दीर्घायुत्वाय प्र तिरतं न आयुः ॥ ८ ०५१ ०७

(६६१)

अग्न आ याह्य अग्निभिर् होतारं त्वा वृणीमहे ।
आ त्वाम् अनक्तु प्रयता हविष्मती यजिष्ठम् बर्हिर् आसदे ॥ ८ ०६० ०१
अच्छा हि त्वा सहसः सूनो अङ्गिरः स्रुचश् चरन्त्य् अध्वरे ।
ऊर्जो नपातं घृतकेशम् ईमहे ऽग्निं यज्ञेषु पूर्व्यम् ॥ ८ ०६० ०२
अग्ने कविर् वेधा असि होता पावक यक्ष्यः ।
मन्द्रो यजिष्ठो अध्वरेष्व् ईड्यो विप्रेभिः शुक्र मन्मभिः ॥ ८ ०६० ०३
अद्रोघम् आ वहोशतो यविष्ठ्य देवाꣳ अजस्र वीतये ।
अभि प्रयांसि सुधिता वसो गहि मन्दस्व धीतिभिर् हितः ॥ ८ ०६० ०४
त्वम् इत् सप्रथा अस्य् अग्ने त्रातर् ऋतस् कविः ।
त्वां विप्रासः समिधान दीदिव आ विवासन्ति वेधसः ॥ ८ ०६० ०५
शोचा शोचिष्ठ दीदिहि विशे मयो रास्व स्तोत्रे महाꣳ असि ।
देवानां शर्मन् मम सन्तु सूरयः शत्रुषाहः स्वग्नयः ॥ ८ ०६० ०६

यथा॑ चिद् वृ॒द्धम् अ॑त॒सम् अग्ने॑ सं॒जूर्व॑सि॒ क्षमि॑ ।
ए॒वा द॑ह मित्रमहो॒ यो अ॑स्म॒ध्रुग् दु॒र्मन्मा॒ कश् च॒ वेन॑ति ॥ ८ ०६० ०७
मा नो॒ मर्ता॑य रि॒पवे॑ रक्ष॒स्विने॒ माघशं॑साय रीरधः ।
अस्रे॑धद्भिस् त॒रणि॑भिर् यविष्ठ्य शि॒वेभिः॑ पाहि पा॒युभिः॑ ॥ ८ ०६० ०८
पा॒हि नो॑ अग्न॒ एक॑या पा॒ह्य उ १॒॑ त द्वि॒तीय॑या ।
पा॒हि गी॒र्भिस् ति॒सृभि॑र् ऊर्जाम् पते पा॒हि च॑त॒सृभि॑र् वसो ॥ ८ ०६० ०९
पा॒हि विश्व॑स्माद् र॒क्षसो॒ अरा॑व्णः॒ प्र स्म॒ वाजे॑षु नो ऽव ।
त्वाम् इद् धि नेदि॑ष्ठं दे॒वता॑तय आ॒पिं नक्षा॑महे वृ॒धे ॥ ८ ०६० १०
आ नो॑ अग्ने वयो॒वृधं॑ र॒यिम् पा॑वक॒ शंस्य॑म् ।
रास्वा॑ च न उपमाते पुरु॒स्पृहं॒ सुनी॑ती॒ स्वय॑शस्तरम् ॥ ८ ०६० ११
येन॒ वंसा॑म॒ पृत॑नासु॒ शर्ध॑त॒स् तर॑न्तो अ॒र्य आ॒दिशः॑ ।
स त्वं नो॑ वर्ध॒ प्रय॑सा शचीवसो॒ जिन्वा॒ धियो॑ वसु॒विदः॑ ॥ ८ ०६० १२
शिशा॑नो वृष॒भो य॑था॒ग्निः शृङ्गे॒ दवि॑ध्वत् ।
ति॒ग्मा अ॑स्य॒ हन॑वो॒ न प्र॑ति॒धृषे॑ सु॒जम्भः॒ सह॑सो य॒हुः ॥ ८ ०६० १३
न॒हि ते॑ अग्ने वृषभ प्रति॒धृषे॒ जम्भा॑सो॒ यद् वि॒तिष्ठ॑से ।
स त्वं नो॑ होतः॒ सुहु॑तं ह॒विष् कृ॑धि॒ वंस्वा॑ नो॒ वार्या॑ पु॒रु ॥ ८ ०६० १४
शेषे॒ वने॑षु मा॒त्रोः सं त्वा॒ मर्ता॑स इन्धते ।
अत॑न्द्रो ह॒व्या व॑हसि हवि॒ष्कृत॒ आद् इद् दे॒वेषु॑ राजसि ॥ ८ ०६० १५
स॒प्त होता॑र॒स् तम् इद् ई॑ळते॒ त्वाग्ने॑ सु॒त्यज॒म् अह्र॑यम् ।
भि॒नत्स्य् अद्रिं॒ तप॑सा॒ वि शो॒चिषा॒ प्राग्ने॑ तिष्ठ॒ जना॒ꣳ अति॑ ॥ ८ ०६० १६
अ॒ग्निम्-अ॑ग्निं वो॒ अध्रि॑गुं हु॒वेम॑ वृ॒क्तब॑र्हिषः ।
अ॒ग्निं हि॒तप्र॑यसः शश्व॒तीष्व् आ होता॑रं चर्षणी॒नाम् ॥ ८ ०६० १७
केते॑न॒ शर्म॑न् सचते सुषा॒मण्य् अग्ने॒ तुभ्यं॑ चिकि॒त्वना॑ ।
इ॒ष॒ण्यया॑ नः पुरु॒रूप॒म् आ भ॑र॒ वाजं॒ नेदि॑ष्ठम् ऊ॒तये॑ ॥ ८ ०६० १८
अग्ने॒ जरि॑तर् वि॒श्पति॑स् तेपा॒नो दे॑व र॒क्षसः॑ ।
अप्रो॑षिवान् गृ॒हप॑तिर् म॒हाꣳ अ॑सि दि॒वस् पा॒युर् दु॑रोण॒युः ॥ ८ ०६० १९
मा नो॒ रक्ष॒ आ वे॑शीद् आघृणीवसो॒ मा या॒तुर् या॑तु॒माव॑ताम् ।
प॒रो॒ग॒व्यू॒त्य् अनि॑रा॒म् अप॒ क्षुध॒म् अग्ने॒ सेध॑ रक्ष॒स्विनः॑ ॥ ८ ०६० २०

(६७०)

उभयं शृणवच् च न इन्द्रो अर्वाग् इदं वचः ।
सत्राच्या मघवा सोमपीतये धिया शविष्ठ आ गमत् ॥ ८ ०६१ ०१
तं हि स्वराजं वृषभं तम् ओजसे धिषणे निष्टतक्षतुः ।
उतोपमानाम् प्रथमो नि षीदसि सोमकामं हि ते मनः ॥ ८ ०६१ ०२
आ वृषस्व पुरूवसो सुतस्येन्द्रान्धसः ।
विद्मा हि त्वा हरिवः पृत्सु सासहिम् अधृष्टं चिद् दधृष्वणिम् ॥ ८ ०६१ ०३
अप्रामिसत्य मघवन् तथेद् असद् इन्द्र क्रत्वा यथा वशः ।
सनेम वाजं तव शिप्रिन्न् अवसा मक्षू चिद् यन्तो अद्रिवः ॥ ८ ०६१ ०४
शग्ध्य् ऊ ३ षु शचीपत इन्द्र विश्वाभिर् ऊतिभिः ।
भगं न हि त्वा यशसं वसुविदम् अनु शूर चरामसि ॥ ८ ०६१ ०५
पौरो अश्वस्य पुरुकृद् गवाम् अस्य् उत्सो देव हिरण्ययः ।
नकिर् हि दानम् परिमर्धिषत् त्वे यद्-यद् यामि तद् आ भर ॥ ८ ०६१ ०६
त्वं ह्य् एहि चेरवे विदा भगं वसुत्तये ।
उद् वावृषस्व मघवन् गविष्टय उद् इन्द्राश्वमिष्टये ॥ ८ ०६१ ०७
त्वम् पुरू सहस्राणि शतानि च यूथा दानाय मंहसे ।
आ पुरंदरं चकृम विप्रवचस इन्द्रं गायन्तो ऽवसे ॥ ८ ०६१ ०८
अविप्रो वा यद् अविधद् विप्रो वेन्द्र ते वचः ।
स प्र ममन्दत् त्वाया शतक्रतो प्राचामन्यो अहंसन ॥ ८ ०६१ ०९
उग्रबाहुर् मक्षकृत्वा पुरंदरो यदि मे शृणवद् धवम् ।
वसूयवो वसुपतिं शतक्रतुं स्तोमैर् इन्द्रं हवामहे ॥ ८ ०६१ १०
न पापासो मनामहे नारायासो न जळ्हवः ।
यद् इन् न्व् इन्द्रं वृषणं सचा सुते सखायं कृणवामहै ॥ ८ ०६१ ११
उग्रं युयुज्म पृतनासु सासहिम् ऋणकातिम् अदाभ्यम् ।
वेदा भूमं चित् सनिता रथीतमो वाजिनं यम् इद् ऊ नशत् ॥ ८ ०६१ १२
यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।

मघवञ् छुग्धि तव तन् न ऊतिभिर् वि द्विषो वि मृधो जहि ॥ ८ ०६१ १३
त्वं हि राधस्पते राधसो महः क्षयस्यासि विधतः ।
तं त्वा वयम् मघवन्न् इन्द्र गिर्वणः सुतावन्तो हवामहे ॥ ८ ०६१ १४
इन्द्र स्पळ् उत वृत्रहा परस्पा नो वरेण्यः ।
स नो रक्षिषच् चरमं स मध्यमं स पश्चात् पातु नः पुरः ॥ ८ ०६१ १५
त्वं नः पश्चाद् अधराद् उत्तरात् पुर इन्द्र नि पाहि विश्वतः ।
आरे अस्मत् कृणुहि दैव्यम् भयम् आरे हेतीर् अदेवीः ॥ ८ ०६१ १६
अद्याद्या श्वः-श्व इन्द्र त्रास्व परे च नः ।
विश्वा च नो जरितॄन् सत्पते अहा दिवा नक्तं च रक्षिषः ॥ ८ ०६१ १७
प्रभङ्गी शूरो मघवा तुवीमघः सम्मिश्लो विर्याय कम् ।
उभा ते बाहू वृषणा शतक्रतो नि या वज्रम् मिमिक्षतुः ॥ ८ ०६१ १८

(६७१)

प्रो अस्मा उपस्तुतिम् भरता यज् जुजोषति ।
उक्थैर् इन्द्रस्य माहिनं वयो वर्धन्ति सोमिनो ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०१
अयुजो असमो नृभिर् एकः कृष्टीर् अयास्यः ।
पूर्वीर् अति प्र वावृधे विश्वा जातान्य् ओजसा ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०२
अहितेन चिद् अर्वता जीरदानुः सिषासति ।
प्रवाच्यम् इन्द्र तत् तव वीर्याणि करिष्यतो ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०३
आ याहि कृणवाम त इन्द्र ब्रह्माणि वर्धना ।
येभिः शविष्ठ चाकनो भद्रम् इह श्रवस्यते ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०४
धृषतश् चिद् धृषन् मनः कृणोषीन्द्र यत् त्वम् ।
तीव्रैः सोमैः सपर्यतो नमोभिः प्रतिभूषतो ।

भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०५
अव चष्ट ऋचीषमो ऽवताꣳ इव मानुषः ।
जुष्टवी दक्षस्य सोमिनः सखायं कृणुते युजम् ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०६
विश्वे त इन्द्र वीर्यं देवा अनु क्रतुं ददुः ।
भुवो विश्वस्य गोपतिः पुरुष्टुत भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०७
गृणे तद् इन्द्र ते शव उपमं देवतातये ।
यद् धंसि वृत्रम् ओजसा शचीपते भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०८
समनेव वपुष्यतः कृणवन् मानुषा युगा ।
विदे तद् इन्द्रश् चेतनम् अध श्रुतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ०९
उज् जातम् इन्द्र ते शव उत् त्वाम् उत् तव क्रतुम् ।
भूरिगो भूरि वावृधुर् मघवन् तव शर्मणि ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ १०
अहं च त्वं च वृत्रहन् सं युज्याव सनिभ्य आ ।
अरातीवा चिद् अद्रिवो ऽनु नौ शूर मंसते ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ ११
सत्यम् इद् वा उ तं वयम् इन्द्रं स्तवाम नानृतम् ।
महाꣳ असुन्वतो वधो भूरि ज्योतींषि सुन्वतो ।
भद्रा इन्द्रस्य रातयः ॥ ८ ०६२ १२

(६७२)

स पूर्व्यो महानां वेनः क्रतुभिर् आनजे ।
यस्य द्वारा मनुष् पिता देवेषु धिय आनजे ॥ ८ ०६३ ०१
दिवो मानं नोत् सदन् सोमपृष्ठासो अद्रयः ।
उक्था ब्रह्म च शंस्या ॥ ८ ०६३ ०२
स विद्वाꣳ अङ्गिरोभ्य इन्द्रो गा अवृणोद् अप ।

स्तुषे तद् अस्य पौंस्यम् ॥ ८ ०६३ ०३
स प्रत्नथा कविवृध इन्द्रो वाकस्य वक्षणिः ।
शिवो अर्कस्य होमन्य् अस्मत्रा गन्त्व् अवसे ॥ ८ ०६३ ०४
आद् ऊ नु ते अनु क्रतुं स्वाहा वरस्य यज्यवः ।
श्वात्रम् अर्का अनूषतेन्द्र गोत्रस्य दावने ॥ ८ ०६३ ०५
इन्द्रे विश्वानि वीर्या कृतानि कत्वानि च ।
यम् अर्का अध्वरं विदुः ॥ ८ ०६३ ०६
यत् पाञ्चजन्यया विशेन्द्रे घोषा असृक्षत ।
अस्तृणाद् बर्हणा विपो ऽर्यो मानस्य स क्षयः ॥ ८ ०६३ ०७
इयम् उ ते अनुष्टुतिश् चकृषे तानि पौंस्या ।
प्रावश् चक्रस्य वर्तनिम् ॥ ८ ०६३ ०८
अस्य वृष्णो व्योदन उरु क्रमिष्ट जीवसे ।
यवं न पश्व आ ददे ॥ ८ ०६३ ०९
तद् दधाना अवस्यवो युष्माभिर् दक्षपितरः ।
स्याम मरुत्वतो वृधे ॥ ८ ०६३ १०
बळ् ऋत्वियाय धाम्न ऋङ्क्भिः शूर नोनुमः ।
जेषामेन्द्र त्वया युजा ॥ ८ ०६३ ११
अस्मे रुद्रा मेहना पर्वतासो वृत्रहत्ये भरहूतौ सजोषाः ।
यः शंसते स्तुवते धायि पज्र इन्द्रज्येष्ठा अस्माँ अवन्तु देवाः ॥ ८ ०६३ १२

(६७३)

उत् त्वा मन्दन्तु स्तोमाः कृणुष्व राधो अद्रिवः ।
अव ब्रह्मद्विषो जहि ॥ ८ ०६४ ०१
पदा पणीर् अराधसो नि बाधस्व महाँ असि ।
नहि त्वा कश् चन प्रति ॥ ८ ०६४ ०२
त्वम् ईशिषे सुतानाम् इन्द्र त्वम् असुतानाम् ।
त्वं राजा जनानाम् ॥ ८ ०६४ ०३

एहि प्रेहि क्षयो दिव्य् आ ३ घोषञ् चर्षणीनाम् ।
ओभे पृणासि रोदसी ॥ ८ ०६४ ०४
त्यं चित् पर्वतं गिरिं शतवन्तं सहस्रिणम् ।
वि स्तोतृभ्यो रुरोजिथ ॥ ८ ०६४ ०५
वयम् उ त्वा दिवा सुते वयं नक्तं हवामहे ।
अस्माकं काममम् आ पृण ॥ ८ ०६४ ०६
क्व १ स्य वृषभो युवा तुविग्रीवो अनानतः ।
ब्रह्मा कस् तं सपर्यति ॥ ८ ०६४ ०७
कस्य स्वित् सवनं वृषा जुजुष्वाꣳ अव गच्छति ।
इन्द्रं क उ स्विद् आ चके ॥ ८ ०६४ ०८
कं ते दाना असक्षत वृत्रहन् कं सुवीर्या ।
उक्थे क उ स्विद् अन्तमः ॥ ८ ०६४ ०९
अयं ते मानुषे जने सोमः पुरुषु सूयते ।
तस्येहि प्र द्रवा पिब ॥ ८ ०६४ १०
अयं ते शर्यणावति सुषोमायाम् अधि प्रियः ।
आर्जीकीये मदिन्तमः ॥ ८ ०६४ ११
तम् अद्य राधसे महे चारुम् मदाय घृष्वये ।
एहीम् इन्द्र द्रवा पिब ॥ ८ ०६४ १२

(६७४)

यद् इन्द्र प्राग् अपाग् उदङ् न्यग् वा हूयसे नृभिः ।
आ याहि तूयम् आशुभिः ॥ ८ ०६५ ०१
यद् वा प्रस्रवणे दिवो मादयासे स्वर्णरे ।
यद् वा समुद्रे अन्धसः ॥ ८ ०६५ ०२
आ त्वा गीर्भिर् महाम् उरुं हुवे गाम् इव भोजसे ।
इन्द्र सोमस्य पीतये ॥ ८ ०६५ ०३
आ त इन्द्र महिमानं हरयो देव ते महः ।

रथे॑ वहन्तु बिभ्र॑तः ॥ ८ ०६५ ०४
इन्द्र॑ गृणीष उ॒ स्तुषे॒ महाँ॑ उ॒ग्र ई॑शान॒कृत् ।
एहि॑ नः सु॒तम् पिब॑ ॥ ८ ०६५ ०५
सु॒ताव॑न्तस् त्वा व॒यम् प्रय॑स्वन्तो हवामहे ।
इ॒दं नो॑ ब॒र्हिर् आ॒सदे॑ ॥ ८ ०६५ ०६
यच् चि॒द् धि शश्व॑ता॒म् असीन्द्र साधा॑रण॒स् त्वम् ।
तं त्वा॑ व॒यं ह॑वामहे ॥ ८ ०६५ ०७
इ॒दं ते॑ सोम्यम् मध्व् अधुक्षन्न् अद्रि॑भिर् नरः॑ ।
जु॒षा॒ण इ॑न्द्र॒ तत् पि॑ब ॥ ८ ०६५ ०८
विश्वाँ॑ अर्यो॑ वि॒पश्चितो ऽति॑ ख्यस् तृ॒यम् आ गा॑हि ।
अ॒स्मे धे॑हि॒ श्रवो॑ बृ॒हत् ॥ ८ ०६५ ०९
दा॒ता मे॑ पृष॑तीनां॒ राजा॑ हिरण्य॒वीना॑म् ।
मा दे॑वा म॒घवा॑ रिषत् ॥ ८ ०६५ १०
स॒हस्रे॑ पृष॑तीनाम् अधि॑ श्च॒न्द्रम् बृ॒हत् पृ॒थु ।
शु॒क्रं हिर॑ण्यम् आ द॑दे ॥ ८ ०६५ ११
नपा॑तो दु॒र्गहा॑स्य मे स॒हस्रे॑ण सु॒राध॑सः ।
श्रवो॑ दे॒वेष्व् अ॑क्रत ॥ ८ ०६५ १२

(६७५)

तरो॑भिर् वो विद॒द्वसु॑म् इन्द्रं॑ स॒बाध॑ ऊ॒तये॑ ।
बृ॒हद् गाय॑न्तः सु॒तसो॑मे अध्व॒रे हु॒वे भरं॒ न का॑रिण॑म् ॥ ८ ०६६ ०१
न यं दु॒ध्रा व॑र॒न्ते न स्थि॒रा मु॒रो मदे॑ सुशि॒प्रम् अ॒न्धसः ।
य आ॒दृत्या॑ शशमा॒नाय॑ सुन्व॒ते दाता॑ ज॒रित्र॑ उ॒क्थ्यम् ॥ ८ ०६६ ०२
यः श॒क्रो मृ॒क्षो अ॑भ्यो॒ यो वा॒ कीजो॑ हिरण्यय॒ः ।
स ऊ॒र्वस्य॑ रेजयत्य् अपा॒वृति॑म् इन्द्रो॒ गव्य॑स्य वृत्र॒हा ॥ ८ ०६६ ०३
नि॒खा॑तं चि॒द् यः पु॑रुसम्भृ॒तं वसू॒द् इद् व॑पति दा॒शुषे॑ ।
व॒ज्री सु॑शि॒प्रो हर्य॑श्व इत् क॑र॒द् इन्द्रः॒ क्त्वा॒ यथा॒ वश॑त् ॥ ८ ०६६ ०४

यद् वावन्थ पुरुष्टुत पुरा चिच् छूर नृणाम् ।
वयं तत् त इन्द्र सम् भरामसि यज्ञम् उक्थं तुरं वचः ॥ ८ ०६६ ०५
सचा सोमेषु पुरुहूत वज्रिवो मदाय द्युक्ष सोमपाः ।
त्वम् इद् धि ब्रह्मकृते काम्यं वसु देष्ठः सुन्वते भुवः ॥ ८ ०६६ ०६
वयम् एनम् इदा ह्यो ऽपीपेमेह वज्रिणम् ।
तस्मा उ अद्य समना सुतम् भरा नूनम् भूषत श्रुते ॥ ८ ०६६ ०७
वृकश् चिद् अस्य वारण उरामथिर् आ वयुनेषु भूषति ।
सेमं न स्तोमं जुजुषाण आ गहि इन्द्र प्र चित्रया धिया ॥ ८ ०६६ ०८
कद् ऊ न्व् अ १ स्याकृतम् इन्द्रस्यास्ति पौंस्यम् ।
केनो नु कं श्रोमतेन न शुश्रुवे जनुषः परि वृत्रहा ॥ ८ ०६६ ०९
कद् ऊ महीर् अधृष्टा अस्य तविषीः कद् उ वृत्रघ्नो अस्तृतम् ।
इन्द्रो विश्वान् बेकनाटाꣳ अहर्दृशः उत क्रत्वा पणीꣳर् अभि ॥ ८ ०६६ १०
वयं घा ते अपूर्व्येन्द्र ब्रह्माणि वृत्रहन् ।
पुरूतमासः पुरुहूत वज्रिवो भूतिं न प्र भरामसि ॥ ८ ०६६ ११
पूर्वीश् चिद् धि त्वे तुविकूर्मिन्न् आशसो हवन्त इन्द्रोतयः ।
तिरश् चिद् अर्यः सवना वसो गहि शविष्ठ श्रुधि मे हवम् ॥ ८ ०६६ १२
वयं घा ते त्वे इद् व् इन्द्र विप्रा अपि ष्मसि ।
नहि त्वद् अन्यः पुरुहूत कश् चन मघवन्न् अस्ति मर्डिता ॥ ८ ०६६ १३
त्वं नो अस्या अमतेर् उत क्षुधो ऽभिशस्तेर् अव स्पृधि ।
त्वं न ऊती तव चित्रया धिया शिक्षा शचिष्ठ गातुवित् ॥ ८ ०६६ १४
सोम इद् वः सुतो अस्तु कलयो मा बिभीतन ।
अपेद् एष ध्वस्मायति स्वयं घैषो अपायति ॥ ८ ०६६ १५

(६७६)

त्यान् नु क्षत्रियाꣳ अव आदित्यान् याचिषामहे ।
सुमृळीकाꣳ अभिष्टये ॥ ८ ०६७ ०१
मित्रो नो अत्य् अंहतिं वरुणः पर्षद् अर्यमा ।

आदित्यासो यथा विदुः ॥ ८ ०६७ ०२
तेषां हि चित्रम् उक्थ्य१ं वरूथम् अस्ति दाशुषे ।
आदित्यानाम् अरंकृते ॥ ८ ०६७ ०३
महि वो महताम् अवो वरुण मित्रार्यमन् ।
अवांस्य् आ वृणीमहे ॥ ८ ०६७ ०४
जीवान् नो अभि धेतनादित्यासः पुरा हथात् ।
कद् ध स्थ हवनश्रुतः ॥ ८ ०६७ ०५
यद् वः श्रान्ताय सुन्वते वरूथम् अस्ति यच् छर्दिः ।
तेना नो अधि वोचत ॥ ८ ०६७ ०६
अस्ति देवा अंहोर् उर्व् अस्ति रत्नम् अनागसः ।
आदित्या अद्भुतैनसः ॥ ८ ०६७ ०७
मा नः सेतुः सिषेद् अयम् महे वृणक्तु नस् परि ।
इन्द्र इद् धि श्रुतो वशी ॥ ८ ०६७ ०८
मा नो मृचा रिपूणां वृजिनानाम् अविष्यवः ।
देवा अभि प्र मृक्षत ॥ ८ ०६७ ०९
उत त्वाम् अदिते मह्य अहं देव्य् उप ब्रुवे ।
सुमृळीकाम् अभिष्टये ॥ ८ ०६७ १०
पर्षि दीने गभीर आँ उग्रपुत्रे जिघांसतः ।
माकिस् तोकस्य नो रिषत् ॥ ८ ०६७ ११
अनेहो न उरुव्रज उरूचि वि प्रसर्तवे ।
कृधि तोकाय जीवसे ॥ ८ ०६७ १२
ये मूर्धानः क्षितीनाम् अदब्धासः स्वयशसः ।
व्रता रक्षन्ते अद्रुहः ॥ ८ ०६७ १३
ते न आस्रो वृकाणाम् आदित्यासो मुमोचत ।
स्तेनम् बद्धम् इवादिते ॥ ८ ०६७ १४
अपो षु ण इयं शरुर् आदित्या अप दुर्मतिः ।
अस्मद् एत्व् अजघ्नुषी ॥ ८ ०६७ १५
शश्वद् धि वः सुदानव आदित्या ऊतिभिर् वयम् ।

पुरा नूनम् बुभुज्महे ॥ ८ ०६७ १६
शश्वन्तं हि प्रचेतसः प्रतियन्तं चिद् एनसः ।
देवाः कृणुथ जीवसे ॥ ८ ०६७ १७
तत् सु नो नव्यं सन्यस आदित्या यन् मुमोचति ।
बन्धाद् बद्धम् इवादिते ॥ ८ ०६७ १८
नास्माकम् अस्ति तत् तर आदित्यासो अतिष्कदे ।
युयम् अस्मभ्यम् मृळत ॥ ८ ०६७ १९
मा नो हेतिर् विवस्वत आदित्याः कृत्रिमा शरुः ।
पुरा नु जरसो वधीत् ॥ ८ ०६७ २०
वि षु द्वेषो व्य् अंहतिम् आदित्यासो वि संहितम् ।
विष्वग् वि वृहता रपः ॥ ८ ०६७ २१

(६७७)

आ त्वा रथं यथोतये सुम्नाय वर्तयामसि ।
तुविकूर्मिम् ऋतीषहम् इन्द्र शविष्ठ सत्पते ॥ ८ ०६८ ०१
तुविशुष्म तुविक्रतो शचीवो विश्वया मते ।
आ पप्राथ महित्वना ॥ ८ ०६८ ०२
यस्य ते महिना महः परि ज्मायन्तम् ईयतुः ।
हस्ता वज्रं हिरण्ययम् ॥ ८ ०६८ ०३
विश्वानरस्य वस् पतिम् अनानतस्य शवसः ।
एवैश् च चर्षणीनाम् ऊती हुवे रथानाम् ॥ ८ ०६८ ०४
अभिष्टये सदावृधं स्वर्मीळ्हेषु यं नरः ।
नाना हवन्त ऊतये ॥ ८ ०६८ ०५
परोमात्रम् ऋचीषमम् इन्द्रम् उग्रं सुराधसम् ।
ईशानं चिद् वसूनाम् ॥ ८ ०६८ ०६
तं-तम् इद् राधसे मह इन्द्रं चोदामि पीतये ।
यः पूर्व्याम् अनुष्टुतिम् ईशे कृष्टीनां नृतुः ॥ ८ ०६८ ०७

न यस्य॑ ते शवसान स॒ख्यम् आ॒नंश॒ मर्त्यः॑ ।
नकिः॒ शवां॑सि ते नशत् ॥ ८ ०६८ ०८
त्वोता॑सस् त्वा युजाप्सु सूर्ये॑ म॒हद् धन॑म् ।
जये॑म पृ॒त्सु वज्रिवः ॥ ८ ०६८ ०९
तं त्वा॑ यज्ञे॒भिर् ईमहे॒ तं गी॒र्भिर् गि॒र्वणस्तम ।
इन्द्र॒ यथा॑ चि॒द् आवि॑थ वाजे॑षु पुरुमा॒य्यम् ॥ ८ ०६८ १०
यस्य॑ ते स्वा॒दु स॒ख्यं स्वाद्वी प्रणी॑तिर् अद्रिवः ।
य॒ज्ञो वि॑तन्त॒साय्यः॑ ॥ ८ ०६८ ११
उ॒रु ण॑स् त॒न्वे॒३॑ तन॑ उ॒रु क्षया॑य नस् कृधि ।
उ॒रु णो॑ यन्धि जी॒वसे॑ ॥ ८ ०६८ १२
उ॒रुं नृभ्य॑ उ॒रुं गव॑ उ॒रुं रथा॑य पन्था॑म् ।
दे॒ववी॑तिम् मनामहे ॥ ८ ०६८ १३
उप॑ मा॒ षड् द्वा-द्वा नरः॒ सोम॑स्य॒ हर्ष्या॑ ।
तिष्ठ॑न्ति स्वादु॒रा॒तयः॑ ॥ ८ ०६८ १४
ऋ॒ज्राव् इ॑न्द्रो॒त आ द॑दे॒ हरी॒ ऋक्ष॑स्य सू॒नवि॑ ।
आश्व॒मेध॑स्य रोहि॒ता ॥ ८ ०६८ १५
सु॒रथा॑ँ आतिथि॒ग्वे स्व॑भी॒शूर् आर्क्षे ।
आश्व॒मेधे॒ सुपे॑शसः ॥ ८ ०६८ १६
षळ् अश्वा॑ँ आतिथि॒ग्व इ॑न्द्रो॒ते व॒धूम॑तः ।
सचा॑ पू॒तक्र॑तौ सनम् ॥ ८ ०६८ १७
ऐषु॑ चेत॒द् वृष॑ण्वत्य् अन्तर् ऋ॒ज्रेष्व् अरु॑षी ।
स्व॒भी॒शुः कशा॑वती ॥ ८ ०६८ १८
न यु॒ष्मे वा॑जबन्धवो निनि॒त्सुश् च॒न मर्त्यः॑ ।
अ॒वद्य॑म् अधि॑ दीधरत् ॥ ८ ०६८ १९

(६७८)
प्र-प्र॑ वस् त्रि॒ष्टु॒भ॒म् इष॑म् म॒न्दद्वी॑रा॒येन्द॑वे ।

धिया वो मेधसातये पुरंध्या विवासति ॥ ८ ०६१ ०१
नदं व ओदतीनां नदं योयुवतीनाम् ।
पतिं वो अघ्न्यानां धेनूनाम् इषुध्यसि ॥ ८ ०६१ ०२
ता अस्य सूददोहसः सोमं श्रीणन्ति पृश्नयः ।
जन्मन् देवानां विशस् त्रिष्व् आ रोचने दिवः ॥ ८ ०६१ ०३
अभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रम् अर्च यथा विदे ।
सूनुं सत्यस्य सत्पतिम् ॥ ८ ०६१ ०४
आ हरयः ससृज्रिरे ऽरुषीर् अधि बर्हिषि ।
यत्राभि संनवामहे ॥ ८ ०६१ ०५
इन्द्राय गाव आशिरं दुदुह्रे वज्रिणे मधु ।
यत् सीम् उपह्वरे विदत् ॥ ८ ०६१ ०६
उद् यद् ब्रध्नस्य विष्टपं गृहम् इन्द्रश् च गन्वहि ।
मध्वः पीत्वा सचेवहि त्रिः सप्त सख्युः पदे ॥ ८ ०६१ ०७
अर्चत प्रार्चत प्रियमेधासो अर्चत ।
अर्चन्तु पुत्रका उत पुरं न धृष्णव् अर्चत ॥ ८ ०६१ ०८
अव स्वराति गर्गरो गोधा परि सनिष्वणत् ।
पिङ्गा परि चनिष्कदद् इन्द्राय ब्रह्मोद्यतम् ॥ ८ ०६१ ०९
आ यत् पतन्त्य् एन्यः सुदुघा अनपस्फुरः ।
अपस्फुरं गृभायत सोमम् इन्द्राय पातवे ॥ ८ ०६१ १०
अपाद् इन्द्रो अपाद् अग्निर् विश्वे देवा अमत्सत ।
वरुण इद् इह क्षयत् तम् आपो अभ्य् अनूषत वत्सं संशिश्वरीर् इव ॥ ८ ०६१ ११
सुदेवो असि वरुण यस्य ते सप्त सिन्धवः ।
अनुक्षरन्ति काकुदं सूर्यं सुषिराम् इव ॥ ८ ०६१ १२
यो व्यतीर् अफाणयत् सुयुक्ताः उप दाशुषे ।
तक्षो नेता तद् इद् वपुर् उपमा यो अमुच्यत ॥ ८ ०६१ १३
अतीद् उ शक्र ओहत इन्द्रो विश्वा अति द्विषः ।
भिनत् कनीन ओदनम् पच्यमानम् परो गिरा ॥ ८ ०६१ १४
अर्भको न कुमारको ऽधि तिष्ठन् नवं रथम् ।

स पक्षन् महिषम् मृगम् पित्रे मात्रे विभुक्रतुम् ॥ ८ ०६९ १५
आ तू सुशिप्र दम्पते रथं तिष्ठा हिरण्ययम् ।
अधा द्युक्षं सचेवहि सहस्रपादम् अरुषं स्वस्तिगाम् अनेहसम् ॥ ८ ०६९ १६
तं घेम् इत्था नमस्विन उप स्वराजम् आसते ।
अर्थं चिद् अस्य सुधितं यद् एतव आवर्तयन्ति दावने ॥ ८ ०६९ १७
अनु प्रत्नस्यौकसः प्रियमेधास एषाम् ।
पूर्वाम् अनु प्रयतिं वृक्तबर्हिषो हितप्रयस आशत ॥ ८ ०६९ १८

(६७१)
यो राजा चर्षणीनां याता रथेभिर् अध्रिगुः ।
विश्वासां तरुता पृतनानां ज्येष्ठो यो वृत्रहा गृणे ॥ ८ ०७० ०१
इन्द्रं तं शुम्भ पुरुहन्मन्न् अवसे यस्य द्विता विधर्तरि ।
हस्ताय वज्रः प्रति धायि दर्शतो महो दिवे न सूर्यः ॥ ८ ०७० ०२
नकिष् टं कर्मणा नशद् यश् चकार सदावृधम् ।
इन्द्रं न यज्ञैर् विश्वगूर्तम् ऋभ्वसम् अधृष्टं धृष्णवोजसम् ॥ ८ ०७० ०३
अषाळ्हम् उग्रम् पृतनासु सासहिं यस्मिन् महीर् उरुज्रयः ।
सं धेनवो जायमाने अनोनवुर् द्यावः क्षामो अनोनवुः ॥ ८ ०७० ०४
यद् द्याव इन्द्र ते शतं शतम् भूमीर् उत स्युः ।
न त्वा वज्रिन् सहस्रं सूर्या अनु न जातम् अष्ट रोदसी ॥ ८ ०७० ०५
आ पप्राथ महिना वृष्ण्या वृषन् विश्वा शविष्ठ शवसा ।
अस्माँ अव मघवन् गोमति व्रजे वज्रिञ् चित्राभिर् ऊतिभिः ॥ ८ ०७० ०६
न सीम् अदेव आपद् इषं दीर्घायो मर्त्यः ।
एतग्वा चिद् य एतशा युयोजते हरी इन्द्रो युयोजते ॥ ८ ०७० ०७
तं वो महो महाय्यम् इन्द्रं दानाय सक्षणिम् ।
यो गाधेषु य आरणेषु हव्यो वाजेष्व् अस्ति हव्यः ॥ ८ ०७० ०८
उद् ऊ षु णो वसो महे मृशस्व शूर राधसे ।
उद् ऊ षु मह्यै मघवन् मघत्तय उद् इन्द्र श्रवसे महे ॥ ८ ०७० ०९

त्वं न इन्द्र ऋतयुस् त्वानिदो नि तृम्पसि ।
मध्ये वसिष्व तुविनृम्णोर्वोर् नि दासं शिश्नथो हथैः ॥ ८ ०७० १०
अन्यव्रतम् अमानुषम् अयज्वानम् अदेवयुम् ।
अव स्वः सखा दुधुवीत पर्वतः सुघ्नाय दस्युम् पर्वतः ॥ ८ ०७० ११
त्वं न इन्द्रासां हस्ते शविष्ठ दावने ।
धानानां न सं गृभायास्मयुर् द्विः सं गृभायास्मयुः ॥ ८ ०७० १२
सखायः क्रतुम् इच्छत कथा राधाम शरस्य ।
उपस्तुतिम् भोजः सूरिर् यो अह्रयः ॥ ८ ०७० १३
भूरिभिः समह ऋषिभिर् बर्हिष्मद्भि स्तविष्यसे ।
यद् इत्थम् एकम्-एकम् इच् छरः वत्सान् पराददः ॥ ८ ०७० १४
कर्णगृह्या मघवा शौरदेव्यो वत्सं नस् त्रिभ्य आनयत् ।
अजां सूरिर् न धातवे ॥ ८ ०७० १५

(६८०)

त्वं नो अग्ने महोभिः पाहि विश्वस्या अरातेः ।
उत द्विषो मर्त्यस्य ॥ ८ ०७१ ०१
नहि मन्युः पौरुषेय ईशे हि वः प्रियजात ।
त्वम् इद् अंसि क्षपावान् ॥ ८ ०७१ ०२
स नो विश्वेभिर् देवेभिर् ऊर्जो नपाद् भद्रशोचे ।
रयिं देहि विश्ववारम् ॥ ८ ०७१ ०३
न तम् अग्ने अरातयो मर्तं युवन्त रायः ।
यं त्रायसे दाश्वांसम् ॥ ८ ०७१ ०४
यं त्वं विप्र मेधसाताव् अग्ने हिनोषि धनाय ।
स तवोती गोषु गन्ता ॥ ८ ०७१ ०५
त्वं रयिम् पुरुवीरम् अग्ने दाशुषे मर्ताय ।
प्र णो नय वस्यो अच्छ ॥ ८ ०७१ ०६
उरुष्या णो मा परा दा अघायते जातवेदः ।

दुराध्ये ३ मर्ताय ॥ ८ ०७१ ०७
अग्ने माकिष् टे देवस्य रातिम् अदेवो युयोत ।
त्वम् ईशिषे वसूनाम् ॥ ८ ०७१ ०८
स नो वस्व उप मास्य् ऊर्जो नपान् माहिनस्य ।
सखे वसो जरितृभ्यः ॥ ८ ०७१ ०९
अच्छा नः शीरशोचिषं गिरो यन्तु दर्शतम् ।
अच्छा यज्ञासो नमसा पुरुवसुम् पुरुप्रशस्तम् ऊतये ॥ ८ ०७१ १०
अग्निं सूनुं सहसो जातवेदसं दानाय वार्याणाम् ।
द्विता यो भूद् अमृतो मर्त्येष्व् आ होता मन्द्रतमो विशि ॥ ८ ०७१ ११
अग्निं वो देवयज्ययाग्निम् प्रयत्य् अध्वरे ।
अग्निं धीषु प्रथमम् अग्निम् अर्वत्य् अग्निं क्षैत्राय साधसे ॥ ८ ०७१ १२
अग्निर् इषां सख्ये ददातु न ईशे यो वार्याणाम् ।
अग्निं तोके तनये शश्वद् ईमहे वसुं सन्तं तनूपाम् ॥ ८ ०७१ १३
अग्निम् ईळिष्वावसे गाथाभिः शीरशोचिषम् ।
अग्निं राये पुरुमीळ्ह श्रुतं नरोऽग्निं सुदीतये छर्दिः ॥ ८ ०७१ १४
अग्निं द्वेषो योतवै नो गृणीमस्य् अग्निं शं योश् च दातवे ।
विश्वासु विक्ष्व् अवितेव हव्यो भुवद् वस्तुर् ऋषूणाम् ॥ ८ ०७१ १५

(६८१)

हविष् कृणुध्वम् आ गमद् अध्वर्युर् वनते पुनः ।
विद्वाँ अस्य प्रशासनम् ॥ ८ ०७२ ०१
नि तिग्मम् अभ्य् अ १ शुं सीदद् धोता मनाव् अधि ।
जुषाणो अस्य सख्यम् ॥ ८ ०७२ ०२
अन्तर् इच्छन्ति तं जने रुद्रम् परो मनीषया ।
गुभ्णन्ति जिह्वया ससम् ॥ ८ ०७२ ०३
जाम्य् अतीतपे धनुर् वयोधा अरुहद् वनम् ।
दृषदं जिह्वयावधीत् ॥ ८ ०७२ ०४

चरन् वत्सो रुशन्न् इह निदातारं न विन्दते ।
वेति स्तोतव अम्ब्यम् ॥ ८ ०७२ ०५
उतो न्व् अस्य यन् महद् अश्वावद् योजनम् बृहद् ।
दामा रथस्य ददृशे ॥ ८ ०७२ ०६
दुहन्ति सप्तैकाम् उप द्वा पञ्च सृजतः ।
तीर्थे सिन्धोर् अधि स्वरे ॥ ८ ०७२ ०७
आ दशभिर् विवस्वत इन्द्रः कोशम् अचुच्यवीत् ।
खेदया त्रिवृता दिवः ॥ ८ ०७२ ०८
परि त्रिधातुर् अध्वरं जूर्णिर् एति नवीयसी ।
मध्वा होतारो अञ्जते ॥ ८ ०७२ ०९
सिञ्चन्ति नमसावतम् उच्चाचक्रम् परिज्मानम् ।
नीचीनबारम् अक्षितम् ॥ ८ ०७२ १०
अभ्यारम् इद् अद्रयो निषिक्तम् पुष्करे मधु ।
अवतस्य विसर्जने ॥ ८ ०७२ ११
गाव उपावतावतम् मही यज्ञस्य रप्सुदा ।
उभा कर्णा हिरण्यया ॥ ८ ०७२ १२
आ सुते सिञ्चत श्रियं रोदस्योर् अभिश्रियम् ।
रसा दधीत वृषभम् ॥ ८ ०७२ १३
ते जानत स्वम् ओक्य ँ सं वत्सासो न मातृभिः ।
मिथो नसन्त जामिभिः ॥ ८ ०७२ १४
उप स्रक्वेषु बप्सतः कृण्वते धरुणं दिवि ।
इन्द्रे अग्ना नमः स्वः ॥ ८ ०७२ १५
अधुक्षत् पिप्युषीम् इषम् ऊर्जं सप्तपदीम् अरिः ।
सूर्यस्य सप्त रश्मिभिः ॥ ८ ०७२ १६
सोमस्य मित्रावरुणोदिता सूर आ ददे ।
तद् आतुरस्य भेषजम् ॥ ८ ०७२ १७
उतो न्व् अस्य यत् पदं हर्यतस्य निधान्यम् ।
परि द्यां जिह्वयातनत् ॥ ८ ०७२ १८

(६८२)

उद् ईराथाम् ऋतायते युञ्जाथाम् अश्विना रथम् ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०१
निमिषश् चिज् जवीयसा रथेना यातम् अश्विना ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०२
उप स्तृणीतम् अत्रये हिमेन घर्मम् अश्विना ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०३
कुह स्थः कुह जग्मथुः कुह श्येनेव पेतथुः ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०४
यद् अद्य कर्हि कर्हि चिच् छुश्रूयातम् इमं हवम् ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०५
अश्विना यामहूतमा नेदिष्ठं याम्य् आप्यम् ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०६
अवन्तम् अत्रये गृहं कृणुतं युवम् अश्विना ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०७
वरेथे अग्निम् आतपो वदति वल्गव् अत्रये ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०८
प्र सप्तवध्रिर् आशसा धाराम् अग्नेर् अशायत ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ०९
इहा गतं वृषण्वसू शृणुतम् म इमं हवम् ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ १०
किम् इदं वाम् पुराणवज् जरतोर् इव शस्यते ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ ११
समानं वां सजात्यं समानो बन्धुर् अश्विना ।
अन्ति षद् भूतु वाम् अवः ॥ ८ ०७३ १२
यो वां रजांस्य् अश्विना रथो वियाति रोदसी ।

अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १३
आ नो॒ गव्ये॑भिर् अश्व्यै॑: स॒हस्रै॒र् उप॑ गच्छतम् ।
अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १४
मा नो॒ गव्ये॑भिर् अश्व्यै॑: स॒हस्रे॑भिर् अति॑ ख्यतम् ।
अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १५
अरु॑णप्सुर् उ॒षा अ॑भूद् अकर् ज्योति॑र् ऋ॒तावरी॑ ।
अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १६
अ॒श्विना सु विचाकशद् वृ॒क्षम् प॑रशु॒मा॑ इव ।
अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १७
पुरं॑ न धृ॒ष्णव् आ रु॑ज कृ॒ष्णया॑ बाधि॒तो वि॒शा ।
अन्ति॑ षद् भूतु वा॒म् अव॑: ॥ ८ ०७३ १८

(६८३)

वि॒शो-वि॑शो वो॒ अति॑थिं वाज॒यन्त॑: पुरुप्रि॒यम् ।
अ॒ग्निं वो॒ दुर्यं॑ वच॒ स्तुषे॑ शू॒षस्य॒ मन्म॑भिः ॥ ८ ०७४ ०१
यं जना॑सो ह॒विष्म॑न्तो मि॒त्रं न स॒र्पिरा॑सुतिम् ।
प्र॒शंस॑न्ति॒ प्रश॑स्तिभिः ॥ ८ ०७४ ०२
पन्या॑सं जा॒तवे॑दसं॒ यो दे॒वता॑त्य् उद्या॒ता ।
ह॒व्यान्य् ऐर॑यत् दि॒वि ॥ ८ ०७४ ०३
आग॑न्म वृ॒त्रहन्त॑मं॒ ज्येष्ठ॑म् अ॒ग्निम् आन॑वम् ।
यस्य॑ श्रु॒तर्वा॑ बृ॒हन् आ॒र्क्षो अनी॑क॒ एध॑ते ॥ ८ ०७४ ०४
अ॒मृत॑ं जा॒तवे॑दसं ति॒रस् तमां॑सि दर्श॒तम् ।
घृ॒ताह॑व॒नम् ईड्य॑म् ॥ ८ ०७४ ०५
स॒बाधो॒ यं जना॑ इ॒मे ऽग्निं ह॒व्येभि॒र् ईळ॑ते ।
जु॒ह्वा॑नासो॒ यत॑स्रुचः ॥ ८ ०७४ ०६
इ॒यं ते॒ नव्य॑सी म॒तिर् अग्ने॒ अधा॑य्य् अ॒स्मद् आ ।
मन्द्र॒ सुजा॑त॒ सुक्र॑तो ऽमू॒र॒ दस्मा॑ति॒थे ॥ ८ ०७४ ०७

सा ते॑ अग्ने शंत॒मा च॑निष्ठा भवतु प्रि॒या ।
तया॑ वर्धस्व सुष्टु॒तः ॥ ८ ०७४ ०८
सा द्यु॒म्नैर् द्यु॒म्निनी॑ बृ॒हद् उपोप॑ श्रवसि॒ श्रवः॑ ।
दधी॑त वृत्र॒तूर्ये॑ ॥ ८ ०७४ ०९
अश्व॒म् इद् गां रथ॒प्रां त्वेष॒म् इन्द्रं॑ न सत्प॒तिम् ।
यस्य॒ श्रवां॑सि तूर्व॒थ पन्य॑म्-पन्यं च कृ॒ष्टयः॑ ॥ ८ ०७४ १०
यं त्वा॑ गोपव॒नो गि॒रा च॑निष्ठद् अग्ने अङ्गिरः ।
स पा॑वक श्रुधी॒ हव॑म् ॥ ८ ०७४ ११
यं त्वा॒ जना॑स ईळ॒ते स॒बाधो॒ वाज॑सातये ।
स बो॑धि वृत्र॒तूर्ये॑ ॥ ८ ०७४ १२
अ॒हं हु॒वान॒ आर्क्षे॒ श्रुत॑र्वणि मद॒च्युति॑ ।
शर्धां॑सीव स्तु॒का॒विना॑म् मृ॒क्षा शी॒र्षा च॑तु॒र्णाम् ॥ ८ ०७४ १३
मां च॒त्वार॑ आ॒शव॒: शवि॑ष्ठस्य द्र॒वित्न॑वः॑ ।
सु॒र॒था॑सो अ॒भि प्रयो॒ वक्ष॑न् वयो॒ न तुग्र्य॑म् ॥ ८ ०७४ १४
स॒त्यम् इत् त्वा॑ महे॒नदि॑ परुष्ण्य् अव॑ देदिशम् ।
नेम् आपो॑ अश्व॒दात॑र॒: शवि॑ष्ठाद् अस्ति॒ मर्त्यः॑ ॥ ८ ०७४ १५

(६८४)

यु॒क्ष्वा हि दे॒वहू॑तमा॒ँ अश्वा॑ँ अग्ने॒ रथी॑र् इव ।
नि होता॑ पू॒र्व्यः स॑दः ॥ ८ ०७५ ०१
उ॒त नो॑ देव दे॒वाँ अच्छा॑ वोचो वि॒दुष्ट॑रः ।
श्रद् विश्वा॒ वार्या॑ कृधि ॥ ८ ०७५ ०२
त्वं ह॒ यद् य॑विष्ठ्य सह॑सः सूनव् आहुत ।
ऋ॒तावा॑ यज्ञियो भुवः॑ ॥ ८ ०७५ ०३
अ॒यम् अ॒ग्निः स॒ह॒स्रिणो॒ वाज॑स्य श॒तिन॒स् पतिः॑ ।
मू॒र्धा क॒वी र॒यी॒णाम् ॥ ८ ०७५ ०४
तं नेमिम् ऋ॒भवो॑ य॒था न॑मस्व सहू॑तिभिः ।

नेदीयो यज्ञम् अङ्गिरः ॥ ८ ०७५ ०५
तस्मै नूनम् अभिद्यवे वाचा विरूप नित्यया ।
वृष्णे चोदस्व सुष्टुतिम् ॥ ८ ०७५ ०६
कम् उ ष्विद् अस्य सेनयाग्नेर् अपाकचक्षसः ।
पणिं गोषु स्तरामहे ॥ ८ ०७५ ०७
मा नो देवानां विशः प्रस्नातीर् इवोस्राः ।
कृशं न हासुर् अघ्न्याः ॥ ८ ०७५ ०८
मा नः समस्य दूढ्य१ः परिद्वेषसो अंहतिः ।
ऊर्मिर् न नावम् आ वधीत् ॥ ८ ०७५ ०९
नमस् ते अग्न ओजसे गृणन्ति देव कृष्टयः ।
अमैर् अमित्रम् अर्दय ॥ ८ ०७५ १०
कुवित् सु नो गविष्टये ऽग्ने सवेषिषो रयिम् ।
उरुकृद् उरु णस् कृधि ॥ ८ ०७५ ११
मा नो अस्मिन् महाधने परा वर्ग् भारभृद् यथा ।
संवर्गं सं रयिं जय ॥ ८ ०७५ १२
अन्यम् अस्मद् भिया इयम् अग्ने सिषक्तु दुच्छुना ।
वधा नो अमवच् छवः ॥ ८ ०७५ १३
यस्याजुषन् नमस्विनः शमीम् अदुर्मखस्य वा ।
तं घेद् अग्निर् वृधावति ॥ ८ ०७५ १४
परस्या अधि संवतो ऽवराꣳ अभ्य् आ तर ।
यत्राहम् अस्मि ताꣳ अव ॥ ८ ०७५ १५
विद्मा हि ते पुरा वयम् अग्ने पितुर् यथावसः ।
अधा ते सुम्नम् ईमहे ॥ ८ ०७५ १६

(६८५)

इमं नु मायिनं हुव इन्द्रम् ईशानम् ओजसा ।
मरुत्वन्तं न वृञ्जसे ॥ ८ ०७६ ०१

अयम् इन्द्रो मरुत्सखा वि वृत्रस्याभिनच् छिरः ।
वज्रेण शतपर्वणा ॥ ८ ०७६ ०२
वावृधानो मरुत्सखेन्द्रो वि वृत्रम् ऐरयत् ।
सृजन् समुद्रिया अपः ॥ ८ ०७६ ०३
अयं ह येन वा इदं स्वर् मरुत्वता जितम् ।
इन्द्रेण सोमपीतये ॥ ८ ०७६ ०४
मरुत्वन्तम् ऋजीषिणम् ओजस्वन्तं विरप्शिनम् ।
इन्द्रं गीर्भिर् हवामहे ॥ ८ ०७६ ०५
इन्द्रम् प्रत्नेन मन्मना मरुत्वन्तं हवामहे ।
अस्य सोमस्य पीतये ॥ ८ ०७६ ०६
मरुत्वाँ इन्द्र मीढ्वः पिबा सोमं शतक्रतो ।
अस्मिन् यज्ञे पुरुष्टुत ॥ ८ ०७६ ०७
तुभ्येद् इन्द्र मरुत्वते सुताः सोमासो अद्रिवः ।
हृदा हूयन्त उक्थिनः ॥ ८ ०७६ ०८
पिबेद् इन्द्र मरुत्सखा सुतं सोमं दिविष्टिषु ।
वज्रं शिशान ओजसा ॥ ८ ०७६ ०९
उत्तिष्ठन्न् ओजसा सह पीत्वी शिप्रे अवेपयः ।
सोमम् इन्द्र चमू सुतम् ॥ ८ ०७६ १०
अनु त्वा रोदसी उभे क्रक्षमाणम् अकृपेताम् ।
इन्द्र यद् दस्युहाभवः ॥ ८ ०७६ ११
वाचम् अष्टापदीम् अहं नवस्रक्तिम् ऋतस्पृशम् ।
इन्द्रात् परि तन्वम् ममे ॥ ८ ०७६ १२

(६८६)

जज्ञानो नु शतक्रतुर् वि पृच्छद् इति मातरम् ।
क उग्राः के ह शृण्विरे ॥ ८ ०७७ ०१
आद् ईं शवस्य् अब्रवीद् और्णवाभम् अहीशुवम् ।

ते पुत्र सन्तु निष्टुरः ॥ ८ ०७७ ०२
सम् इत् तान् वृत्रहाखिदत् खे अराः इव खेदया ।
प्रवृद्धो दस्युहाभवत् ॥ ८ ०७७ ०३
एकया प्रतिधापिबत् साकं सरांसि त्रिंशतम् ।
इन्द्रः सोमस्य काणुका ॥ ८ ०७७ ०४
अभि गन्धर्वम् अतृणद् अबुध्नेषु रजस्स्व् आ ।
इन्द्रो ब्रह्मभ्य इद् वृधे ॥ ८ ०७७ ०५
निर् आविध्यद् गिरिभ्य आ धारयत् पक्वम् ओदनम् ।
इन्द्रो बुन्दं स्वाततम् ॥ ८ ०७७ ०६
शतब्रध्न इषुस् तव सहस्रपर्ण एक इत् ।
यम् इन्द्र चकृषे युजम् ॥ ८ ०७७ ०७
तेन स्तोतृभ्य आ भर नृभ्यो नारिभ्यो अत्तवे ।
सद्यो जात ऋभुष्ठिर ॥ ८ ०७७ ०८
एता च्यौत्नानि ते कृता वर्षिष्ठानि परीणसा ।
हृदा वीड्व् अधारयः ॥ ८ ०७७ ०९
विश्वेत् ता विष्णुर् आभरद् उरुक्रमस् त्वेषितः ।
शतम् महिषान् क्षीरपाकम् ओदनं वराहम् इन्द्र एमुषम् ॥ ८ ०७७ १०
तुविक्षं ते सुकृतं सुमयं धनुः साधुर् बुन्दो हिरण्ययः ।
उभा ते बाहू रण्या सुसंस्कृत ऋदूपे चिद् ऋदूवृधा ॥ ८ ०७७ ११

(६८७)

पुरोळाशं नो अन्धस इन्द्र सहस्रम् आ भर ।
शता च शूर गोनाम् ॥ ८ ०७८ ०१
आ नो भर व्यञ्जनं गाम् अश्वम् अभ्यञ्जनम् ।
सचा मना हिरण्यया ॥ ८ ०७८ ०२
उत नः कर्णशोभना पुरूणि धृष्णव् आ भर ।
त्वं हि शृण्विषे वसो ॥ ८ ०७८ ०३

नकीं॑ वृधी॒क इ॑न्द्र ते॒ न सु॒षा न सु॒दा उ॒त ।
नान्यस् त्वच् छ्लो॑र वा॒घतः॑ ॥ ८ ०७८ ०४
नकी॒म् इन्द्रो॒ निक॑र्तवे॒ न श॒क्रः परि॑शक्तवे ।
विश्वं॑ शृणोति॒ पश्य॑ति ॥ ८ ०७८ ०५
स म॒न्युम् मर्त्या॑नाम् अद॑ब्धो नि॒ चि॑कीषते ।
पु॒रा नि॒दश् चि॑कीषते ॥ ८ ०७८ ०६
क्रत्व॒ इत् पू॒र्णम् उ॒दरं॑ तु॒रस्या॑स्ति विध॒तः ।
वृ॒त्रघ्नः॑ सो॒मपा॑व्नः॑ ॥ ८ ०७८ ०७
त्वे वसू॑नि संग॒ता॒ विश्वा॑ च सोम सौभ॒गा ।
सु॒दात्व् अप॑रिह्वृता ॥ ८ ०७८ ०८
त्वाम् इद् य॑वयु॒र् मम॒ कामो॑ गव्यु॒र् हि॑रण्ययुः ।
त्वाम् अ॑श्वयु॒र् एष॑ते ॥ ८ ०७८ ०९
तवेद् इ॑न्द्राहम् आशसा॒ हस्ते॒ दात्रं॑ चना ददे ।
दि॒नस्य॑ वा मघवन् सम्भृ॒तस्य॑ वा पू॒र्धि यव॑स्य का॒शिना॑ ॥ ८ ०७८ १०

(६८८)

अ॒यं कृ॒त्नुर् अगृ॑भीतो विश्व॒जिद् उ॒द्भिद् इत् सोमः॑ ।
ऋषि॒र् विप्रः॑ काव्ये॑न ॥ ८ ०७९ ०१
अ॒भ्य् ऊर्णो॑ति॒ यन् न॒ग्नम् भि॒षक्ति॒ विश्वं॒ यत् तु॒रम् ।
प्रेम् अ॒न्धः ख्य॒न् निः श्रो॒णो भू॑त् ॥ ८ ०७९ ०२
त्वं सो॑म तनू॒कृद्भ्यो॒ द्वेषो॑भ्यो ऽन्यकृ॒तेभ्यः ।
उ॒रु य॒न्तासि॑ वरू॒थम् ॥ ८ ०७९ ०३
त्वं चि॒त्ती तव॒ दक्षै॑र् दि॒व आ पृ॑थि॒व्या ऋ॑जीषिन् ।
यावी॑र् अ॒घस्य॑ चिद् द्वेषः॑ ॥ ८ ०७९ ०४
अ॒र्थि॒नो॒ यन्ति॒ चेद् अर्थं॑ गच्छा॒न् इद् द॒दुषो॑ रा॒तिम् ।
व॒वृ॒ज्युस् तृ॒ष्य॑तः॒ कामम् ॥ ८ ०७९ ०५
वि॒दद् यत् पू॒र्व्यं न॒ष्टम् उद् ईं॑ ऋ॒तायु॑म् ई॒रय॑त् ।

प्रेम् आयुस् तारीद् अतीर्णम् ॥ ८ ०७९ ०६
सुशेवो नो मृळयाकुर् अदब्धक्रतुर् अवातः ।
भवा नः सोम शं हृदे ॥ ८ ०७९ ०७
मा नः सोम सं वीविजो मा वि बीभिषथा राजन् ।
मा नो हार्दि त्विषा वधीः ॥ ८ ०७९ ०८
अव यत् स्वे सधस्थे देवानां दुर्मतीर् ईक्षे ।
राजन्न् अप द्विषः सेध मीढ्वो अप स्रिधः सेध ॥ ८ ०७९ ०९

(६८९)
नह्य अ १ न्यम् बळाकरम् मर्डितार शतक्रतो ।
त्वं न इन्द्र मृळय ॥ ८ ०८० ०१
यो नः शश्वत् पुराविथामृध्रो वाजसातये ।
स त्वं न इन्द्र मृळय ॥ ८ ०८० ०२
किम् अङ्ग रध्रचोदनः सुन्वानस्याविता असि ।
कुवित् स्व् ऐन्द्र णः शकः ॥ ८ ०८० ०३
इन्द्र प्र णो रथम् अव पश्चाच् चित् सन्तम् अद्रिवः ।
पुरस्ताद् एनम् मे कृधि ॥ ८ ०८० ०४
हन्तो नु किम् आससे प्रथमं नो रथं कृधि ।
उपमं वाजयु श्रवः ॥ ८ ०८० ०५
अवा नो वाजयुं रथं सुकर ते किम् इत् परि ।
अस्मान् सु जिग्युषस् कृधि ॥ ८ ०८० ०६
इन्द्र दृह्यस्व पूर् असि भद्रा त एति निष्कृतम् ।
इयं धीर् ऋत्वियावती ॥ ८ ०८० ०७
मा सीम् अवद्य आ भाग् उर्वी काष्ठा हितं धनम् ।
अपावृक्ता अरत्नयः ॥ ८ ०८० ०८
तुरीयं नाम यज्ञियं यदा करस् तद् उश्मसि ।
आद् इत् पतिर् न ओहसे ॥ ८ ०८० ०९

अवीवृधद् वो अमृता अमन्दीद् एकद्यूर् देवा उत याश् च देवीः ।
तस्मा उ राधः कृणुत प्रशस्तम् प्रातर् मक्षू धियावसुर् जगम्यात् ॥ ८ ०८० १०

(६९०)

आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्राभं सं गृभाय ।
महाहस्ती दक्षिणेन ॥ ८ ०८१ ०१
विद्मा हि त्वा तुविकूर्मिं तुविदेष्णं तुवीमघम् ।
तुविमात्रम् अवोभिः ॥ ८ ०८१ ०२
नहि त्वा शूर देवा न मर्तासो दित्सन्तम् ।
भीमं न गां वारयन्ते ॥ ८ ०८१ ०३
एतो न्व् इन्द्रं स्तवामेशानं वस्वः स्वराजम् ।
न राधसा मर्धिषन् नः ॥ ८ ०८१ ०४
प्र स्तोषद् उप गासिषच् छ्रवत् साम गीयमानम् ।
अभि राधसा जुगुरत् ॥ ८ ०८१ ०५
आ नो भर दक्षिणेनाभि सव्येन प्र मृश ।
इन्द्र मा नो वसोर् निर् भाक् ॥ ८ ०८१ ०६
उप क्रमस्वा भर धृषता धृष्णो जनानाम् ।
अदाशूष्टरस्य वेदः ॥ ८ ०८१ ०७
इन्द्र य उ नु ते अस्ति वाजो विप्रेभिः सनित्वः ।
अस्माभिः सु तं सनुहि ॥ ८ ०८१ ०८
सद्योजुवस् ते वाजा अस्मभ्यं विश्वश्चन्द्राः ।
वशैश् च मक्षू जरन्ते ॥ ८ ०८१ ०९

(६९१)

आ प्र द्रव परावतो ऽर्वावतश् च वृत्रहन् ।
मध्वः प्रति प्रभर्मणि ॥ ८ ०८२ ०१

तीव्राः सोमास आ गहि सुतासो मादयिष्णवः ।
पिबा दधृग् यथोचिषे ॥ ८ ०८२ ०२
इषा मन्दस्वाद् उ ते ऽरं वराय मन्यवे ।
भुवत् त इन्द्र शं हृदे ॥ ८ ०८२ ०३
आ त्व् अशत्रव् आ गहि न्य् उ ष्व् अथानि च हूयसे ।
उपमे रोचने दिवः ॥ ८ ०८२ ०४
तुभ्यायम् अद्रिभिः सुतो गोभिः श्रीतो मदाय कम् ।
प्र सोम इन्द्र हूयते ॥ ८ ०८२ ०५
इन्द्र श्रुधि सु मे हवम् अस्मे सुतस्य गोमतः ।
वि पीतिं तृप्तिम् अश्नुहि ॥ ८ ०८२ ०६
य इन्द्र चमसेष्व् आ सोमश् चमूषु ते सुतः ।
पिबेद् अस्य त्वम् ईशिषे ॥ ८ ०८२ ०७
यो अप्सु चन्द्रमा इव सोमश् चमूषु ददृशे ।
पिबेद् अस्य त्वम् ईशिषे ॥ ८ ०८२ ०८
यं ते श्येनः पदाभरत् तिरो रजांस्य् अस्पृतम् ।
पिबेद् अस्य त्वम् ईशिषे ॥ ८ ०८२ ०९

(६९२)

देवानाम् इद् अवो महत् तद् आ वृणीमहे वयम् ।
वृष्णाम् अस्मभ्यम् ऊतये ॥ ८ ०८३ ०१
ते नः सन्तु युजः सदा वरुणो मित्रो अर्यमा ।
वृधासश् च प्रचेतसः ॥ ८ ०८३ ०२
अति नो विष्पिता पुरु नौभिर् अपो न पर्षथ ।
यूयम् ऋतस्य रथ्यः ॥ ८ ०८३ ०३
वामं नो अस्त्व् अर्यमन् वामं वरुण शंस्यम् ।
वामं ह्य आवृणीमहे ॥ ८ ०८३ ०४
वामस्य हि प्रचेतस ईशानाशो रिशादसः ।

नेम् आदित्या अघस्य यत् ॥ ८ ०८३ ०५
वयम् इद् वः सुदानवः क्षियन्तो यान्तो अध्वन्न् आ ।
देवा वृधाय हूमहे ॥ ८ ०८३ ०६
अधि न इन्द्रैषां विष्णो सजात्यानाम् ।
इता मरुतो अश्विना ॥ ८ ०८३ ०७
प्र भ्रातृत्वं सुदानवो ऽध द्विता समान्या ।
मातुर् गर्भे भरामहे ॥ ८ ०८३ ०८
यूयं हि ष्ठा सुदानव इन्द्रज्येष्ठा अभिद्यवः ।
अधा चिद् व उत ब्रुवे ॥ ८ ०८३ ०९

(६९३)

प्रेष्ठं वो अतिथिं स्तुषे मित्रम् इव प्रियम् ।
अग्निं रथं न वेद्यम् ॥ ८ ०८४ ०१
कविम् इव प्रचेतसं यं देवासो अध द्विता ।
नि मर्त्येष्व् आदधुः ॥ ८ ०८४ ०२
त्वं यविष्ठ दाशुषो नॄः पाहि शृणुधी गिरः ।
रक्षा तोकम् उत त्मना ॥ ८ ०८४ ०३
कया ते अग्ने अङ्गिर ऊर्जो नपाद् उपस्तुतिम् ।
वराय देव मन्यवे ॥ ८ ०८४ ०४
दाशेम कस्य मनसा यज्ञस्य सहसो यहो ।
कद् उ वोच इदं नमः ॥ ८ ०८४ ०५
अधा त्वं हि नस् करो विश्वा अस्मभ्यं सुक्षितीः ।
वाजद्रविणसो गिरः ॥ ८ ०८४ ०६
कस्य नूनम् परीणसो धियो जिन्वसि दम्पते ।
गोषाता यस्य ते गिरः ॥ ८ ०८४ ०७
तम् मर्जयन्त सुक्रतुम् पुरोयावानम् आजिषु ।
स्वेषु क्षयेषु वाजिनम् ॥ ८ ०८४ ०८

क्षेति क्षेमेभिः साधुभिर् नकिर् यं घ्नन्ति हन्ति यः ।
अग्ने सुवीर एधते ॥ ८ ०८४ ०९

(६९४)

आ मे हवं नासत्याश्विना गच्छतं युवम् ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०१
इमम् मे स्तोमम् अश्विनेमम् मे शृणुतं हवम् ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०२
अयं वां कृष्णो अश्विना हवते वाजिनीवसू ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०३
शृणुतं जरितुर् हवं कृष्णस्य स्तुवतो नरा ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०४
छर्दिर् यन्तम् अदाभ्यं विप्राय स्तुवते नरा ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०५
गच्छतं दाशुषो गृहम् इत्था स्तुवतो अश्विना ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०६
युञ्जाथां रासभं रथे वीड्वङ्गे वृषण्वसू ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०७
त्रिवन्धुरेण त्रिवृता रथेना यातम् अश्विना ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०८
नू मे गिरो नासत्याश्विना प्रावतं युवम् ।
मध्वः सोमस्य पीतये ॥ ८ ०८५ ०९

(६९५)

उभा हि दस्रा भिषजा मयोभुवोभा दक्षस्य वचसो बभूवथुः ।
ता वां विश्वको हवते तनूकृथे मा नो वि यौष्टं सख्या ममोचतम् ॥ ८ ०८६ ०१

कथा नूनं वां विमना उप स्तवद् युवं धियं ददथुर् वस्यऽइष्टये ।
ता वां विश्वको हवते तनूकृथे मा नो वि यौष्टं सख्या मुमोचतम् ॥ ८ ०८६ ०२
युवं हि ष्मा पुरुभुजेमम् एधतुं विष्णाप्वे ददथुर् वस्यऽइष्टये ।
ता वां विश्वको हवते तनूकृथे मा नो वि यौष्टं सख्या मुमोचतम् ॥ ८ ०८६ ०३
उत त्यं वीरं धनसाम् ऋजीषिणं दूरे चित् सन्तम् अवसे हवामहे ।
यस्य स्वादिष्ठा सुमतिः पितुर् यथा मा नो वि यौष्टं सख्या मुमोचतम् ॥ ८ ०८६ ०४
ऋतेन देवः सविता शमायत ऋतस्य शृङ्गम् उर्विया वि पप्रथे ।
ऋतं सासाह महि चित् पृतन्यतो मा नो वि यौष्टं सख्या मुमोचतम् ॥ ८ ०८६ ०५

(६९६)

द्युम्नी वां स्तोमो अश्विना क्रिविर् न सेक आ गतम् ।
मध्वः सुतस्य स दिवि प्रियो नरा पातं गौराव् इवेरिणे ॥ ८ ०८७ ०१
पिबतं घर्मम् मधुमन्तम् अश्विना बर्हिः सीदतं नरा ।
ता मन्दसाना मनुषो दुरोण आ नि पातं वेदसा वयः ॥ ८ ०८७ ०२
आ वां विश्वाभिर् ऊतिभिः प्रियमेधा अहूषत ।
ता वर्तिर् यातम् उप वृक्तबर्हिषो जुष्टं यज्ञं दिविष्टिषु ॥ ८ ०८७ ०३
पिबतं सोमम् मधुमन्तम् अश्विना बर्हिः सीदतं सुमत् ।
ता वावृधाना उप सुष्टुतिं दिवो गन्तं गौराव् इवेरिणम् ॥ ८ ०८७ ०४
आ नूनं यातम् अश्विनाश्वेभिः प्रुषितप्सुभिः ।
दस्रा हिरण्यवर्तनी शुभस् पती पातं सोमम् ऋतावृधा ॥ ८ ०८७ ०५
वयं हि वां हवामहे विपन्यवो विप्रासो वाजसातये ।
ता वल्गू दस्रा पुरुदंससा धियाश्विना श्रुष्टय् आ गतम् ॥ ८ ०८७ ०६

(६९७)

तं वो दस्मम् ऋतीषहं वसोर् मन्दानम् अन्धसः ।
अभि वत्सं न स्वसरेषु धेनव इन्द्रं गीर्भिर् नवामहे ॥ ८ ०८८ ०१

द्युक्षं सुदानुं तविषीभिर् आवृतं गिरिं न पुरुभोजसम् ।
क्षुमन्तं वाजं शतिनं सहस्रिणम् मक्षू गोमन्तम् ईमहे ॥ ८ ०८८ ०२
न त्वा बृहन्तो अद्रयो वरन्त इन्द्र वीळवः ।
यद् दित्ससि स्तुवते मावते वसु नकिष् टद् आ मिनाति ते ॥ ८ ०८८ ०३
योद्धासि क्रत्वा शवसोत दंसना विश्वा जाताभि मज्मना ।
आ त्वायम् अर्क ऊतये ववर्तति यं गोतमा अजीजनन् ॥ ८ ०८८ ०४
प्र हि रिरिक्ष ओजसा दिवो अन्तेभ्यस् परि ।
न त्वा विव्याच रज इन्द्र पार्थिवम् अनु स्वधां ववक्षिथ ॥ ८ ०८८ ०५
नकिः परिष्टिर् मघवन् मघस्य ते यद् दाशुषे दशस्यसि ।
अस्माकम् बोध्य् उचथस्य चोदिता मंहिष्ठो वाजसातये ॥ ८ ०८८ ०६

(६१८)

बृहद् इन्द्राय गायत मरुतो वृत्रहन्तमम् ।
येन ज्योतिर् अजनयन्न् ऋतावृधो देवं देवाय जागृवि ॥ ८ ०८९ ०१
अपाधमद् अभिशस्तीर् अशस्तिहाथेन्द्रो द्युम्न्य् आभवत् ।
देवास् त इन्द्र सख्याय येमिरे बृहद्भानो मरुद्गण ॥ ८ ०८९ ०२
प्र व इन्द्राय बृहते मरुतो ब्रह्मार्चत ।
वृत्रं हनति वृत्रहा शतक्रतुर् वज्रेण शतपर्वणा ॥ ८ ०८९ ०३
अभि प्र भर धृषता धृषन्मनः श्रवश् चित् ते असद् बृहत् ।
अर्षन्त्व् आपो जवसा वि मातरो हनो वृत्रं जया स्वः ॥ ८ ०८९ ०४
यज् जायथा अपूर्व्य मघवन् वृत्रहत्याय ।
तत् पृथिवीम् अप्रथयस् तद् अस्तभ्ना उत द्याम् ॥ ८ ०८९ ०५
तत् ते यज्ञो अजायत तद् अर्क उत हस्कृतिः ।
तद् विश्वम् अभिभूर् असि यज् जातं यच् च जन्त्वम् ॥ ८ ०८९ ०६
आमासु पक्वम् ऐरय आ सूर्यं रोहयो दिवि ।
घर्मं न साम तपता सुवृक्तिभिर् जुष्टं गिर्वणसे बृहत् ॥ ८ ०८९ ०७

(६९९)

आ नो विश्वासु हव्य इन्द्रः समत्सु भूषतु ।
उप ब्रह्माणि सवनानि वृत्रहा परमज्या ऋचीषमः ॥ ८ ०९० ०१
त्वं दाता प्रथमो राधसाम् अस्य् असि सत्य ईशानकृत् ।
तुविद्युम्नस्य युज्या वृणीमहे पुत्रस्य शवसो महः ॥ ८ ०९० ०२
ब्रह्मा त इन्द्र गिर्वणः क्रियन्ते अनतिद्रुता ।
इमा जुषस्व हर्यश्व योजनेन्द्र या ते अमन्महि ॥ ८ ०९० ०३
त्वं हि सत्यो मघवन्न् अनानतो वृत्रा भूरि न्यृञ्जसे ।
स त्वं शविष्ठ वज्रहस्त दाशुषे ऽर्वाञ्चं रयिम् आ कृधि ॥ ८ ०९० ०४
त्वम् इन्द्र यशा अस्य् ऋजीषी शवसस् पते ।
त्वं वृत्राणि हंस्य् अप्रतीन्य् एक इद् अनुत्ता चर्षणीधृता ॥ ८ ०९० ०५
तम् उ त्वा नूनम् असुर प्रचेतसं राधो भागम् इवेमहे ।
महीव कृत्तिः शरणा त इन्द्र प्र ते सुम्ना नो अश्नवन् ॥ ८ ०९० ०६

(७००)

कन्या ३ वार् अवायती सोमम् अपि स्रुताविदत् ।
अस्तम् भरन्त्य् अब्रवीद् इन्द्राय सुनवै त्वा शक्राय सुनवै त्वा ॥ ८ ०९१ ०१
असौ य एषि वीरको गृहं-गृहं विचाकशद् ।
इमं जम्भसुतम् पिब धानावन्तं करम्भिणम् अपूपवन्तम् उक्थिनम् ॥ ८ ०९१ ०२
आ चन त्वा चिकित्सामो ऽधि चन त्वा नेमसि ।
शनैर् इव शनकैर् इवेन्द्रायेन्दो परि स्रव ॥ ८ ०९१ ०३
कुविच् छकत् कुवित् करत् कुविन् नो वस्यसस् करत् ।
कुवित् पतिद्विषो यतीर् इन्द्रेण संगमामहै ॥ ८ ०९१ ०४
इमानि त्रीणि विष्टपा तानीन्द्र वि रोहय ।
शिरस् ततस्योर्वराम् आद् इदम् म उपोदरे ॥ ८ ०९१ ०५
असौ च या न उर्वराद् इमां तन्व १ म् मम ।

अथो॑ त॒तस्य॒ यच् छिर॒ः सर्वा॒ ता रो॑म॒शा कृ॑धि ॥ ८ ०९१ ०६
खे रथ॑स्य॒ खे ऽ॑नस॒ः खे यु॒गस्य॑ शतक्रतो ।
अ॒पा॒लाम् इ॑न्द्र॒ त्रिष् पू॒त्व्य् अकृ॑णो॒ः सूर्य॑त्वचम् ॥ ८ ०९१ ०७

(७०१)
पान्त॒म् आ वो॒ अन्ध॑स॒ इन्द्र॑म् अ॒भि प्र गा॑यत ।
वि॒श्वा॒साहं॑ श॒तक्र॑तु॒म् मंहि॑ष्ठं चर्षणी॒नाम् ॥ ८ ०९२ ०१
पु॒रु॒हू॒तम् पु॑रुष्टु॒तं गा॑था॒न्य १॒॑ सन॑श्रुतम् ।
इन्द्र॒ इति॑ ब्रवीतन ॥ ८ ०९२ ०२
इन्द्र॒ इन् नो॑ म॒हानां॑ दा॒ता वाजा॑नां नृ॒तुः ।
म॒हाꣳ अ॑भि॒ज्ञ्व् आ य॑मत् ॥ ८ ०९२ ०३
अपा॑द् उ शि॒प्र्य् अन्ध॑सः सु॒दक्ष॑स्य प्रहो॒षिणः॑ ।
इन्दो॒र् इन्द्रो॒ यवा॑शिरः ॥ ८ ०९२ ०४
तम् व् अ॒भि प्रार्च॒तेन्द्रं॒ सोम॑स्य पी॒तये॑ ।
तद् इद् ध्य् अस्य॒ वर्ध॑नम् ॥ ८ ०९२ ०५
अ॒स्य पी॒त्वा मदा॑नां दे॒वो दे॒वस्यौज॑सा ।
विश्वा॒भि भुव॑ना भुवत् ॥ ८ ०९२ ०६
त्यम् उ॑ वः सत्रा॒साहं॒ विश्वा॑सु गी॒र्ष्व् आय॑तम् ।
आ च्या॑वयस्य् ऊ॒तये॑ ॥ ८ ०९२ ०७
यु॒ध्मं सन्त॑म् अन॒र्वाणं॑ सोम॒पाम् अन॑पच्युतम् ।
नर॑म् अवा॒र्यक्र॑तुम् ॥ ८ ०९२ ०८
शिक्षा॑ ण इन्द्र रा॒य आ पु॒रु वि॒द्वाꣳ ऋ॑चीषम ।
अवा॑ नः॒ पार्ये॒ धने॑ ॥ ८ ०९२ ०९
अत॑श् चिद् इन्द्र ण॒ उपा या॑हि श॒तवा॑जया ।
इ॒षा स॒हस्र॑वाजया ॥ ८ ०९२ १०
अया॑म॒ धीव॑तो॒ धियो ऽ॑र्वद्भिः शक्र गोदरे ।
जये॑म पृ॒त्सु व॑ज्रिवः ॥ ८ ०९२ ११

वयम् उ त्वा शतक्रतो गावो न यवसेष्व् आ ।
उक्थेषु रणयामसि ॥ ८ ०९२ १२
विश्वा हि मर्त्यत्वनानुकामा शतक्रतो ।
अगन्म वज्रिन्न् आशसः ॥ ८ ०९२ १३
त्वे सु पुत्र शवसो ऽवृत्रन् कामकातयः ।
न त्वाम् इन्द्राति रिच्यते ॥ ८ ०९२ १४
स नो वृषन् सनिष्ठया सं घोरया द्रविन्वा ।
धियाविड्ढि पुरंध्या ॥ ८ ०९२ १५
यस् ते नूनं शतक्रतव् इन्द्र द्युम्नितमो मदः ।
तेन नूनम् मदे मदेः ॥ ८ ०९२ १६
यस् ते चित्रश्रवस्तमो य इन्द्र वृत्रहन्तमः ।
य ओजोदातमो मदः ॥ ८ ०९२ १७
विद्मा हि यस् ते अद्रिवस् त्वादत्तः सत्य सोमपाः ।
विश्वासु दस्म कृष्टिषु ॥ ८ ०९२ १८
इन्द्राय मद्वने सुतम् परि ष्टोभन्तु नो गिरः ।
अर्कम् अर्चन्तु कारवः ॥ ८ ०९२ १९
यस्मिन् विश्वा अधि श्रियो रणन्ति सप्त संसदः ।
इन्द्रं सुते हवामहे ॥ ८ ०९२ २०
त्रिकद्रुकेषु चेतनं देवासो यज्ञम् अत्नत ।
तम् इद् वर्धन्तु नो गिरः ॥ ८ ०९२ २१
आ त्वा विशन्त्व् इन्दवः समुद्रम् इव सिन्धवः ।
न त्वाम् इन्द्राति रिच्यते ॥ ८ ०९२ २२
विव्यक्थ महिना वृषन् भक्षं सोमस्य जागृवे ।
य इन्द्र जठरेषु ते ॥ ८ ०९२ २३
अरं त इन्द्र कुक्षये सोमो भवतु वृत्रहन् ।
अरं धामभ्य इन्दवः ॥ ८ ०९२ २४
अरम् अश्वाय गायति श्रुतकक्षो अरं गवे ।
अरम् इन्द्रस्य धाम्ने ॥ ८ ०९२ २५

अरं हि ष्म सुतेषु णः सोमेष्व् इन्द्र भूषसि ।
अरं ते शक्र दावने ॥ ८ ०१२ २६
पराकात्ताच् चिद् अद्रिवस् त्वां नक्षन्त नो गिरः ।
अरं गमाम ते वयम् ॥ ८ ०१२ २७
एवा ह्य् असि वीरयुर् एवा शूर उत स्थिरः ।
एवा ते राध्यम् मनः ॥ ८ ०१२ २८
एवा रातिस् तुवीमघ विश्वेभिर् धायि धातृभिः ।
अधा चिद् इन्द्र मे सचा ॥ ८ ०१२ २९
मो षु ब्रह्मेव तन्द्रयुर् भुवो वाजानाम् पते ।
मत्स्वा सुतस्य गोमतः ॥ ८ ०१२ ३०
मा नः इन्द्राभ्य् आ ३ दिशः सूरो अक्तुष्व् आ यमन् ।
त्वा युजा वनेम तत् ॥ ८ ०१२ ३१
त्वयेद् इन्द्र युजा वयम् प्रति ब्रुवीमहि स्पृधः ।
त्वम् अस्माकं तव स्मसि ॥ ८ ०१२ ३२
त्वाम् इद् धि त्वायवो ऽनुनोनुवतश् चरान् ।
सखाय इन्द्र कारवः ॥ ८ ०१२ ३३

(७०२)

उद् घेद् अभि श्रुतामघं वृषभं नर्यापसम् ।
अस्तारम् एषि सूर्य ॥ ८ ०१३ ०१
नव यो नवतिम् पुरो बिभेद बाह्वोजसा ।
अहिं च वृत्रहावधीत् ॥ ८ ०१३ ०२
स न इन्द्रः शिवः सखाश्ववद् गोमद् यवमत् ।
उरुधारेव दोहते ॥ ८ ०१३ ०३
यद् अद्य कच् च वृत्रहन्न् उदगा अभि सूर्य ।
सर्वं तद् इन्द्र ते वशे ॥ ८ ०१३ ०४
यद् वा प्रवृद्ध सत्पते न मरा इति मन्यसे ।

उतो तत् सत्यम् इत् तव ॥ ८ ०९३ ०५
ये सोमासः परावति ये अर्वावति सुन्विरे ।
सर्वांस् ताꣳ इन्द्र गच्छसि ॥ ८ ०९३ ०६
तम् इन्द्रं वाजयामसि महे वृत्राय हन्तवे ।
स वृषा वृषभो भुवत् ॥ ८ ०९३ ०७
इन्द्रः स दामने कृत ओजिष्ठः स मदे हितः ।
द्युम्नी श्लोकी स सोम्यः ॥ ८ ०९३ ०८
गिरा वज्रो न सम्भृतः सबलो अनपच्युतः ।
ववक्ष ऋष्वो अस्तृतः ॥ ८ ०९३ ०९
दुर्गे चिन् नः सुगं कृधि गृणान इन्द्र गिर्वणः ।
त्वं च मघवन् वशः ॥ ८ ०९३ १०
यस्य ते नू चिद् आदिशं न मिनन्ति स्वराज्यम् ।
न देवो नाभिगुर् जनः ॥ ८ ०९३ ११
अधा ते अप्रतिष्कुतं देवी शुष्मं सपर्यतः ।
उभे सुशिप्र रोदसी ॥ ८ ०९३ १२
त्वम् एतद् अधारयः कृष्णासु रोहिणीषु च ।
परुष्णीषु रुशत् पयः ॥ ८ ०९३ १३
वि यद् अहेर् अध त्विषो विश्वे देवासो अक्रमुः ।
विदन् मृगस्य ताꣳ अमः ॥ ८ ०९३ १४
आद् उ मे निवरो भुवद् वृत्रहादिष्ट पौंस्यम् ।
अजातशत्रुर् अस्तृतः ॥ ८ ०९३ १५
श्रुतं वो वृत्रहन्तमम् प्र शर्धं चर्षणीनाम् ।
आ शुषे राधसे महे ॥ ८ ०९३ १६
अया धिया च गव्यया पुरुणामन् पुरुष्टुत ।
यत् सोमे-सोम आभुवः ॥ ८ ०९३ १७
बोधिन्मना इद् अस्तु नो वृत्रहा भूर्यासुतिः ।
शृणोतु शक्र आशिषम् ॥ ८ ०९३ १८
कया त्वं न ऊत्याभि प्र मन्दसे वृषन् ।

कया॑ स्तो॒तृभ्य॒ आ भ॑र ॥ ८ ०९३ १९
कस्य॒ वृषा॑ सु॒ते सचा॑ नि॒युत्वा॑न् वृष॒भो र॑णत् ।
वृ॒त्रहा सोम॑पीतये ॥ ८ ०९३ २०
अ॒भी षु ण॒स् त्वं र॒यिम् म॑न्दसा॒नः स॑हस्रिण॑म् ।
प्रय॑न्ता बो॑धि दा॒शुषे॑ ॥ ८ ०९३ २१
पत्नी॑वन्तः सु॒ता इ॒म उ॒शन्तो॑ यन्ति वी॒तये॑ ।
अ॒पां ज॒ग्मिर् नि॑चु॒म्पुणः ॥ ८ ०९३ २२
इ॒ष्टा होत्रा॑ असृक्षतेन्द्र॑ वृ॒धासो॑ अध्व॒रे ।
अ॒च्छा॑वभृ॒थम् ओज॑सा ॥ ८ ०९३ २३
इ॒ह त्या स॑ध॒माद्या॒ हरी॒ हिर॑ण्यकेश्या ।
वो॒ळ्हाम् अ॒भि प्रयो॑ हि॒तम् ॥ ८ ०९३ २४
तुभ्यं॑ सोमाः॑ सु॒ता इ॒मे स्ती॒र्णम् ब॒र्हिर् वि॑भावसो ।
स्तो॒तृभ्य॒ इन्द्र॒म् आ व॑ह ॥ ८ ०९३ २५
आ ते॒ दक्षं॑ वि रो॑च॒ना दध॒द् रत्ना॒ वि दा॒शुषे॑ ।
स्तो॒तृभ्य॒ इन्द्र॑म् अर्चत ॥ ८ ०९३ २६
आ ते॑ दधामीन्द्रि॒यम् उ॒क्था विश्वा॑ शतक्रतो ।
स्तो॒तृभ्य॑ इन्द्र मृळय ॥ ८ ०९३ २७
भ॒द्रम्-भ॑द्रं न॒ आ भ॑रे॒षम् ऊर्ज॑ं शतक्रतो ।
यद् इ॑न्द्र मृ॒ळया॑सि नः ॥ ८ ०९३ २८
स नो॒ विश्वा॒न्य् आ भ॑र सुवि॒ताने॑ शतक्रतो ।
यद् इ॑न्द्र मृ॒ळया॑सि नः ॥ ८ ०९३ २९
त्वाम् इद् वृ॑त्रहन्तम सु॒तव॑न्तो हवामहे ।
यद् इ॑न्द्र मृ॒ळया॑सि नः ॥ ८ ०९३ ३०
उप॑ नो॒ हरि॑भिः सु॒तं या॒हि म॑दानाम् पते ।
उप॑ नो॒ हरि॑भिः सु॒तम् ॥ ८ ०९३ ३१
द्वि॒ता यो वृ॑त्रहन्त॑मो वि॒द इन्द्रः॑ श॒तक्र॑तुः ।
उप॑ नो॒ हरि॑भिः सु॒तम् ॥ ८ ०९३ ३२
त्वं हि वृ॑त्रहन्न् एषाम् पा॒ता सोमा॑ना॒म् असि॑ ।

उप॑ नो॒ हरि॑भिः सु॒तम् ॥ ८ ०९३ ३३
इन्द्र॑ इ॒षे द॑दातु न ऋभु॒क्षण॑म् ऋ॒भुं र॒यिम् ।
वा॒जी द॑दातु वा॒जिन॑म् ॥ ८ ०९३ ३४

(७०३)

गौर् ध॑यति म॒रुता॑ श्रव॒स्युर् मा॒ता म॒घोना॑म् ।
यु॒क्ता व॒ह्नी रथा॑नाम् ॥ ८ ०९४ ०१
यस्या॑ दे॒वा उ॒पस्थे॑ व्र॒ता विश्वे॑ धार॒यन्ते॑ ।
सूर्या॒मासा॑ दृ॒शे कम् ॥ ८ ०९४ ०२
तत् सु नो॒ विश्वे॑ अ॒र्य आ सदा॑ गृणन्ति का॒रवः॑ ।
म॒रुतः॒ सोम॑पीतये ॥ ८ ०९४ ०३
अस्ति॒ सोमो॑ अ॒यं सु॒तः पिब॑न्त्य् अस्य म॒रुतः॑ ।
उ॒त स्व॒राजो॑ अ॒श्विना॑ ॥ ८ ०९४ ०४
पिब॑न्ति मि॒त्रो अ॑र्य॒मा तना॑ पू॒तस्य॒ वरु॑णः ।
त्रि॒षध॑स्थस्य जाव॒तः ॥ ८ ०९४ ०५
उ॒तो न्व् अ॑स्य जोष॒म् आ॑ इन्द्र॑ः सु॒तस्य॒ गोम॑तः ।
प्रा॒तर् होते॑व मत्सति ॥ ८ ०९४ ०६
कद् अ॑त्विषन्त सू॒रय॑स् ति॒र आप॑ इव॒ स्रिधः॑ ।
अर्ष॑न्ति पू॒तद॑क्षसः ॥ ८ ०९४ ०७
कद् वो॑ अ॒द्य म॒हाना॑ दे॒वाना॒म् अवो॑ वृणे ।
त्मना॑ च द॒स्मव॑र्चसाम् ॥ ८ ०९४ ०८
आ ये विश्वा॑ पार्थि॒वानि॒ पप्रथ॑न् रोच॒ना दि॒वः ।
म॒रुतः॒ सोम॑पीतये ॥ ८ ०९४ ०९
त्यान् नु पू॒तद॑क्षसो दि॒वो वो॑ मरुतो हुवे ।
अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तये॑ ॥ ८ ०९४ १०
त्यान् नु ये वि रोद॑सी तस्त॒भुर् म॒रुतो॑ हुवे ।
अ॒स्य सोम॑स्य पी॒तये॑ ॥ ८ ०९४ ११

त्यं नु मारुतं गणं गिरिष्ठां वृषणं हुवे ।
अस्य सोमस्य पीतये ॥ ८ ०१.४ १२

(७०४)

आ त्वा गिरो रथीर् इवास्थुः सुतेषु गिर्वणः ।
अभि त्वा सम् अनूषतेन्द्र वत्सं न मातरः ॥ ८ ०१.५ ०१
आ त्वा शुक्रा अचुच्यवुः सुतास इन्द्र गिर्वणः ।
पिबा त्व् अ १ स्यान्धस इन्द्र विश्वासु ते हितम् ॥ ८ ०१.५ ०२
पिबा सोमम् मदाय कम् इन्द्र श्येनाभृतं सुतम् ।
त्वं हि शश्वतीनाम् पती राजा विशाम् असि ॥ ८ ०१.५ ०३
श्रुधी हवं तिरश्च्या इन्द्र यस् त्वा सपर्यति ।
सुवीर्यस्य गोमतो रायस् पूर्धि महाꣳ असि ॥ ८ ०१.५ ०४
इन्द्र यस् ते नवीयसीं गिरम् मन्द्राम् अजीजनत् ।
चिकित्विन्मनसं धियम् प्रत्नाम् ऋतस्य पिप्युषीम् ॥ ८ ०१.५ ०५
तम् उ ष्टवाम यं गिर इन्द्रम् उक्थानि वावृधुः ।
पुरूण्य् अस्य पौंस्या सिषासन्तो वनामहे ॥ ८ ०१.५ ०६
एतो न्व् इन्द्रं स्तवाम शुद्धं शुद्धेन साम्ना ।
शुद्धैर् उक्थैर् वावृध्वांसं शुद्ध आशीर्वान् ममत्तु ॥ ८ ०१.५ ०७
इन्द्र शुद्धो न आ गहि शुद्धः शुद्धाभिर् ऊतिभिः ।
शुद्धो रयिं नि धारय शुद्धो ममद्धि सोम्यः ॥ ८ ०१.५ ०८
इन्द्र शुद्धो हि नो रयिं शुद्धो रत्नानि दाशुषे ।
शुद्धो वृत्राणि जिघ्नसे शुद्धो वाजं सिषाससि ॥ ८ ०१.५ ०९

(७०५)

अस्मा उषास आतिरन्त याममम् इन्द्राय नक्तम् ऊर्म्याः सुवाचः ।
अस्मा आपो मातरः सप्त तस्थुर् नृभ्यस् तराय सिन्धवः सुपाराः ॥ ८ ०१.६ ०१

अतिविद्धा विथुरेणा चिद् अस्त्रा त्रिः सप्त सानु संहिता गिरीणाम् ।
न तद् देवो न मर्त्यस् तुतुर्याद् यानि प्रवृद्धो वृषभश् चकार ॥ ८ ०१६ ०२
इन्द्रस्य वज्र आयसो निमिश्ल इन्द्रस्य बाह्वोर् भूयिष्ठम् ओजः ।
शीर्षन्न् इन्द्रस्य क्रतवो निरेक आसन्न् एषन्त श्रुत्या उपाके ॥ ८ ०१६ ०३
मन्ये त्वा यज्ञियं यज्ञियानाम् मन्ये त्वा च्यवनम् अच्युतानाम् ।
मन्ये त्वा सत्वनाम् इन्द्र केतुम् मन्ये त्वा वृषभं चर्षणीनाम् ॥ ८ ०१६ ०४
आ यद् वज्रम् बाह्वोर् इन्द्र धत्से मदच्युतम् अहये हन्तवा उ ।
प्र पर्वता अनवन्त प्र गावः प्र ब्रह्माणो अभिनक्षन्त इन्द्रम् ॥ ८ ०१६ ०५
तम् उ ष्टवाम य इमा जजान विश्वा जातान्य् अवराण्य् अस्मात् ।
इन्द्रेण मित्रं दिधिषेम गीर्भिर् उपो नमोभिर् वृषभं विशेम ॥ ८ ०१६ ०६
वृत्रस्य त्वा श्वसथाद् ईषमाणा विश्वे देवा अजहुर् ये सखायः ।
मरुद्भिर् इन्द्र सख्यं ते अस्त्व् अथेमा विश्वाः पृतना जयासि ॥ ८ ०१६ ०७
त्रिः षष्टिस् त्वा मरुतो वावृधाना उस्रा इव राशयो यज्ञियासः ।
उप त्वेमः कृधि नो भागधेयं शुष्मं त एना हविषा विधेम ॥ ८ ०१६ ०८
तिग्मम् आयुधम् मरुताम् अनीकं कस् त इन्द्र प्रति वज्रं दधर्ष ।
अनायुधासो असुरा अदेवाश् चक्रेण ताँ अप वप ऋजीषिन् ॥ ८ ०१६ ०९
मह उग्राय तवसे सुवृक्तिम् प्रेरय शिवतमाय पस्वः ।
गिर्वाहसे गिर इन्द्राय पूर्वीर् धेहि तन्वे कविद् अङ्ग वेदत् ॥ ८ ०१६ १०
उक्थवाहसे विभ्वे मनीषां द्रुणा न पारम् ईरया नदीनाम् ।
नि स्पृश धिया तन्वै श्रुतस्य जुष्टतरस्य कविद् अङ्ग वेदत् ॥ ८ ०१६ ११
तद् विविड्ढि यत् त इन्द्रो जुजोषत् स्तुहि सुष्टुतिं नमसा विवास ।
उप भूष जरितर् मा रुवण्यः श्रावया वाचं कविद् अङ्ग वेदत् ॥ ८ ०१६ १२
अव द्रप्सो अंशुमतीम् अतिष्ठद् इयानः कृष्णो दशभिः सहस्रैः ।
आवत् तम् इन्द्रः शच्या धमन्तम् अप स्नेहितीर् नृमणा अधत्त ॥ ८ ०१६ १३
द्रप्सम् अपश्यं विषुणे चरन्तम् उपह्वरे नद्यो अंशुमत्याः ।
नभो न कृष्णम् अवतस्थिवांसम् इष्यामि वो वृषणो युध्यताजौ ॥ ८ ०१६ १४
अध द्रप्सो अंशुमत्या उपस्थे ऽधारयत् तन्वं तित्विषाणः ।
विशो अदेवीर् अभ्य् आ३ चरन्तीर् बृहस्पतिना युजेन्द्रः ससाहे ॥ ८ ०१६ १५

त्वं ह त्यत् सप्तभ्यो जायमानो ऽशत्रुभ्यो अभवः शत्रुर् इन्द्र ।
गूळ्हे द्यावापृथिवी अन्व् अविन्दो विभुमङ्गयो भुवनेभ्यो रणं धाः ॥ ८ ०१६ १६
त्वं ह त्यद् अप्रतिमानम् ओजो वज्रेण वज्रिन् धृषितो जघन्थ ।
त्वं शुष्णस्यावातिरो वधत्रैस् त्वं गा इन्द्र शच्येद् अविन्दः ॥ ८ ०१६ १७
त्वं ह त्यद् वृषभ चर्षणीनां घनो वृत्राणां तविषो बभूथ ।
त्वं सिन्धूर् असृजस् तस्तभानान् त्वम् अपो अजयो दासपत्नीः ॥ ८ ०१६ १८
स सुक्रतु रणिता यः सुतेष्व् अनुत्तमन्युर् यो अहेव रेवान् ।
य एक इन् नर्य् अपांसि कर्ता स वृत्रहा प्रतीद् अन्यम् आहुः ॥ ८ ०१६ १९
स वृत्रहेन्द्रश् चर्षणीधृत् तं सुष्टुत्या हव्यं हुवेम ।
स प्राविता मघवा नो ऽधिवक्ता स वाजस्य श्रवस्यस्य दाता ॥ ८ ०१६ २०
स वृत्रहेन्द्र ऋभुक्षाः सद्यो जज्ञानो हव्यो बभूव ।
कृण्वन्न् अपांसि नर्या पुरूणि सोमो न पीतो हव्यः सखिभ्यः ॥ ८ ०१६ २१

(७०६)

या इन्द्र भुज आभरः स्ववाँ असुरेभ्यः ।
स्तोतारम् इन् मघवन्न् अस्य वर्धय ये च त्वे वृक्तबर्हिषः ॥ ८ ०१७ ०१
यम् इन्द्र दधिषे त्वम् अश्वं गाम् भागम् अव्ययम् ।
यजमाने सुन्वति दक्षिणावति तस्मिन् तं धेहि मा पणौ ॥ ८ ०१७ ०२
य इन्द्र सस्त्य् अव्रतो ऽनुष्वापम् अदेवयुः ।
स्वैः ष एवैर् मुमुरत् पोष्यं रयिं सनुतर् धेहि तं ततः ॥ ८ ०१७ ०३
यच् छक्रासि परावति यद् अर्वावति वृत्रहन् ।
अतस् त्वा गीर्भिर् द्युगद् इन्द्र केशिभिः सुतावाँ आ विवासति ॥ ८ ०१७ ०४
यद् वासि रोचने दिवः समुद्रस्याधि विष्टपि ।
यत् पार्थिव सदने वृत्रहन्तम यद् अन्तरिक्ष आ गहि ॥ ८ ०१७ ०५
स नः सोमेषु सोमपाः सुतेषु शवसस् पते ।
मादयस्व राधसा सूनृतावतेन्द्र राया परीणसा ॥ ८ ०१७ ०६
मा न इन्द्र परा वृणग् भवा नः सधमाद्यः ।

त्वं न ऊती त्वम् इन् न आप्यम् मा न इन्द्र परा वृणक् ॥ ८ ०१७ ०७
अस्मे इन्द्र सचा सुते नि षदा पीतये मधु ।
कृधी जरित्रे मघवन्न् अवो महद् अस्मे इन्द्र सचा सुते ॥ ८ ०१७ ०८
न त्वा देवास आशत न मर्त्यासो अद्रिवः ।
विश्वा जातानि शवसाभिभूर् असि न त्वा देवास आशत ॥ ८ ०१७ ०९
विश्वाः पृतना अभिभूतरं नरं ।
सजूस् ततक्षुर् इन्द्रं जजनुश् च राजसे ।
क्रत्वा वरिष्ठं वर आमुरिम् उतोग्रम् ओजिष्ठं तवस तरस्विनम् ॥ ८ ०१७ १०
सम् ईं रेभासो अस्वरन्न् इन्द्रं सोमस्य पीतये ।
स्वर्पतिं यद् ईं वृधे धृतव्रतो ह्य ओजसा सम् ऊतिभिः ॥ ८ ०१७ ११
नेमिं नमन्ति चक्षसा मेषं विप्रा अभिस्वरा ।
सुदीतयो वो अद्रुहो ऽपि कर्णे तरस्विनः सम् ऋक्वभिः ॥ ८ ०१७ १२
तम् इन्द्रं जोहवीमि मघवानम् उग्रं ।
सत्रा दधानम् अप्रतिष्कुतं शवांसि ।
मंहिष्ठो गीर्भिर् आ च यज्ञियो ववर्तद् ।
राये नो विश्वा सुपथा कृणोतु वज्री ॥ ८ ०१७ १३
त्वम् पुर इन्द्र चिकिद् एना व्य् ओजसा शविष्ठ शक्र नाशयध्यै ।
त्वद् विश्वानि भुवनानि वज्रिन् द्यावा रेजेते पृथिवी च भीषा ॥ ८ ०१७ १४
तन् म ऋतम् इन्द्र शूर चित्र पात्व् अपो न वज्रिन् दुरिताति पर्षि भूरि ।
कदा न इन्द्र राय आ दशस्येर् विश्वप्स्न्यस्य स्पृहयाय्यस्य राजन् ॥ ८ ०१७ १५

(७०७)

इन्द्राय साम गायत विप्राय बृहते बृहत् ।
धर्मकृते विपश्चिते पनस्यवे ॥ ८ ०१८ ०१
त्वम् इन्द्राभिभूर् असि त्वं सूर्यम् अरोचयः ।
विश्वकर्मा विश्वदेवो महाꣳ असि ॥ ८ ०१८ ०२
विभ्राजञ् ज्योतिषा स्व ३ र् अगच्छो रोचनं दिवः ।

देवास् त इन्द्र सख्याय येमिरे ॥ ८ ०९८ ०३
एन्द्र नो गधि प्रियः सत्राजिद् अगोह्यः ।
गिरिर् न विश्वतस् पृथुः पतिर् दिवः ॥ ८ ०९८ ०४
अभि हि सत्य सोमपा उभे बभूथ रोदसी ।
इन्द्रासि सुन्वतो वृधः पतिर् दिवः ॥ ८ ०९८ ०५
त्वं हि शश्वतीनाम् इन्द्र दर्ता पुराम् असि ।
हन्ता दस्योर् मनोर् वृधः पतिर् दिवः ॥ ८ ०९८ ०६
अधा हीन्द्र गिर्वण उप त्वा कामान् महः ससृज्महे ।
उदेव यन्त उदभिः ॥ ८ ०९८ ०७
वार् ण त्वा यव्याभिर् वर्धन्ति शूर ब्रह्माणि ।
वावृध्वांस चिद् अद्रिवो दिवे-दिवे ॥ ८ ०९८ ०८
युञ्जन्ति हरी इषिरस्य गाथयोरौ रथ उरुयुगे ।
इन्द्रवाहा वचोयुजा ॥ ८ ०९८ ०९
त्वं न इन्द्रा भर ओजो नृम्णं शतक्रतो विचर्षणे ।
आ वीरम् पृतनाषहम् ॥ ८ ०९८ १०
त्वं हि नः पिता वसो त्वम् माता शतक्रतो बभूविथ ।
अधा ते सुम्नम् ईमहे ॥ ८ ०९८ ११
त्वां शुष्मिन् पुरुहूत वाजयन्तम् उप ब्रुवे शतक्रतो ।
स नो रास्व सुवीर्यम् ॥ ८ ०९८ १२

(७०८)

त्वाम् इदा ह्यो नरो ऽपीप्यन् वज्रिन् भूर्णयः ।
स इन्द्र स्तोमवाहसाम् इह श्रुध्य् उप स्वसरम् आ गहि ॥ ८ ०९९ ०१
मत्स्वा सुशिप्र हरिवस् तद् ईमहे त्वे आ भूषन्ति वेधसः ।
तव श्रवांस्य् उपमान्य् उक्थ्या सुतेष्व् इन्द्र गिर्वणः ॥ ८ ०९९ ०२
श्रायन्त इव सूर्यं विश्वेद् इन्द्रस्य भक्षत ।
वसूनि जाते जनमान ओजसा प्रति भागं न दीधिम ॥ ८ ०९९ ०३

अनर्शरातिं वसुदाम् उप स्तुहि भद्रा इन्द्रस्य रातयः ।
सो अस्य कामं विधतो न रोषति मनो दानाय चोदयन् ॥ ८ ०९९ ०४
त्वम् इन्द्र प्रतूर्तिष्व् अभि विश्वा असि स्पृधः ।
अशस्तिहा जनिता विश्वतूर् असि त्वं तूर्य तरुष्यतः ॥ ८ ०९९ ०५
अनु ते शुष्मं तुरयन्तम् ईयतुः क्षोणी शिशुं न मातरा ।
विश्वास् ते स्पृधः श्नथयन्त मन्यवे वृत्रं यद् इन्द्र तूर्वसि ॥ ८ ०९९ ०६
इत ऊती वो अजरम् प्रहेतारम् अप्रहितम् ।
आशुं जेतारं हेतारं रथीतमम् अतूर्तं तुग्र्यावृधम् ॥ ८ ०९९ ०७
इष्कर्तारम् अनिष्कृतं सहस्कृतं शतमूतिं शतक्रतुम् ।
समानम् इन्द्रम् अवसे हवामहे वसवानं वसूजुवम् ॥ ८ ०९९ ०८

(७०९)

अयं त एमि तन्वा पुरस्ताद् विश्वे देवा अभि मा यन्ति पश्चात् ।
यदा मह्यं दीधरो भागम् इन्द्राद् इन् मया कृणवो वीर्याणि ॥ ८ १०० ०१
दधामि ते मधुनो भक्षम् अग्रे हितस् ते भागः सुतो अस्तु सोमः ।
असश् च त्वं दक्षिणतः सखा मे ऽधा वृत्राणि जङ्घनाव भूरि ॥ ८ १०० ०२
प्र सु स्तोमम् भरत वाजयन्त इन्द्राय सत्यं यदि सत्यम् अस्ति ।
नेन्द्रो अस्तीति नेम उ त्व आह क ईं ददर्श कम् अभि ष्टवाम ॥ ८ १०० ०३
अयम् अस्मि जरितः पश्य मेह विश्वा जातान्य् अभ्य् अस्मि मह्ना ।
ऋतस्य मा प्रदिशो वर्धयन्त्य् आददिरो भुवना दर्दरीमि ॥ ८ १०० ०४
आ यन् मा वेना अरुहन्न् ऋतस्यꣳ एकम् आसीनं हर्यतस्य पृष्ठे ।
मनश् चिन् मे हृद आ प्रत्य् अवोचद् अचिक्रदञ् छिशुमन्तः सखायः ॥ ८ १०० ०५
विश्वेत् ता ते सवनेषु प्रवाच्या या चकर्थ मघवन्न् इन्द्र सुन्वते ।
पारावतं यत् पुरुसम्भृतं वस्व् अपावृणोः शरभाय ऋषिबन्धवे ॥ ८ १०० ०६
प्र नूनं धावता पृथङ् नेह यो वो अवावरीत् ।
नि षीं वृत्रस्य मर्मणि वज्रम् इन्द्रो अपीपतत् ॥ ८ १०० ०७
मनोजवा अयमान आयसीम् अतरत् पुरम् ।

दिवं सुपर्णो गत्वाय सोमं वज्रिण आभरत् ॥ ८ १०० ०८
समुद्रे अन्तः शयत उद्ना वज्रो अभीवृतः ।
भरन्त्य् अस्मै संयतः पुरःप्रस्रवणा बलिम् ॥ ८ १०० ०९
यद् वाग् वदन्त्य् अविचेतनानि राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा ।
चतस्र ऊर्जं दुदुहे पयांसि क्व स्विद् अस्याः परमं जगाम ॥ ८ १०० १०
देवीं वाचम् अजनयन्त देवास् तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति ।
सा नो मन्द्रेषम् ऊर्जं दुहाना धेनुर् वाग् अस्मान् उप सुष्टुतैतु ॥ ८ १०० ११
सखे विष्णो वितरं वि क्रमस्व द्यौर् देहि लोकं वज्राय विष्कभे ।
हनाव वृत्रं रिणचाव सिन्धून् इन्द्रस्य यन्तु प्रसवे विसृष्टाः ॥ ८ १०० १२

(७१०)
ऋधग् इत्था स मर्त्यः शशमे देवतातये ।
यो नूनम् मित्रावरुणाव् अभिष्टय आचक्रे हव्यदातये ॥ ८ १०१ ०१
वसिष्ठक्षत्रा उरुचक्षसा नरा राजाना दीर्घश्रुत्तमा ।
ता बाहुता न दंसना रथर्यतः साकं सूर्यस्य रश्मिभिः ॥ ८ १०१ ०२
प्र यो वाम् मित्रावरुणाजिरो दूतो अद्रवत् ।
अयःशीर्षा मदेरघुः ॥ ८ १०१ ०३
न यः सम्पृच्छे न पुनर् हवीतवे न संवादाय रमते ।
तस्मान् नो अद्य समृतेर् उरुष्यतम् बाहुभ्यां न उरुष्यतम् ॥ ८ १०१ ०४
प्र मित्राय प्रार्यम्णे सचथ्यम् ऋतावसो ।
वरूथ्य १ वरुणे छन्द्यं वच स्तोत्रं राजसु गायत ॥ ८ १०१ ०५
ते हिन्विरे अरुणं जेन्यं वस्व् एकम् पुत्रं तिसृणाम् ।
ते धामान्य् अमृता मर्त्यानाम् अदब्धा अभि चक्षते ॥ ८ १०१ ०६
आ मे वचांस्य् उदाता द्युमत्तमानि कर्त्वा ।
उभा यातं नासत्या सजोषसा प्रति हव्यानि वीतये ॥ ८ १०१ ०७
रातिं यद् वाम् अरक्षसं हवामहे युवाभ्यां वाजिनीवसू ।
प्राचीं होत्राम् प्रतिरन्ताव् इतं नरा गृणाना जमदग्निना ॥ ८ १०१ ०८

आ नो॑ यज्ञं दि॑वि॒स्पृशं॑ वायो॑ याहि सु॒मन्म॑भिः ।
अ॒न्तः प॒वित्र॑ उ॒परि॑ श्रीणा॒नो ऽयं शु॒क्रो अ॑यामि ते ॥ ८ १०१ ०९
वे॒त्य् अ॑ध्व॒र्युः प॒थिभी॒ रजि॑ष्ठैः प्रति॑ ह॒व्यानि॑ वी॒तये॑ ।
अधा॑ नियुत्व उ॒भय॑स्य नः पिब शु॒चिं सोमं॑ गवा॑शिरम् ॥ ८ १०१ १०
बण् म॒हाꣳ अ॑सि सू॒र्य॑ बळ् आ॑दित्य म॒हाꣳ अ॑सि ।
म॒ह॒स् ते॑ स॒तो म॑हि॒मा प॑नस्यते ऽद्धा दे॑व म॒हाꣳ अ॑सि ॥ ८ १०१ ११
बट् सू॒र्य॑ श्रव॑सा म॒हाꣳ अ॑सि स॒त्रा दे॑व म॒हाꣳ अ॑सि ।
म॒ह्ना दे॒वाना॑म् असु॒र्यः॑ पुरोहि॑तो वि॒भु ज्योति॒र् अदा॑भ्यम् ॥ ८ १०१ १२
इ॒यं या नीच्य् अ॒र्किणी॑ रू॒पा रोहि॑ण्या कृ॒ता ।
चि॒त्रेव॑ प्रत्य् अ॑दर्श्य् आय॒त्य् अ १ न्त॒र् द॒शसु॑ बा॒हुषु॑ ॥ ८ १०१ १३
प्र॒जा ह॑ ति॒स्रो अ॒त्याय॑म् ईयु॒र् न्य् अ १ न्या अ॒र्कम् अ॒भितो॑ विविश्रे ।
बृ॒हद् ध॑ तस्थौ॒ भुव॑नेष्व् अ॒न्तः पव॑मानो॒ हरि॑त आ॒ वि॑वेश ॥ ८ १०१ १४
मा॒ता रु॒द्राणा॑ दुहि॒ता वसू॑नां स्वसा॑दि॒त्याना॑म् अ॒मृत॑स्य॒ नाभिः॑ ।
प्र नु वो॑चं चिकि॒तुषे॒ जना॑य॒ मा गाम् अना॑गाम् अदि॑तिं वधिष्ट ॥ ८ १०१ १५
व॒चो॒वि॒दं वाच॑म् उदीरय॒न्तीं॑ विश्वा॑भिर् धी॒भिर् उ॑प॒तिष्ठ॑मानाम् ।
दे॒वीं दे॒वेभ्य॒ः पर्य् ए॑युषीं गाम् आ मा॑वृक्त मर्त्यो॑ दभ्रचेताः ॥ ८ १०१ १६

(७११)

त्वम् अ॑ग्ने बृ॒हद् वयो॒ दधा॑सि देव दा॒शुषे॑ ।
क॒विर् गृ॒हप॑ति॒र् युवा॑ ॥ ८ १०२ ०१
स न॒ ई॑ळा॒नया॒ सह॒ देवाꣳ॑ अग्ने दुव॒स्युवा॑ ।
चि॒किद् वि॑भा॒नव् आ व॑ह ॥ ८ १०२ ०२
त्वया॑ ह स्विद् यु॒जा व॒यं चो॑दि॒ष्ठेन यविष्ठ्य ।
अ॒भि ष्मो वाज॑सातये ॥ ८ १०२ ०३
और्व॑भृगुवच् छुचिम् अप्न॒वान॒वद् आ हु॑वे ।
अ॒ग्निं स॑मु॒द्रवा॑ससम् ॥ ८ १०२ ०४
हु॒वे वात॑स्वनं क॒विम् प॒र्ज॒न्य॑क्रन्द्यं सह॑ः ।

अग्निं समुद्रवाससम् ॥ ८ १०२ ०५
आ सवं सवितुर् यथा भगस्येव भुजिं हुवे ।
अग्निं समुद्रवाससम् ॥ ८ १०२ ०६
अग्निं वो वृधन्तम् अध्वराणाम् पुरूतमम् ।
अच्छा नप्त्रे सहस्वते ॥ ८ १०२ ०७
अयं यथा न आभुवत् त्वष्टा रूपेव तक्ष्या ।
अस्य क्रत्वा यशस्वतः ॥ ८ १०२ ०८
अयं विश्वा अभि श्रियो ऽग्निर् देवेषु पत्यते ।
आ वाजैर् उप नो गमत् ॥ ८ १०२ ०९
विश्वेषाम् इह स्तुहि होतॄणां यशस्तमम् ।
अग्निं यज्ञेषु पूर्व्यम् ॥ ८ १०२ १०
शीरम् पावकशोचिषं ज्येष्ठो यो दमेष्व् आ ।
दीदाय दीर्घश्रुत्तमः ॥ ८ १०२ ११
तम् अर्वन्तं न सानसिं गृणीहि विप्र शुष्मिणम् ।
मित्रं न यातयज्जनम् ॥ ८ १०२ १२
उप त्वा जामयो गिरो देदिशतीर् हविष्कृतः ।
वायोर् अनीके अस्थिरन् ॥ ८ १०२ १३
यस्य त्रिधात्व् अवृतम् बर्हिस् तस्थाव् असंदिनम् ।
आपश् चिन् नि दधा पदम् ॥ ८ १०२ १४
पदं देवस्य मीळ्हुषो ऽनाधृष्टाभिर् ऊतिभिः ।
भद्रा सूर्य इवोपदृक् ॥ ८ १०२ १५
अग्ने घृतस्य धीतिभिस् तेपानो देव शोचिषा ।
आ देवान् वक्षि यक्षि च ॥ ८ १०२ १६
तं त्वाजनन्त मातरः कविं देवासो अङ्गिरः ।
हव्यवाहम् अमर्त्यम् ॥ ८ १०२ १७
प्रचेतसं त्वा कवे ऽग्ने दूतं वरेण्यम् ।
हव्यवाहं नि षेदिरे ॥ ८ १०२ १८
नहि मे अस्त्य् अघ्या न स्वधितिर् वनन्वति ।

अथैतादृग् भरामि ते ॥ ८ १०२ १९
यद् अग्ने कानि कानि चिद् आ ते दारूणि दध्मसि ।
ता जुषस्व यविष्ठ्य ॥ ८ १०२ २०
यद् अत्त्य् उपजिह्विका यद् वम्रो अतिसर्पति ।
सर्वं तद् अस्तु ते घृतम् ॥ ८ १०२ २१
अग्निम् इन्धानो मनसा धियं सचेत मर्त्यः ।
अग्निम् ईधे विवस्वभिः ॥ ८ १०२ २२

(७१२)
अदर्शि गातुवित्तमो यस्मिन् व्रतान्य् आदधुः ।
उपो षु जातम् आर्यस्य वर्धनम् अग्निं नक्षन्त नो गिरः ॥ ८ १०३ ०१
प्र दैवोदासो अग्निर् देवाँ अच्छा न मज्मना ।
अनु मातरम् पृथिवीं वि वावृते तस्थौ नाकस्य सानवि ॥ ८ १०३ ०२
यस्माद् रेजन्त कृष्टयश् चर्कृत्यानि कृण्वतः ।
सहस्रसाम् मेधसाताव् इव त्मनाग्निं धीभिः सपर्यत ॥ ८ १०३ ०३
प्र यं राये निनीषसि मर्तो यस् ते वसो दाशत् ।
स वीरं धत्ते अग्न उक्थशंसिनं त्मना सहस्रपोषिणम् ॥ ८ १०३ ०४
स दूळ्हे चिद् अभि तृणत्ति वाजम् अर्वता स धत्ते अक्षिति श्रवः ।
त्वे देवत्रा सदा पुरूवसो विश्वा वामानि धीमहि ॥ ८ १०३ ०५
यो विश्वा दयते वसु होता मन्द्रो जनानाम् ।
मधोर् न पात्रा प्रथमान्य् अस्मै प्र स्तोमा यन्त्य् अग्नये ॥ ८ १०३ ०६
अश्वं न गीर्भी रथ्यं सुदानवो मर्मृज्यन्ते देवयवः ।
उभे तोके तनये दस्म विश्पते पर्षि राधो मघोनाम् ॥ ८ १०३ ०७
प्र मंहिष्ठाय गायत ऋताव्ने बृहते शुक्रशोचिषे ।
उपस्तुतासो अग्नये ॥ ८ १०३ ०८
आ वसते मघवा वीरवद् यशः समिद्धो द्युम्न्य् आहुतः ।
कुविन् नो अस्य सुमतिर् नवीयस्य् अच्छा वाजेभिर् आगमत् ॥ ८ १०३ ०९

प्रेष्ठम् उ प्रियाणां स्तुह्य आसावातिथिम् ।
अग्निं रथानां यमम् ॥ ८ १०३ १०
उदिता यो निदिता वेदिता वस्व् आ यज्ञियो ववर्तति ।
दुष्टरा यस्य प्रवणे नोर्मयो धिया वाजं सिषासतः ॥ ८ १०३ ११
मा नो हृणीताम् अतिथिर् वसुर् अग्निः पुरुप्रशस्त एषः ।
यः सुहोता स्वध्वरः ॥ ८ १०३ १२
मो ते रिषन् ये अच्छोक्तिभिर् वसो ऽग्ने केभिश् चिद् एवैः ।
कीरिश् चिद् धि त्वाम् ईट्टे दूत्याय रातहव्यः स्वध्वरः ॥ ८ १०३ १३
आग्ने याहि मरुत्सखा रुद्रेभिः सोमपीतये ।
सोभर्या उप सुष्टुतिम् मादयस्व स्वर्णरे ॥ ८ १०३ १४